

T.C. Sağlık Bakanlığı

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİMİ

ISBN : 978 – 605 – 149 –667 - 2

Ayrıntılı bilgi için : T.C. İzmir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü, İzmir, Türkiye
Telefon : (0232) 441 81 11
E-posta : halksagligi@ism.gov.tr

Baskı : Mastaş Matbaacılık
Tel : 0232 486 97 97

“ İzmir İl Sağlık Müdürlüğü İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitim Programı ”

Bu yayının tüm hakları T. C. İzmir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü’ne aittir. Kaynak gösterilmeksizin alıntı yapılamaz. Alıntı yapıldığında kaynak gösterimi: “T. C. İzmir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitim Programı” şeklinde olmalıdır. 5846 sayılı yasa gereği T. C. İzmir Valiliği İl Sağlık Müdürlüğü onayı olmaksızın tamamen veya kısmen çoğaltılamaz.

Parayla satılamaz.

İzmir 2014

Uzm. Dr. Bediha TÜRKYILMAZ
İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRÜ

Dr. Ayhan İZZETTİNOĞLU
İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜR YARDIMCISI

Dr. Nehire Tüten YÜKSEKOĞLU
HALK SAĞLIĞI HİZMETLERİ
ŞUBE MÜDÜRÜ

YAYIN KURULU

- ❖ **Dr. Ayhan İZZETTİNOĞLU** - İzmir İl Sağlık Müdür Yardımcısı
- ❖ **Dr.Nehire Tüten YÜKSEKOĞLU** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürü
- ❖ **Dr. Aylin Sena BELİNER, MSc. PhD. Halk Sağlığı,** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- ❖ **Hem. Filiz ELİKESİK DEMİRPEHLİVAN** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- ❖ **Ebe Sultan Meltem ŞENER** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- ❖ **İstatistikçi Ali Önder ATMACA** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü

EĞİTİM KOMİSYONU

(Alfabetik soyadı sırası ile)

- ❖ **Dr. İsmail ARSLAN** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Bayraklı İlçe Sağlık Müdürü
- ❖ **Dr.Aylin Sena BELİNER, MSc. PhD, Halk Sağlığı,** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- ❖ **Dr.Ayhan İZZETTİNOĞLU** - İzmir İl Sağlık Müdür Yardımcısı
- ❖ **Dr.Hasan ODABAŞIOĞLU** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Afetlerde Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- ❖ **Dr.Ahmet ÖZÇEVİKEL, PhD** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Acil Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüğü
- ❖ **Dr.Yusuf ÖZDEMİR** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Menemen İlçe Sağlık Müdürü
- ❖ **Dr.Nehire Tüten YÜKSEKOĞLU** - İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürü

İL SAĞLIK MÜDÜRÜ SUNUŞU

İnsanlarımızın çalışma koşulları, hızlı sanayileşme ve teknolojik gelişmeler ile doğru orantılı olarak değişmekte ve çalışma hayatı içerisine günden güne daha çok dâhil oldukları yeni dönem, hayatlarının seyrini belirlemektedir. Dahası, hayatımızın azımsanmayacak kadar büyük bir bölümü, iş yaşamı ve iş koşulları ve bu koşulların sonrasında bize etkisi ile şekillenmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği konusu ise; tam bu noktada, işin yapılması sırasında, çalışanların maruz kaldıkları sağlık sorunları ve mesleki risklerin ortadan kaldırılması veya azaltılması ile ilgilenen bilim dalı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Tıp, ekonomi, hukuk, psikoloji ve sosyoloji gibi disiplinler etrafında toplanan iş sağlığı ve güvenliği alanını hem daha ileri seviyelere taşımak hem de çağımızın çalışma koşullarına göre uyarlamakla mükellef olduğumuz su götürmez bir gerçektir. Diğer taraftan “Önce İnsan” bakış açısını her alanda uygulamak ve personelimizin de bu koşullara uygun olarak çalışmasını sağlamak öncü vazifelerimiz arasında yer almalıdır.

İş yeri kazaları ile ilgili olarak dünya genelinde günde 1 milyon iş kazası yaşanmakta ve her yıl bu iş kazaları sonrasında yaklaşık 23 milyon insan hayatını kaybetmekte, yaralanmalar ve sakatlıklar yaşanmaktadır. İşin maddi kısmını bir kenarda tutar isek; bizim için insanların daha sağlıklı bir yaşam sürmesi temelinde çalışmalar sürdürmeli ve bunun sağlanması için elimizden geleni yapmalıyız.

Müdürlüğümüz bünyesinde, İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi kurulma çalışmaları kapsamında “İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitim Programı”nın kurgulanıp, yürütülmesi ve bu eserin hazırlanmasında emeği geçen; İl Sağlık Müdür Yardımcısı Dr. Ayhan İZZETTİNOĞLU başta olmak üzere Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürü Dr. Nehire Tüten YÜKSEKOĞLU, İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubu üyeleri, Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü çalışanları ve geribildirimleri ile bu eserin olgunlaşmasına katkı sunan İl Sağlık Müdürlüğü Sağlık Personeline teşekkürlerimi sunar, başarılı çalışmalarının devamını dilerim.

Uzm. Dr. Bediha TÜRKYILMAZ

İzmir İl Sağlık Müdürü

GİRİŞ

6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği tüm kamu kurum ve kuruluşlarında İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi oluşturulması gerekmektedir. İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesi amaçlı 25.04.2013 tarihinden itibaren Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü'nde gerekli hazırlık çalışmalarını gerçekleştirmek üzere **“İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubu”** oluşturulmuştur.

Bu kapsamda; “İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitimi”nde; İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde çalışan sağlık personelinin, destek elemanı olarak, kendi birimlerinde bu konuda İl Sağlık Müdürlüğünde çalışan yetkin kişilerce gerçekleştirilecek risk analizi ve raporlandırmasına esas teşkil etmek üzere risk değerlendirme ve acil durum eylem planı hazırlama ile ilgili bilgi ve beceri kazanmaları amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında ilgili mevzuat maddeleri ve literatür eşliğinde 6 eğitici tarafından bir günlük, tam zamanlı, karşılıklı etkileşim yöntemleriyle 20 – 25 kişilik gruplar için kurgulanan eğitim programı geliştirilmiştir.

Eğitim, İl Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki Şube Müdürlükleri, İlçe Sağlık Müdürlükleri ve Urla Eğitim ve Dinlenme Merkezi'nden destek elemanı olarak belirlenen sağlık çalışanları ile gerçekleştirilmiştir. Değerlendirmede, doğru - yanlış sorularından oluşan Eğitim Öncesi Değerlendirme Formu - Eğitim Sonu Değerlendirme Formu, Likert ölçeği ve açık uçlu sorulardan oluşan Oturum Değerlendirme Formu - Eğitim Programı Değerlendirme Formu kullanılmış ve eğitim sonunda katılımcılardan sözlü geribildirim alınmıştır.

Eğitim programının geliştirilmesi ve alanda uygulanmasında İzmir İl Sağlık Müdür Yardımcısı Dr. Ayhan İZZETTİNOĞLU, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürü Dr. Nehire Tüten YÜKSEKOĞLU, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Afetlerde Sağlık Hizmetleri Şube Müdürü Dr. Hasan ODABAŞIOĞLU, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Bayraklı İlçe Sağlık Müdürü Dr. İsmail ARSLAN, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Menemen İlçe Sağlık Müdürü Dr. Yusuf ÖZDEMİR, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü'nden Dr. Aylin Sena BELİNER, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Acil Sağlık Hizmetleri Şube Müdürlüğü'nden Dr. Ahmet ÖZÇEVİKEL'den oluşan eğitim komisyonu görev almıştır.

Eğitimler İl Sağlık Müdürlüğü Konak Hizmet Binası Toplantı Salonu ve Narlıdere Hizmet Binası Eğitim Salonları'nda toplam 222 katılımcı ile 12 – 17 – 19 – 24 - 26 Haziran 2013, 24 - 25 Eylül ve 01 - 02 Ekim 2013 tarihlerinde 9 ayrı seansta gerçekleştirilmiştir.

Eğitim programı 5 oturumdan oluşmaktadır:

- 1. İş Sağlığı ve Güvenliği***
- 2. Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi***
- 3. Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması***
- 4. Acil Durum Planlaması***
- 5. Acil Durum Planlaması Grup Çalışması***

Değerlendirme:

Eğitim değerlendirmesi açısından; eğitim öncesi soru formuna göre grup başarı puanı ortalaması 69.2 iken; eğitim sonu 93.2 olmuştur.

Katılımcıların;

- ***% 94.8'i eğitim amaçlarına ulaşmayı,***
- ***% 89.2'si kişisel beklentilere ulaşmayı,***
- ***% 95.5'i soru sorma ve eğitimcilerle etkileşime girmeyi,***
- ***% 94.2'si eğitimde kullanılan araç ve gereci,***
- ***% 93.8'i eğitim organizasyonunu mükemmel ve iyi olarak tanımlamıştır.***

Eğitim süresi:

Eğitimi katılımcıların; % 71.5'i uygun, % 9.3'ü çok kısa ve % 19.2'si çok uzun bulmuştur.

İl Sağlık Müdürlüğü Konak Hizmet binasında gerçekleştirilen eğitim 16. Ulusal Halk Sağlığı Kongresinde poster bildiri olarak sunulmuştur.

İÇİNDEKİLER

İl Sağlık Müdürü Sunuşu	V
Giriş	VI
İzmir İl Sağlık Müdürlüğü İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitim Programı	1
a. Eğitim Programının Adı	1
b. Eğitim Programının Tanımı	1
c. Eğitim Programının Amacı	1
d. Öğrenim Hedefleri	1
e. Oturumların Amaç ve Öğrenim Hedefleri	2
İş Sağlığı ve Güvenliği	2
Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi	2
Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması	3
Acil Durum Planlaması	3
Acil Durum Planlaması Grup Çalışması	3
f. Eğitim / Öğretim Yöntemleri	4
g. Eğitim Gereçleri	4
h. Katılımcı Seçim Kriterleri	4
i. Değerlendirme Yöntemleri	4
j. Eğitim Programı Süresi	5
k. Önerilen Sınıf Büyüklüğü	5
l. Eğitimciler	5
m. Eğitim Yeri	5
n. Eğitim Tarihleri	5

Ekler	6
Ek 1. Eğitim Programı	6
Ek 2. Eğitici Kılavuzları	7
Ek 2a. İş Sağlığı ve Güvenliği	7
Ek 2b. Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi	9
Ek 2c. Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması	12
Ek 2d. Acil Durum Planlaması	33
Ek 2e. Acil Durum Planlaması Grup Çalışması	36
Ek 3. Eğitim Öncesi / Sonu Değerlendirme Formu	51
Ek 4. Eğitim Değerlendirme Formu Soru Anahtarı	53
Ek 5. Oturum Değerlendirme Formu	55
Ek 6. Eğitim Programı Değerlendirme Formu	56
Ek 7. İletişim ve İmza Çizelgesi	57
Ek 8. İsimlik Örnekleri (Yaka – Masa)	58
Ek 9. Katılım Belgesi Örneği	60
Ek 10. Teşekkür Belgesi Örneği	61
Ek 11. Sunumların Dinleyici Notları	62
Ek 11a. Açılış	62
Ek 11b. İş Sağlığı ve Güvenliği	64
Ek 11c. Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi	83
Ek 11d. Acil Durum Planlaması	98
Ek 12. Grup Çalışması Örnekleri	119
Ek 12a. Acil Durum Planlaması	119
Ek 12b. Risk Yönetimi Değerlendirmesi	121
Ek 13. 16. Ulusal Halk Sağlığı Kongresi (2013) Bildiri Özeti ve Posteri	126

EĞİTİM PROGRAMININ ADI

İzmir İl Sağlık Müdürlüğü İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitimi

EĞİTİM PROGRAMININ TANIMI

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve bağlı yönetmelikler kapsamında, çalıştıkları birimlerde konunun uzmanlarınca gerçekleştirilecek risk analizi ve raporlandırmasına esas teşkil etmek üzere; risk değerlendirmesi yapma, acil durum planı hazırlama ile ilgili bilgi ve beceri kazandırmak amacıyla hazırlanan bir günlük, tam zamanlı, karşılıklı etkileşimli eğitim yöntemleri ile yapılacak olan eğitim programıdır.

EĞİTİM PROGRAMININ AMACI

Bu eğitim programının sonunda, 6331 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri ve 38. maddesine hazırlık kapsamında, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde çalışan sağlık personeli, destek elemanı olarak, kendi birimlerinde risk değerlendirme ve acil durum planı hazırlama ile ilgili bilgi ve beceri kazanacaktır.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Katılımcılar bu eğitim programını tamamladıklarında;

- İş sağlığı ve güvenliğini tanımlayacak, mevzuat kapsamında yükümlülükleri açıklayacak,
- İlgili mevzuat kapsamında risk yönetimini ve değerlendirmesini tanımlayacak ve uygulayacak,
- Acil durum planı hazırlama kriterlerini tanımlayacak ve uygulayacaktır.
- Eğitim sonu değerlendirmeden en az % 85 puan alması beklenmektedir.

OTURUMLARIN AMAÇ VE ÖĞRENİM HEDEFLERİ

1. İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Amaç: İş sağlığı ve güvenliği konusu ile ilgili mevzuat hakkında bilgi sahibi olmak.

Öğrenim Hedefleri:

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

1. İş sağlığı ve güvenliğinin tanımını yapabilmeli,
2. Dünyada ve Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevcut durumu tanımlayabilmeli,
3. İş sağlığı ve güvenliği kapsamındaki mevzuatı sıralayabilmeli,
4. 6331 sayılı Kanun’un temel özelliklerini sayabilmeli ve yükümlülüklerini tanımlayabilmeli,
5. İşyerlerinde çalışanlara yönelik iş sağlığı hizmetleri ile ilgili konuları açıklayabilmelidir.

2. RİSK YÖNETİMİ VE DEĞERLENDİRMESİ

Amaç: Çalışma ortamında işyeri durum saptaması, risk değerlendirme ve risk yönetimi konularında bilgi sahibi olmak.

Öğrenim Hedefleri:

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

1. Risk değerlendirmesinin amacını açıklayabilmeli, yararlarını sıralayabilmeli,
2. Risk değerlendirmesinin yenilenmesi gerektiği durumları sayabilmeli,
3. Risk değerlendirmesinde kullanılan terimleri tanımlayabilmeli,
4. Risk yönetimi basamaklarını sayabilmeli, açıklayabilmeli,
5. Risk algılamasının özelliklerini tanımlayabilmeli,
6. Risk analiz sürecini açıklayabilmelidir.

3. *RİSK YÖNETİMİ VE DEĞERLENDİRMESİ GRUP ÇALIŞMASI*

Amaç: Kendi kurum / biriminde uygulamak üzere risk değerlendirme becerisine sahip olmak.

Öğrenim Hedefleri:

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

1. Fotoğraftaki tehlike ve riskleri tanımlayabilmeli,
2. Risk değerlendirme formundaki yönergeleri doğru yorumlayabilmeli,
3. Fotoğraftaki tehlike ve riskleri değerlendirebilmeli,
4. Risk değerlendirme formuna doğru veri girişi yapabilmelidir.

4. *ACİL DURUM PLANLAMASI*

Amaç: İşyeri acil durum planı hazırlama konusunda bilgi sahibi olmak.

Öğrenim Hedefleri:

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

1. Afet ve acil durumu tanımlayabilmeli ve örnek verebilmeli,
2. Afet yönetiminin bileşenlerini sayabilmeli,
3. Acil durum yönetiminin evrelerini sayabilmeli ve açıklayabilmeli,
4. Acil durum yönetim fonksiyonlarını sayabilmeli ve tanımlayabilmeli,
5. Örnek acil durum planı eşliğinde acil durum planı hazırlama aşamalarını sıralayabilmeli ve basamakları açıklayabilmelidir.

5. *ACİL DURUM PLANLAMASI GRUP ÇALIŞMASI*

Amaç: Örnek acil durum planı üzerinden acil durum planı hazırlama becerisine sahip olmak.

Öğrenim Hedefleri:

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

1. Örnek acil durum planını değerlendirebilmeli,
2. Eğitim sırasında binadaki bir kata ait boş kat planı üzerinden acil durum planını hazırlayabilmeli,
3. Hazırlanan taslak acil durum planını anlatabilmelidir.

EĞİTİM / ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ

Görsel, işitsel araçlarla desteklenmiş, interaktif eğitim tekniklerinin kullanıldığı soru - cevap sınıf dersi.

EĞİTİM GEREÇLERİ

1. Bilgisayar
2. Data projektör
3. Pointer ve sunum kontrol cihazı
4. Yazı tahtası
5. A4 kâğıt
6. Tükenmez kalem
7. Yazı tahtası kalemi
8. Yapıştırıcı
9. Makas
10. Kâğıt tomarı (20 adet)

KATILIMCI SEÇİM KRİTERLERİ

Katılımcılar, İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı Şube Müdürlükleri, İlçe Sağlık Müdürlükleri ve Urla Eğitim ve Dinlenme Merkezi'nde çalışan hekim ve hekim dışı sağlık personelinin oluşacaktır.

DEĞERLENDİRME YÖNTEMLERİ

Bilgi değerlendirme:

1. Katılımcının değerlendirilmesi;
 - a. Eğitim Öncesi Değerlendirme Formu (EÖDF)
 - b. Eğitim Sonu Değerlendirme Formu (ESDF)
2. Eğitim programının değerlendirilmesi;
 - a. Oturum Değerlendirme Formu
 - b. Eğitim Programı Değerlendirme Formu
 - c. Eğitim Değerlendirme Raporu

EĞİTİM PROGRAMI SÜRESİ

Bir gün süren ve tam zamanlı

ÖNERİLEN SINIF BÜYÜKLÜĞÜ

20 - 25 kişi

EĞİTMENLER (Alfabetik soyadı sırasına göre)

- ✓ Dr. İsmail ARSLAN
- ✓ Dr. Aylin Sena BELİNER
- ✓ Dr. Hasan ODABAŞIOĞLU
- ✓ Dr. Ahmet ÖZÇEVİKEL
- ✓ Dr. Yusuf ÖZDEMİR
- ✓ Dr. Nehire Tüten YÜKSEKOĞLU

EĞİTİM YERİ

İzmir İl Sağlık Müdürlüğü

- a. İbn-i Sina Toplantı Salonu
- b. Narlıdere Hizmet Binası Eğitim Salonları

EĞİTİM TARİHLERİ

- 12 Haziran 2013 Çarşamba
- 17 Haziran 2013 Pazartesi
- 19 Haziran 2013 Çarşamba
- 24 Haziran 2013 Pazartesi
- 26 Haziran 2013 Çarşamba
- 24 Eylül 2013 Salı
- 25 Eylül 2013 Çarşamba
- 01 Ekim 2013 Salı
- 02 Ekim 2013 Çarşamba

EKLER

Ek 1. Eğitim Programı

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİMİ

..... / / 2013

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ İBN-İ SİNA TOPLANTI SALONU

EĞİTİM PROGRAMI

09.00 – 09.20	Eğitim programının tanıtımı – EÖDF ile değerlendirme
09.20 – 10.00	İş Sağlığı ve Güvenliği
10.00 - 10.10	Ara
10.10 – 10.55	Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi
10.55 - 11.05	Ara
11.05 – 11.50	Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması - 1
11.50 – 12.50	Öğle arası
12.50 – 13.50	Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması - 2
13.50 – 14.00	Ara
14.00 – 14.45	Acil Durum Planlaması
14.45 – 14.55	Ara
14.55 – 15.40	Acil Durum Planlaması Grup Çalışması - 1
15.40 – 15.50	Ara
15.50 – 16.35	Acil Durum Planlaması Grup Çalışması - 2
16.35 – 16.55	ESDF ile Değerlendirme
16.55 – 17.10	Eğitimin değerlendirilmesi

Ek 2. Eğitici Kılavuzları

Ek 2a. İş Sağlığı ve Güvenliği

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ EĞİTİCİ KILAVUZU

Amaç: İş Sağlığı ve Güvenliği konusu ile ilgili mevzuat hakkında bilgi sahibi olmak.

Öğrenim Hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

- İş Sağlığı ve Güvenliğinin tanımını yapabilmeli,
- Dünyada ve Türkiye’de iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevcut durumu tanımlayabilmeli,
- İş Sağlığı ve Güvenliği kapsamındaki mevzuatı sıralayabilmeli,
- 6331 Sayılı Kanun’un Temel özelliklerini sayabilmeli ve yükümlölüklerini tanımlayabilmeli,
- İşyerlerinde çalışanlara yönelik iş sağlığı hizmetleri ile ilgili konuları açıklayabilmelidir.

Yöntem

SÜRE	BÖLÜM	İÇERİK	YÖNTEM	ARAÇ-GEREÇ
5dk.	Giriş	“Niçin buradasınız?”	Soru - Cevap	
30dk.	Gövde	İş sağlığı ve güvenliği tanımı Dünyada ve Türkiye’de iş sağlığı İş sağlığı ve güvenliği kapsamındaki mevzuat 6331 sayılı Kanunu’nun özellikleri ve yükümlülükleri Çalışanlara yönelik iş sağlığı hizmetleri ile ilgili konular	GİA(Görsel ve İşitsel Araçlar) destekli soru- cevap sınıf dersi	Data projektör, Bilgisayar, Pointer
5dk.	Özet	İşveren ve çalışan açısından 6331 sayılı Kanun’un getirdiklerinin özetlenmesi	6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (ÇSGB Yayınları) kitabının 32 – 33. sayfaları ve madde 16-20 (sayfa 55-60)	Kitapçık dağıtılır ve 32 – 33. sayfaları ve madde 16-20 (sayfa 55-60) katılımcılara okutulur

Sunum materyali (formlar, vs).

1. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (ÇSGB Yayınları) s. 32 – 33

Sunumun hazırlanmasında kullanılan kaynaklar.

1. İş sağlığı ve güvenliğine ait ilgili mevzuat
2. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu. ÇSGB Yayınları. Aralık 2012, Ankara

Soru Bankası (Doğru – Yanlış).

6331 Sayılı Kanun’da “çalışan” tanımı ile kamu ve özel tüm çalışanlar kastedilmektedir. Kapsam dışında kalan çalışan mevcut değildir.	(Y)
4857 Sayılı Kanun tamamen yürürlükten kalkmıştır.	(Y)
İl Sağlık Müdürlüğü’nün çalışan sağlığı ile ilgili herhangi bir sorumluluğu yoktur. Çünkü Halk Sağlığı Müdürlüğü’nde bu konu ile ilgili bir şube mevcuttur.	(Y)
İş sağlığı ve güvenliğini sağlamak sadece kurum sorumluluğundadır.	(Y)
Destek Elemanı, asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişidir.	(D)
Çalışanlar sadece işe girerken ve iş değişikliği yaptıklarında sağlık gözetiminden geçerler.	(Y)

Ek 2b. Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi

RİSK YÖNETİMİ VE DEĞERLENDİRMESİ EĞİTİCİ KILAVUZU

Amaç. Çalışma ortamında işyeri durum saptaması, risk değerlendirmesi ve risk yönetimi konularında bilgi sahibi olmak.

Öğrenim Hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

- Risk değerlendirmenin amacını açıklayabilmeli, yararlarını sıralayabilmeli,
- Risk değerlendirmesinin yenilenmesi gerektiği durumları sayabilmeli,
- Risk değerlendirmesinde kullanılan terimleri tanımlayabilmeli,
- Risk yönetimi basamaklarını sayabilmeli, açıklayabilmeli,
- Risk algılamasının özelliklerini tanımlayabilmeli,
- Risk analiz sürecini açıklayabilmelidir.

Yöntem.

SÜRE	BÖLÜM	İÇERİK	YÖNTEM	ARAÇ-GEREÇ
5dk.	Giriş	Tehlike ve risklerin farkına varmak	Video gösterimi ile giriş	Dataprojektör, Bilgisayar
30dk.	Gövde	Risk değerlendirmesinin amacı, yararları Risk değerlendirmesinin yenilenmesi gerektiği durumlar Kullanılan terimler Risk yönetimi basamakları Risk algılamasının özellikleri Risk analiz süreci	GİA destekli soru-cevap sınıf dersi	Dataprojektör, Bilgisayar, Pointer
10dk.	Özet	Eklemek istenen veya akla takılan bölüm olup olmadığı sorulur	Genel değerlendirme	Soru - Cevap

Sunum materyali (formlar, vs...)

1. Risk Değerlendirme Formu
2. Risk Gördüm Formu (dağıtılacak)

Sunumun hazırlanmasında kullanılan kaynaklar.

1. Soru Bankası (Doğru – Yanlış)

Tehlikeli sınıftaki işyerlerinde risk değerlendirme analizi 2 yılda bir yapılır.	(Y)
Risk değerlendirmesinin, işveren tarafından, işyerinde istihdam edilen ve yeterlilik belgesi bulunan iş güvenliği ile görevli mühendisler ile işyeri hekimliği sertifikasına sahip olan iş sağlığı ile görevli işyeri hekimlerine, bunların bulunmaması durumunda ise, dışarıdan hizmet veren uzman kişi veya kuruluşlara yaptırılması esastır.	(D)
İşyerinde meslek hastalığı ortaya çıktığında risk değerlendirme analizi tekrarlanır.	(D)
Risk değerlendirme süreci tehlikenin tanımlanması ile başlar.	(Y)
İş organizasyonunda veya iş akışında değişiklikler yapılmasında Risk Değerlendirme Analizi yenilenir.	(D)
Risk değerlendirmesi sonrasında, işyerinde herhangi bir değişiklik kararının alınması durumunda, bu durumun kayıt altına alınıp deftere işlenmesi yeterlidir.	(Y)
Kusurlu durumların ortadan kaldırılmasında kişisel koruyucu donanım kullanımı ilk tercihtir.	(Y)
Titreşim – işitme kaybı; tehlike – risk eşleştirmesine örnek olarak verilebilir.	(Y)

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

"RİSK GÖRDÜM" FORMU

Form No

Kurum içinde gördüğünüz olası riskleri lütfen bu forma yazarak iletişim kutusuna atınız.

İsim yazmak zorunda değilsiniz.

Fotoğraf ile belgeleme durumunda @ism.gov.tr eposta adresine gönderiniz.

İlginiz için teşekkür ederiz.

Tarih

Tarih. / /
2013

Saat.

Rev. Tarihi

Rev. No

**RİSKLİ
GÖRDÜĞÜNÜZ
DURUM**

**RİSKLİ GÖRDÜĞÜNÜZ
DURUMUN KURUM İÇİNDEKİ
YERİ**

**BU DURUMUN NEDEN
OLABİLECEĞİNİ
DÜŞÜNDÜĞÜNÜZ ZARAR**

**SİZE GÖRE
KARŞILAŞTIĞINIZ DURUMUN
RİSK DÜZEYİ NEDİR?
(EN DÜŞÜK 1, EN YÜKSEK 10)**

**RİSKLİ
DURUMA
ÇÖZÜM
ÖNERİNİZ**

**DEĞERLENDİRME
TARİHİ.**

..... / / 201....

**DEĞERLENDİRME
SONUCU.**

BİLDİRİM YAPILDI

BİLDİRİM YAPILMASINA
GEREK GÖRÜLMEDİ

**BİLDİRİM YAPILAN
BİRİM.**

.....

ADI SOYADI.

.....

Ek 2c. Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması

RİSK YÖNETİMİ VE DEĞERLENDİRMESİ GRUP ÇALIŞMASI EĞİTİCİ KILAVUZU

Amaç: Kendi kurum / biriminde uygulamak üzere risk değerlendirme becerisine sahip olmak.

Öğrenim Hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

1. Fotoğraftaki tehlike ve riskleri tanımlayabilmeli,
2. Risk değerlendirme formundaki yönergeleri doğru yorumlayabilmeli,
3. Fotoğraftaki tehlike ve riskleri değerlendirebilmeli,
4. Risk değerlendirme formuna doğru veri girişi yapabilmelidir.

Yöntem

SÜRE	BÖLÜM	İÇERİK	YÖNTEM	ARAÇ-GEREÇ
5 dk.	Giriş	Grup çalışma yönergesini tanııtma, gruplara ayırma (4'e kadar sıra ile sayarak 4 gruba ayrılır.)	Soru - Cevap	Grup Çalışma Yönergesi
40 + 60 dk.	Gövde	• İki aşamalı grup çalışmaları gerçekleştirilir. • Birinci aşama: Gruplara (1. Grup ambulans, 2. Grup yemekhane, 3. Grup atölye, 4. Grup depo) teslim edilen fotoğraflarda bulunan çalışma alanındaki tehlikeleri ve buna bağlı riskleri değerlendirmek 20dk. • İkinci aşama: Standardize edilmiş Risk Değerlendirme Formuna dağıtılan fotoğraftaki (büro) risklerin değerlendirerek işlemesi beklenmektedir. 20dk. • 55dk. Grup Sunumları Birinci Aşama: Her grup 5dk. içinde tespit ettikleri tehlike ve riskleri sözel paylaşır. Fotoğraf perdeye yansıtılır ve her grup paylaşımı sonrası eğitici, grubun değerlendirdiği fotoğraf ile ilgili 5dk. geribildirim verir. İkinci Aşama: Standardize edilmiş Risk Değerlendirme Formu içinde boş bırakılan satırlara dağıtılan fotoğraftaki(büro) tehlike ve risk tanımı ve değerlendirmesinin yapıldığı değişkenlere yönelik öneriler her gruptan sözlü olarak alınır ve her grubun formu doldururken zorlandıkları durumları paylaşımları istenir.	Grup çalışması	• Dataprojektör, • Bilgisayar, • Çalışma ortamına ait fotoğraflar (Ambulans, yemekhane, atölye, depo ve büro) • Risk Değerlendirme Formu
5 dk.	Özet	Eklemek istenen veya akla takılan bölüm olup olmadığı sorulur	Genel Değerlendirme	Soru - Cevap

Sunum materyali (formlar, vs).

1. Çalışma ortamlarına ait fotoğraflar (büro her grup için aynı; ambulans, yemekhane, atölye, depo)
2. Risk Değerlendirme Formu
3. Tehlike ve risk tanıma formu

Sunumun hazırlanmasında kullanılan kaynaklar.**1. Soru Bankası (Doğru – Yanlış).**

Tehlike sınıfındaki işyerlerinde risk değerlendirme analizi 2 yılda bir yapılır.	(Y)
Risk değerlendirmesinin, işveren tarafından, işyerinde istihdam edilen ve yeterlilik belgesi bulunan, iş güvenliği ile görevli mühendisler ile işyeri hekimliği sertifikasına sahip olan iş sağlığı ile görevli işyeri hekimlerine, bunların bulunmaması durumunda ise; dışarıdan hizmet veren uzman kişi veya kuruluşlara yaptırılması esastır.	(D)
İşyerinde meslek hastalığı ortaya çıktığında risk değerlendirme analizi tekrarlanır.	(D)
Risk değerlendirme süreci tehlikenin tanımlanması ile başlar.	(Y)
İş organizasyonunda veya iş akışında değişiklikler yapılmasında Risk Değerlendirme Analizi yenilenir.	(D)
Risk değerlendirmesi sonrasında, işyerinde herhangi bir değişiklik kararının alınması durumunda, bu durumun kayıt altına alınıp deftere işlenmesi yeterlidir.	(Y)

RİSK DEĞERLENDİRMESİ GRUP ÇALIŞMASI YÖNERGESİ

GRUPLAR

1. AMBULANS
2. YEMEKHANE
3. ATÖLYE
4. DEPO

Grup çalışması iki aşamadan oluşur.

BİRİNCİ AŞAMA: Fotoğraftaki çalışma ortamının tehlike ve risklerini tanımlayabilmek
Belirlenen süre içinde verilen fotoğraf içindeki tehlike ve riskleri ekte verilen forma işlemek

SÜRE: 20dk.

İKİNCİ AŞAMA: Risk Değerlendirme Kısa Form'a fotoğraftaki çalışma ortamının risk değerlendirmesini yapabilmek ve belirtilen değişkenler dışında boş bırakılmış alanlardan en az birinde tehlike ve riski belirleyip değerlendirmesini yapabilmek.

SÜRE: 20dk.

GRUP SUNUMLARI

BİRİNCİ AŞAMA: Her grup 5dk. için de tespit ettikleri tehlike ve riskleri sözel paylaşır. Fotoğraf perdeye yansıtılır ve her grup paylaşımı sonrası eğitici, grubun değerlendirdiği fotoğraf ile ilgili 5dk. geribildirim verir.

İKİNCİ AŞAMA: Form içinde boş bırakılan satırlara ve tehlike ve risk tanımı ile değerlendirmesinin yapıldığı değişkenlere yönelik öneriler her gruptan sözlü olarak alınır ve her grubun formu doldururken zorlandıkları durumları paylaşımları istenir.

TANIMLAR

ZARARIN ŞİDDETİ

Birden fazla ölümlü kaza /çevresel felaket	100
Öldürücü kaza / Ciddi çevresel zarar	40
Kalıcı Hasar /Yaralanma, iş kaybı / Çevresel engel oluşturma, yakın çevreden şikâyet	15
Önemli hasar / Yaralanma, dış ilkyardım ihtiyacı / Arazi sınırları dışında çevresel zarar	7
Küçük hasar / Yaralanma, dâhili ilkyardım / Arazi içinde sınırlı çevresel zarar	3
Ucuz atlatma / Çevresel zarar yok	1

ZARARIN GERÇEKLEŞME OLASILIĞI - ŞANS (O)

Beklenir / Kesin	10
Yüksek / Oldukça mümkün	6
Olası	3
Mümkün fakat düşük	1
Beklenmez fakat mümkün	0.5
Beklenmez	0.2

TEHLİKEYE ZAMAN İÇİNDE MARUZ KALMA TEKRARI (FREKANS) (F)

Hemen hemen sürekli (Bir saatte birkaç defa)	10
Sık (Günde bir veya birkaç defa)	6
Ara sıra (Haftada bir veya birkaç defa)	3
Sık değil (Ayda bir veya birkaç defa)	2
Seyrek (Yılda birkaç defa)	1
Çok seyrek (Yılda bir veya daha seyrek)	0.5

RİSK DEĞERLENDİRMESİ GRUP ÇALIŞMASI - 1

Grup No.

(Grup 1. Ambulans, Grup 2. Yemekhane, Grup 3. Atölye, Grup 4. Depo)

TEHLİKE	OLASI RİSK

BİRİNCİ AŞAMA

Ambulans Risk Değerlendirmesi Eğitici Notu

Kan ve vücut sıvılarının ağız - göze temas ile bulaş riski

Fiziksel ortam kaynaklı bulaş riski

Kesici delici aletlerle yaralanma riski

Hastalardan inhalasyon yoluyla bulaşan solunum yolu hastalıkları riski

Tıbbi atık kazalarına bağlı enfeksiyon riski

Kesici delici alet atık kutularının / atık poşetlerinin uygun kullanılmamasına bağlı enfeksiyon riski

Kimyasal /tıbbi atık kazalarına bağlı enfeksiyon riski

Gürültü nedeniyle meydana gelen hastalıklar

Nöbet ve icaplarda uykusuz araba kullanmaya bağlı, kullanılan aracın bakım onarım yetersizliğine, arabada kullanılan dış çevrenin şartlarına bağlı, geçiş üstünlüğü ve hız kullanımına bağlı trafik kazası riski

Eldiven kullanımına bağlı oluşan lateks alerjisi gelişme riski

El antiseptiklerinin kullanımına bağlı oluşan cilt alerjisi

Alet dezenfektanlarına maruz kalma ile alerji gelişme riski

Yüzey dezenfektan kullanımına bağlı meydana gelen alerjik - cilt hastalıkları

İlaç sıçramalarına maruz kalma ile ilaç reaksiyonu oluşma riski

Ambulans kabinine ve zemine sabitlenmemiş eşyaların düşmesine veya devrilmesine ve sabitleme yapılamayan eşyaların / malzemelerin düşmesi ya da yuvarlanmasına bağlı çalışan yaralanmaları

Ambulans ortamındaki eşyaların düzensiz yerleşimine bağlı; çarpma, sıkışma, düşme ve yaralanma riski

Uzun süre ayakta kalma nedeniyle meydana gelen kas-iskelet sistemi hastalıkları

Uzun süre ayakta kalma nedeniyle meydana gelen damar hastalıkları

Birim içi malzemelerin çekilmesi, taşınması, sırasında meydana gelen vücut yaralanmaları

Islak / kaygan zemine bağlı; çarpma, kayma, tökezleme, düşme ve sıkışmaya bağlı; çarpma, burkulma ve yaralanma riski

Araca binip inme sırasında vurma, çarpma, kayma

Ana sedye: Kapanan kollara el sıkışması ayakların tam açılmaması nedeniyle bel, boyun, kol ve bacaklara yüklenme; hasta yüklemesi sonrası sedyeyi yükseltirken bel ve boyun fitikleri, ekstremiteler yaralanmaları

Faraş sedye: Birleştirilmesi esnasında sıkışma, kesi, diğer personele çarpma ve araçtan çıkarılması ve taşınması sırasında oluşabilecek ergonomik riskler

Sırt tahtası: Hastayı kaldırma ve ana sedyeye yerleştirme sırasında el sıkışmaları ve bel ve boyun fitikleri ekstremiteler yaralanmaları ergonomik riskler 4 kg

Traksiyon ateli: El sıkıştırma, vurma, çarpma ve taşıma sırasında oluşabilecek riskler

Kombine sedye: Sedyeyi açarken oluşan sıkışma vurma çarpma, üst tutamaçlara kafanın çarpması, 13 kg.lık sedyenin üst katlara çıkarılması sırasında uygun taşıma kolu olmadığından düşme, vurma, çarpma, bel, sırt ve ekstremiteler ağırları, bel ve boyun fitikleri, ekstremiteler yaralanmaları

Lastik değiştirme: Yol kenarında değiştirmelerde araç çarpması, yetersiz aydınlatmalarda oluşabilecek sıkışma, ezilme tarzında yaralanmalar. Kadın ekiplere etraftan oluşan tacizler, fiziksel güç yetersizliği nedeniyle oluşabilecek meslek hastalıkları. Bel, boyun fitiği, el bileği carpal tünel, lastiği düşürmeye bağlı ekstremiteler yaralanmaları vs

Yakıt ikmali: Patlama riski, yakıt atıklarına basarak kayma düşme riski, yakıt alırken acil çıkışlarda zaman zaman yakıt deposunun kapağının kapatılmaması, yakıtın akması ateş alması veya kaygan zemin oluşturması

Motorun günlük bakımının yapılması sırasında: Motor ve yağ kontrolü sırasında kimyasal, haşlanma ve sıcak yanmaları, elektrik çarpmaları, sıkışma, ezilmeler, aracın park edildiği yol kıyısında yapılan bakımlarda trafik kazası ve diğer risklere açık hale gelme, egzoz dumanına maruz kalma

Aracın iç ve dış temizliği sırasında: Kapalı garaj olmadan yapıldığında aşırı terleme ya da ıslanma nedeniyle oluşabilecek hastalıklar. Ambulansların park edildiği yol kenarlarında yapılan temizliklerde oluşabilecek trafik kazaları (yola akan köpük, temizliğin yarısında köpüklü ambulansla vakaya çıkış, yoldan geçen araçların temizlik yapan personele çarpması vs...)

Siren kullanımı: İşitme sorunları, stres ve dikkat dağınıklığı

Oksijen tüpü değiştirme / tüp dolum merkezine götürme: Bu merkezdeki güvenlik açıklarına maruziyet, sıkıştırma, çarpma, taşıma sırasında bel, boyun, ekstremiteler ve gövde yaralanmaları, patlama yaralanmaları ve yanıklar

Radyo –Teyp kullanımı: Arızalı teyplerin kendiliğinden çalışması ile (ani yüksek ses gibi) dikkat dağıtıcı nedenler

Çöp kutuları: Sabit olmayan çöp kutularının devrilmesi nedeniyle kontamine materyal ile temas, takılma ve düşme

Yangın söndürücü: İyi sabitlenmeyen yangın söndürücüler ani fren vs. durumlarda çarpmalara neden olabilir. Sürücü koltuğu altında bulunanlar sürüş esnasında ses yaparak dikkatin dağılmasına ve yuvarlanarak gaz fren pedallarının altına kaçmaya ve kazalara neden olabilir.

Defibrilatör kullanımı: Taşınması sırasında oluşabilecek ergonomik riskler vurma, çarpma, kullanımı sırasında elektrik şoku, güvenli sabitleme olmaması ve yerinden çıkarak kabindeki personele veya ekipmana hasar vermesi

Aspiratör: Elektrikle kullanımı sırasında elektrik çarpması, taşıma sırasındaki riskler

İmdat çekici kullanımı: Kesi, çarpma ve ergonomik yaralanmalar

Kürek kullanımı: Kesi, çarpma ve ergonomik yaralanmalar

Patinaj zinciri kullanımı: Kesi, çarpma ve ergonomik yaralanmalar

Balyoz kullanımı: Kesi, çarpma ve ergonomik yaralanmalar

Levyé kullanımı: Kesi, çarpma ve ergonomik yaralanmalar

Kriko kullanımı: Kesi, çarpma ve ergonomik yaralanmalar

Bijon anahtarı kullanımı: Kesi, çarpma ve ergonomik yaralanmalar

Personelle ilgili: Ani durma ve hızlanmalarda personelin birbirine veya diğer ekipmana çarpması kemer kullanmamaya, kemer olmamasına veya kemerlerin uygun olmamasına bağlı

Diğer araçların ambulansın yol üstünlüğünü kullanma amacıyla yakın takibi sırasında: Kaza ve stres

Farlar: Geçici görme bozuklukları

Hasta muayenesi ve müdahaleler sırasında yol durumu ve sürüş nedeniyle kontamine malzeme: Personelle teması

Öfke, stres gelişme riski

İddia ya da dava edilme riski.

Fiziksel şiddet (Saldırı, darp vs.)

Sözel şiddet (Hakaret, tehdit, iftira vs.)

Cinsel taciz (Sözel veya fiziksel)

Cihazlardaki elektrik kaçağı: Elektrik çarpması

Defibrilatör kullanımı sırasında: Elektrik yanığı ve iç organ hasarları

Atölye Risk Değerlendirmesi Eğitici Notu

- Dağınık iş ortamı nedeniyle vurma, çarpma, düşme
- Bir şeyi çakma veya delme işlemi sırasında çapak kaçmaması için koruyucu gözlük
- Yüksek ses çıkacağı için kulaklık
- Ele vurma ve kıymık batması iş eldiveni
- Tezgâhın aşağıda olması, biraz daha yukarıda olsa çalışan daha dik ve ergonomik iş yapabilirdi.
- Sarı kutu bir yapıştırıcı veya kimyasal olabilir. Bu tezgâhta kullanılıyorsa havalandırma sistemleri yok gibi görünüyor.
- Çakma işlemi yaptığı tezgâhta elektrikli alet mevcut kablosu temasa müsait
- Ortamda alevlenebilecek malzeme mevcut ve düzensiz
- Arkada ayaklı ısıtıcı mevcut, yangın yanık tehlikesi

Depo Risk Değerlendirmesi Eğitici Notu

TEHLİKELİ DURUM	TEHLİKELİ DURUMUN YARATACAĞI OLAY	OLASI RİSKLER
Çalışma alanlarında mevcut düzensizlik	Düşme, çarpma	Yaralanma, ölüm
Depo istiflenmesinin usulüne uygun yapılmaması (ağır ve büyük eşyaların yukarı konması)	Düşme, çarpma	Yaralanma, ölüm
Depo istifleme yüksekliğinin fazla olması	Düşme, çarpma	Yaralanma, ölüm
Gerekli emniyet tedbirini almadan yüksekte çalışma	Düşme, çarpma	Yaralanma, ölüm
Ağır malzemelerin düzgün istiflenmemesi (yüksekliğin 2 metreyi geçmesi-piramit şeklinde istifleme)	Düşme, çarpma	Yaralanma, ölüm
Yanıcı parlayıcı malzemelerin uygun olmayan şekilde depolanması	Yangın	Yaralanma, sakatlık, ölüm
Kimyasal maddelerin uygun olmayan şekilde depolanması	Yanık, zehirlenme	Yaralanma, ölüm
Kimyasal maddelerin niteliklerine göre depolanmaması (yanabilir maddelerle oksitleyici maddeler bir arada depolanmaz)	Patlama, yangın	Yaralanma, sakatlık, ölüm
Depolarda havalandırmanın uygun yapılmaması (çatı ve duvarlardaki ile zemindeki havalandırma açıklarının birlikte kullanılması)	Kötü havalandırma, toz, sıcaklık, nem	Hastalık
Aydınlatmanın yeterli olmaması	Görme azlığı	Kaza, yaralanma, ölüm
Aydınlatma armatürlerinin uygun yerlere ve uygun şekli ile konmaması (armatürler geçiş koridorlarına kapaklı şekli ile konmalı, ürünlere yakın olmamalı)	Yangın, kaza	Yaralanma, ölüm
Depolandırmada duvarlar arasında 0.5 metre boşluk bırakmamak, geçiş koridorlarını dar tutmak (2.5 metre olmalı)	Güvenliği olmayan ortamda çalışma	Kaza, yaralanma
Elektrik kablolarının bütünlüğünün bozulması ve kanal içinde taşınmaması	Elektrik çarpması, yangın	Yaralanma, sakatlık, ölüm
Elektrik panoları ve sigortalar deponun ayrı bir bölümünde ürünlerden uzakta olmaması	Yangın, patlama	Yaralanma, ölüm
Ağır yük kaldırma	Kas iskelet sistemi rahatsızlıkları	Yaralanma, sakatlık,
Etiketlendirmenin yapılmaması	Yanlış yükleme	Maddi zarar
Gürültü	İşitme azlığı	Kaza, yaralanma, ölüm

Kişisel Koruyucu Donanım kullanmama	Güvenliksiz çalışma	Kaza, yaralanma, ölüm
Forklift ve yaya yollarının açıkça belirlenmemesi	Kaza	Yaralanma, Ölüm
Forkliftlerin eğitimsiz kişiler tarafından kullanılması	Güvenliği olmayan ortamda çalışma	Kaza, yaralanma, ölüm
Forkliftlerin rutin bakımlarının yapılmaması, koruyucularının olmaması	Kaza	Yaralanma, sakatlık, ölüm
Eğitim eksikliği	Bilgi eksikliği	Yaralanma, sakatlık, ölüm
Yangın söndürme ekipmanlarının tam olmaması ve uygun olmayan yerlere konması	Yangında geç müdahale	Yaralanma, sakatlık, ölüm
Depo içinde sigara içilmesi	Yangın	Yaralanma, sakatlık, ölüm
Biyolojik riskler, mikroorganizmalar, böcek ve kemirgenlerin olması	Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, ölüm
Havalandırması iyi olmayan ortamlarda yapılan kimyasal ilaçlama	Solunum sıkıntısı, zehirlenme	Hastalık, ölüm

Kaynak Ustası Risk Değerlendirmesi Eğitici Notu

- Sıçrayabilecek kıvılcım için gözlüğü yok
- Çıkan buharı solumasını engelleyecek maskesi yok
- Çıkan yanık buharının uzaklaştırılmasını sağlayacak bir havalandırma sistemi görünmüyor.
- Isınan metalle temas halinde ellerinin yanmaması için eldiven gerekli
- Cildini ve elbiselerini koruyabilecek yanmaz bir tulum giyebilirdi.
- Oksijen kaynaklarının yapıldığı yerde yağ bulunması patlama riskini arttırabilir.
- Yere oturarak çalışıyor. Uzun süre bu pozisyonda çalışma iskelet sistemi hastalıklarına neden olabilir
- Çalışanın yaşı 16' dan aşağı ise ağır ve tehlikeli işlerde çalıştırılmaz
- Aracın içinde yanabilecek malzemeler mevcut. Kıvılcım sıçraması ile yangın oluşabilir.
- Güvensiz ortamda çalışma psikolojik bozukluklara ve risk algısının azalmasına neden olur. Öfke ve stres artabilir.
- Kapının arkasında çalıştığı için o taraftan gelen kişi çalışanı görmemesine bağlı kapı çarpması ile yaralanma. Kapının arkasında çalışan olduğunda uyarması için, dış kısmına uyarıcı bir levha asılabilir.

Yemekhane Risk Değerlendirmesi Eğitici Notu

TEHLİKELİ DURUM	TEHLİKELİ DURUMUN YARATACAĞI OLAY	OLASI RİSKLER
Çalışma alanının hijyen kurallarına uygun olmaması	Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, Ölüm
Çalışma alanlarında mevcut düzensizlik	Düşme, Çarpma	Yaralanma, Ölüm
Gıda maddelerinin uygun olmayan koşullarda saklanması	Gıdaların bozulması	Hastalık, Ölüm
Mutfak deposunda malzemelerin istiflenmesinin usulüne uygun yapılmaması	Düşme, Çarpma	Yaralanma, Ölüm
Yemekhane araç gereçlerinin (bıçak –şiş - satır vb) uygun yerlerde muhafaza edilmemesi	Güvenli olmayan ortamda çalışmak	Yaralanma, Uzun vadede kayıp, Ölüm
Yemekhanede kullanılan malzemelerin rutin temizliklerinin ve bakımlarının yapılmaması, kirli, paslı olması	Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, Ölüm
Yemek pişirme ve dağıtım bölümlerinin usulüne uygun ayrılması	Dış ortamla temas, Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, Ölüm
Çöp kovaları belirli periyotlarla yıkanıp dezenfekte edilmemesi	Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, Ölüm
Çöp varillerinin kapaklarının kendiliğinden kapanan nitelikte olmaması ve sürekli açık kalması	Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, Ölüm
Yemek örneklerinin 72 saat saklanmaması	Mevzuata uygun olmayan davranış	Adli ve idari sorunlar
Kızartma yağlarının birden fazla kullanılması ve atık yağların usulüne uygun bertaraf edilmemesi	Hijyen ve çevre kurallarına uymama	Hastalık, Ölüm, Çevre kirliliği
Mutfak tüplerinin gaz borularının ve diğer aksamalarının hasarlı olması	Güvenli olmayan ortamda çalışmak, Patlama	Yaralanma, Ölüm
Mutfak tüplerinin yemekhane dışında ve korunaklı alanlarda saklanmaması	Güvenli olmayan ortamda çalışmak, patlama	Yaralanma, Ölüm

Fırın, ocak vb. malzemelerin korunaklarının bulunmaması	Yanık	Yaralanma
Yanıcı malzemelerin uygun olmayan şekilde depolanması ve kullanılması	Yangın	Yaralanma, Sakatlık, Ölüm
Mutfak girişinde ziyaretçi için dezenfektan paspası ve bone bulundurulmaması	Hijyen koşullarına uygun olmayan çalışma	Hastalık, Ölüm
Yemekhane girişinde ayak havuzunun ve dezenfektanının olmaması	Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, Ölüm
Yemekhane zemininin antibakteriyel, yıkanabilir ve pürüzsüz olmaması	Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, Ölüm
Yemekhaneye giriş yetkisi olmayan kişilerin giriş yapması	Enfeksiyon	Hastalık
Yemek dağıtım elemanlarının uygun olmayan donanım ile yemek dağıtması	Gıdaların kirlenmesi	Hastalık
Yemekhane depolarında havalandırmanın uygun yapılmaması	Kötü havalandırma, toz, sıcaklık, nem	Hastalık
Yemekhane deposuna giren gıda maddelerinin ilk giren ilk çıkar kaidesine uygun olmadan dağıtımının yapılması	Gıdaların miadının geçmesi, bozulması	Hastalık, Ölüm
Yemekhanede aydınlatmanın yeterli olmaması	Görme azlığı	Kaza, Yaralanma, Ölüm
Yemekhanede aydınlatma armatürlerinin uygun yerlere ve uygun şekli ile konmaması	Yangın, kaza, gıda maddelerine yabancı cisim karışması	Hastalık, Yaralanma, Ölüm
Elektrik kablolarının bütünlüğünün bozulması ve kanal içinde taşınmaması	Elektrik çarpması, Yangın	Yaralanma, Sakatlık, Ölüm
Elektrik panoları ve sigortaların mutfakta ayrı bir bölümünde olmaması	Yangın, Patlama	Yaralanma, Ölüm
Elektrik panoları ve sigortaların önünde lastik paspas olmaması	Elektrik çarpması, Yangın	Yaralanma, Sakatlık, Ölüm
Ağır yük kaldırma	Kas iskelet sistemi rahatsızlıkları	Yaralanma, Sakatlık
Gürültü	İşitme azlığı	Kaza, Yaralanma, Ölüm
Gerekli emniyet tedbirini almadan ve kişisel koruyucu donanım kullanmadan çalışma (et bıçakları, eldiven vb)	Güvenliksiz çalışma	Kaza, Yaralanma, Ölüm

Yemekhanede bulunan malzemelerin eğitimsiz kişiler tarafından kullanılması (kıyma makinesi vb)	Güvenliği olmayan ortamda çalışma	Kaza, Yaralanma, Ölüm
Yemekhane çalışanların hijyen kuralları dahil eğitim eksikliği	Bilgi eksikliği	Yaralanma, Sakatlık, Ölüm
Yangın söndürme ekipmanlarının tam olmaması ve uygun olmayan yerlere konması	Yangında geç müdahale	Yaralanma, Sakatlık, Ölüm
Yemekhane içinde sigara içilmesi	Yangın, gıdalarla temas	Yaralanma, Sakatlık, Ölüm
Biyolojik riskler, mikroorganizmalar, böcek ve kemirgenlerin olması	Hijyenik olmayan ortamda çalışma	Hastalık, Ölüm
Havalandırması iyi olmayan ortamlarda ilaçlama yapılması	Solunum sıkıntısı, zehirlenme	Hastalık, Ölüm
Mutfak kapasitesinden fazla kişiye hizmet sunumu	Stres artımı	Kaza, Yaralanma, Ölüm

İKİNCİ AŞAMA

Büro Risk Değerlendirmesi Eğitici Notu

TANIMLAR						RİSK SEVİYESİ			
Konu Başlığı	Tehlike - Tehlike Kaynağı (Lütfen biriminizde tespit ettiğiniz olası başka riskleri de konu başlığına göre sınıflandırarak tablonun altında değerlendiriniz)	Tehlikeli Durum	Olası Tehlikenin Yaratacağı Durum / Olay	Olası Riskler / Zararlar	Kimler Etkilenebilir	Zararın Şiddeti (\$)	Zararın Gerçekleşme Olasılığı (\$ans) (O)	Tehlikeye Zaman İçinde Maruz Kalma Tekrarı (Frekans) (F)	Birimin Çözüm Önerisi
ÖRNEK	Islak veya kaygan zemin varlığı	Islak veya kaygan zeminde yürümek	Kayma Düşme	İşgücü kaybı Maluliyet Can kaybı	Çalışan Hizmet Alanlar	7	0.5	2	
ACİL DURUM	Yangın merdiveni kapıları / acil çıkışların kilitli olması, geçiş yolunda engel olması ve her an dışa açılabilir olmaması	Acil durum oluşması halinde dışarı çıkış olanağının olmaması veya gecikmesi	Acil durumlarda gerekli tahliyenin yapılamaması veya gecikmesi	Yaralanma Yanık Sakatlık Can kaybı Ekipman ve evrak kaybı					
BAKIM VE ONARIM	Tüm iş ekipmanlarının günlük bakımları ve periyodik kontrollerinin yapılmaması	Hasarlı / bozuk iş ekipmanı	Hasarlı / bozuk iş ekipmanı ile çalışma	Hastalık, Yaralanma, Can kaybı					
EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA	Ekranlı araçlarda görüntüde titreme, parlama olması	Görüş netliğinin azalması ve dikkat dağınıklığı	Görme netliği olmadan çalışma	Görme bozukluğu stres,epileptik atak,depresyon,dikkat dağınıklığı, ...					
	Ekranlı araçlar kullanıcının rahat çalışma pozisyonuna göre (döndürülmesi, eğilmesi vb.) ayarlanamaması	Ergonomik olarak çalışamama	Ergonomik olmadan çalışma	Kas ve iskelet sistemi hastalıkları Stres Dikkat dağınıklığı, ...					

ELEKTRİK	Kurumda kullanılan prizlerin bozuk / kırık olması, kablo ve tellerinin açıkta olması	Elektrik ile temas	Elektrik çarpması, yangın, düşme	Yaralanma Yanık Sakatlık Can kaybı					
ELLE TAŞIMA	Ağır yüklerin çalışanlar tarafından kaldırılması ve elle taşınması	İş sağlığı ve güvenliğine dikkat etmeden kendini zorlayarak çalışma	Ağır nesneleri kaldırarak elle taşıyan personelin ergonomik zorlanması	Kas İskelet sistemi hastalıkları Düşürme ve çarpmaya bağlı yaralanmalar Hastalık Yaralanma Sakatlık Can kaybı					
ENFEKSİYON KONTROLÜ	Çöplerin, atıkların düzenli ve uygun şekilde toplanmaması	Dağınık kontamine ve enfekte ortamda çalışma	Çalışanlara ve hastalara enfeksiyon bulaşma Düşme riski	Enfeksiyon hastalıkları Can kaybı					
ERGONOMİ	Masanın yüksekliği bacakların ve kalçanın rahatça hareket etmesini engellemesi	Ergonomik olarak çalışmama	Ergonomik olmadan çalışma	Sırt, bel, eklem ağrıları Kas ve iskelet sistemi Çabuk yorulma Stres					
	Uzun süre ayakta kalma	Ergonomik olmayan çalışma	Kas İskelet Sistemi ve Dolaşım Sistemi Rahatsızlıkları Psikosomatik Rahatsızlıklar	Akut ve Kronik Hastalıklar Yaralanma Sakatlık Can kaybı					
GÜRÜLTÜ	Kurum içinde; insanlardan, makine veya donanımlardan kaynaklanabilecek veya dış ortam kaynaklı gürültünün rahatsız edici düzeyde olması	Gürültü varlığı Dikkat dağınıklığı	Gürültü nedeniyle işitme sorunları Baş ağrısı Dikkat dağınıklığı	Hastalık, Duyu kaybı Sakatlık Yaralanma Can kaybı					

İKLİMLENDİRME	Kurumda uygun iklimlendirme (örneğin, sıcaklık, güneşten kaynaklanan radyasyon, nem) olmaması	Sıcak / nemli ortamda çalışma	Solunum yolu hastalıkları Psikososyal sorunlar Dikkat dağınıklığı	Hastalık Sakatlık					
İŞ EKİPMANLARI	Ağır malzemelerin dolapların üst raflarına yerleştirilmesi	Düzensiz ortamda çalışma	Dolapların devrilmesi, malzemenin düşmesi	Yaralanma Can kaybı Uzuv kaybı					
İŞYERİ ORTAMI	Çalışılan ortamda duvara monte edilmemiş dolap / raf / TV ünitesi veya diğer sabit ve hareketli malzemelerin varlığı	Deprem veya diğer durumlarda devrilme sonucu duvara monte edilmemiş malzeme ile temas	Doku bütünlüğünün bozulması, ezilmesi, kopması	Yaralanma, Hastalık Sakatlık Can kaybı					
PSİKOSOSYAL ETKENLER	Çalışanların maruz kalabilecekleri olumsuz davranışlar (tehdit, hakaret vs.) karşısında nasıl davranacağını bilmemeleri	Stresli iş alanında çalışma	Psikososyal sorunlar İletişim çatışmaları Mobbing	Strese bağlı fizyolojik ve psikolojik hastalıklar Şiddete bağlı yaralanma Can kaybı					
	Kurumda yürütülen işler ile ilgili çalışanların da görüşlerinin alınmaması ve kurumda iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması hususunda katılımın desteklenmemesi	Stresli iş alanında çalışma	Psikososyal sorunlar İletişim çatışmaları Mobbing	Strese bağlı fizyolojik ve psikolojik hastalıklar Şiddete bağlı yaralanma Can kaybı					
TERTİP DÜZEN	Kurum içinde çalışma alanı yetersizliği	Küçük ve dar ortamda çalışma	Takılma çarpma, düşme	Yaralanma Sakatlık, can kaybı					

(Grup 1. Ambulans, Grup 2. Yemekhane, Grup 3. Atölye, Grup 4. Depo)

TEHLİKE	OLASI RİSK
Kırmızı halı	Takılma, düşme, kayma, toza bağlı alerji, hijyen bozukluğu
Kapının içeri doğru açılması	Dışarıdan gelenin kapı arkasında olanı görmemesine bağlı çarpma, acil durumda çıkışta zorluk yaşanmasına bağlı yaralanma, sakatlık, ölüm. Çözüm kapıya küçük bir pencere açılarak diğer tarafın görmesini sağlamak
Pencere yanındaki bilgisayar ekranının cama dönük olması	Parlama ve görme zorluğu nedeniyle göz yorgunluğu, dikkat dağınıklığı, stres
Sağdaki kadının monitöre bakışındaki ergonomik sorun	Boyun, kas ağrısı, eklem sorunları, sakatlanma
Klavyenin yüksek olması	Klavyedeki el pozisyonunun ergonomik olmamasına bağlı eklem rahatsızlıkları, sakatlık
Yangın tüpünün olmaması	Yangın durumunda müdahale edememeye bağlı yanık, sakatlık, yaralanma ve ölüm
Çok sayıda bilgisayar kasasının çalışmasına bağlı gürültü (her bir bilgisayar yaklaşık 30-40 desibel gürültü çıkarır) insanın tolere edebileceği gürültü seviyesi 85 desibel altıdır.	Uzun süreli gürültüye maruziyet ile dikkat dağınıklığı, stres, yaralanma
Yol üzerinde bilgisayar kasasının olması	Takılıp düşme, kablunun kopması ile elektrik kaçağına bağlı yanık, yangın, yaralanma
Masa üzeri malzemelerin dağınık olması (önerilen sık kullanılan malzemelerin yakın ve rahat ulaşılabilen yerlere konumlandırılması)	Ergonomik olmayan çalışma sonucu kas, iskelet sistemi rahatsızlıkları, sakatlanma
Kullanıcının gözleri ve ekran arasındaki mesafe 50–80 cm arasında olmaması	Görme bozukluğu Stres Epileptik atak Depresyon Dikkat dağınıklığı, ...
Ekran karşısında çalışmanın gerçek süresinin günlük mesaiyi kapsamaması	Hastalık
Çalışma alanında engelleyici ve hareketi kısıtlayıcı herhangi bir malzeme (sabit ekipman hariç) olması	Yaralanma Can kaybı

Çalışanların yapılan işin bitirilmesi ya da zamanında teslim edilmesi gibi isteklerin aşırı baskısı altında kalmaları	İş kazaları Stres
Klavye ve farenin ergonomik kullanılmaması	Kas ve iskelet sistemi hastalıkları Stres Dikkat dağınıklığı, ...
Çalışanların yetki, sorumluluk ve çalışma hedeflerini net bilmemeleri	Strese bağlı fizyolojik ve psikolojik hastalıklar Şiddete bağlı yaralanma Adli sorunlar Can kaybı

Ek 2d. Acil Durum Planlaması

ACİL DURUM PLANLAMASI EĞİTİCİ KILAVUZU

Amaç: İşyeri acil durum planı hazırlama konusunda bilgi sahibi olmak.

Öğrenim Hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

- 1) Afet ve acil durumu tanımlayabilmeli ve örnek verebilmeli,
- 2) Afet yönetiminin bileşenlerini sayabilmeli,
- 3) Acil durum yönetiminin evrelerini sayabilmeli ve açıklayabilmeli,
- 4) Acil durum yönetim fonksiyonlarını sayabilmeli ve tanımlayabilmeli,
- 5) Örnek acil durum planı eşliğinde acil durum planı hazırlama aşamalarını sıralayabilmeli ve basamakları açıklayabilmelidir.

Yöntem

SÜRE	BÖLÜM	İÇERİK	YÖNTEM	ARAÇ-GEREÇ
5dk.	Giriş	Acil durumda hazırlıklı olmak üzerine duyarlılık oluşturmak.	Video	Data projektörü Bilgisayar
35dk.	Gövde	Acil durum, afet tanımı Acil durum yönetiminin evreleri Acil durumda yönetim fonksiyonları Örnek acil durum planı üzerinden plan hazırlama kriterleri	GİA destekli soru cevap sınıf dersi	Data projektörü, Bilgisayar, Pointer
5dk.	Özet	Eklemek istenen veya akla takılan bölüm olup olmadığı sorulur. “Acil durumlara hazır mısınız?” anketi katılımcılara daha sonra gözden geçirmeleri için dağıtılır.	Genel değerlendirme	Soru cevap “Acil durumlara hazır mısınız?” anketi

Sunum materyali (formlar, vs...)

1. Sunum sonunda “Acil duruma hazır mısınız?” anketi sunum sonunda katılımcılar ile paylaşılır.

Sunumun hazırlanmasında kullanılan kaynaklar

1. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. Çalışma Yaşamında Sağlık Gözetimi Rehberi. Türkiye’de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi yayını.
2. Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası. Acil Durum El Kitabı. Nisan 2011, Deniz Matbaacılık
3. H. Odabaşoğlu. Acil Durum Planlaması sunumu
4. H. Odabaşoğlu. Risk Analizi sunumu
5. İlgili kurum ve kuruluşlara ait mevzuat
6. Kocaeli AFAD yayını

(http://www.isguvenligi-uzmani.org/wp-content/uploads/2012/04/Acil-Durum-Planlar%FD.ppt_)

Soru Bankası (Doğru – Yanlış)

İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi; işyerinde kaza, yangın ve doğal afet ile ilgili önlemleri almakla görevlidirler.	(D)
İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü’ne göre köpüklü tip yangın söndürme cihazları en az 9 ayda bir yeniden doldurulmalıdır.	(Y)
Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği’ne göre kırmızı renk; yasak işareti, zorunluluk işareti, tehlike alarmı ve yangın ile mücadele ekipmanı anlamı taşımaktadır.	(Y)
Acil çıkış yolları ve kapıları, güvenli bir alana veya toplanma noktasına veya tahliye noktasına açılacak ve çıkışı önleyecek hiçbir engel bulunmayacaktır.	(D)
Acil çıkış kapıları içeriye doğru açılacak, bunun mümkün olmadığı durumlarda raylı kapılar kullanılabilecektir.	(Y)
Acil durum müdahale ekipleri ile kriz masası yönetim kadrosu yanı sıra tüm çalışanların acil durum eğitimi alması gereklidir.	(D)

Acil Durumlara Hazır Mısınız?

SORU	EVET	HAYIR
Aile toplantısı yaptınız mı?		
Evde ve her odada güvensiz yerleri belirlediniz mi?		
Afet sonrasında 72 saat yetecek kadar yiyecek malzemeniz var mı?		
Yaşam destek üniteniz hazır mı?		
İlk yardım eğitimi aldınız mı?		
Evinizde yangın söndürücü var mı?		
Siz ve ailenizin tüm üyeleri su – elektrik - gaz vanalarının yerlerini ve nasıl kapatılacağını biliyor musunuz?		
Sizin ve ailenizin önemli kayıtlarının kopyalarını bölge dışındaki yakınlarınıza gönderdiniz mi?		
Bir yangın olduğunda yapılacak işleri ailenizle konuşup tespit ederek tatbikat yaptınız mı?		
Afet sonrasında yaşadığınız bölge dışında kalabileceğiniz bir mesken var mı?		
Afet sonrasında varlığınıza, sağlığınıza tespit ya da kontrol edecek kişiler belirlendi mi?		
Okula giden çocuklarınızın okudukları okulun afet planı var mı?		
Çocuklar ne yapacağını biliyor mu?		
Ev, araba ve işyeri ile kendinizi sigorta ettirdiniz mi?		
Yataklarınız yanında el feneri ve terlik var mı?		
Evdeki ve binadaki çıkış yollarını belirlediniz mi?		
Deprem sonrası nasıl buluşacağınızı biliyor musunuz?		
Evdeki elektrik sigortaları otomatik mi?		
İşyerinizdeki toplanma bölgesinin yerini biliyor musunuz?		
İş kazası olması durumunda ne yapacağınızı biliyor musunuz?		
İş yerinizde kullandığınız kimyasallar hakkında bilginiz var mı?		
İlk yardım çantanız var mı?		
Ev halkı yangın söndürme cihazını kullanmayı biliyor mu?		
Afet bilgi kartı hazırlandınız mı?		
Afet sonrası buluşma planınız var mı?		
İş yerinizdeki acil durum telefonunu biliyor musunuz?		
İş yerinizde size en yakın yangın söndürme cihazının yerini ve türünü biliyor musunuz?		

Ek 2e. Acil Durum Planlaması Grup Çalışması

ACİL DURUM PLANLAMASI GRUP ÇALIŞMASI YÖNERGESİ

GRUPLAR:

GRUP 1: BİRİNCİ KAT

GRUP 2: İKİNCİ KAT

GRUP 3: ÜÇÜNCÜ KAT

GRUP 4: ALTINCI KAT

Grup çalışması iki aşamadan oluşur:

BİRİNCİ AŞAMA: Eğitici eşliğinde 15 dakika içinde İl Sağlık Müdürlüğü binasındaki belirlenen katın acil durum planına göre boş kat planına aşağıda paylaşılan kriterler çerçevesinde gözlemleme yapmak.

SÜRE: 15 dk

İKİNCİ AŞAMA: Yeniden verilen boş kat planı üzerinde belirtilen simgeler kullanılarak,

- a. Elektrik sigorta paneli
- b. Su hortumu
- c. Yangın tüpü
- d. Kaçış yolları
- e. Yangın butonu
- f. Yangın duman alarmı
- g. Kamera gözü
- h. Çıkış
- i. Merdiven çıkış
- j. Yangın çıkışı
- k. Yangın merdiveni
- l. Engelli çıkışı
- m. Acil dolabı veya çantası çizilmesi ve yapıştırılması.
- n. Ek önerilerin paylaşması

SÜRE: 10 dk

ÖZETLEME: Eğitici tarafından 10 dk şu an var olan acil durum planını paylaşılır.

SİMGELER

T.C. Sağlık Bakanlığı

İZMİR İL SAğLIK MÜDÜRLÜğÜ

.....

İLÇE SAğLIK MÜDÜRLÜğÜ

/

ACİL YARDIM İSTASYONU

ACİL DURUM PLANI

20....

ACİL DURUM PLANI

1. Binanın Genel Durumu

Bina ve bağlı binaların yapısı, kaç kat olduğu, oda sayısı ve toplam çıkış sayısı belirtilecektir.

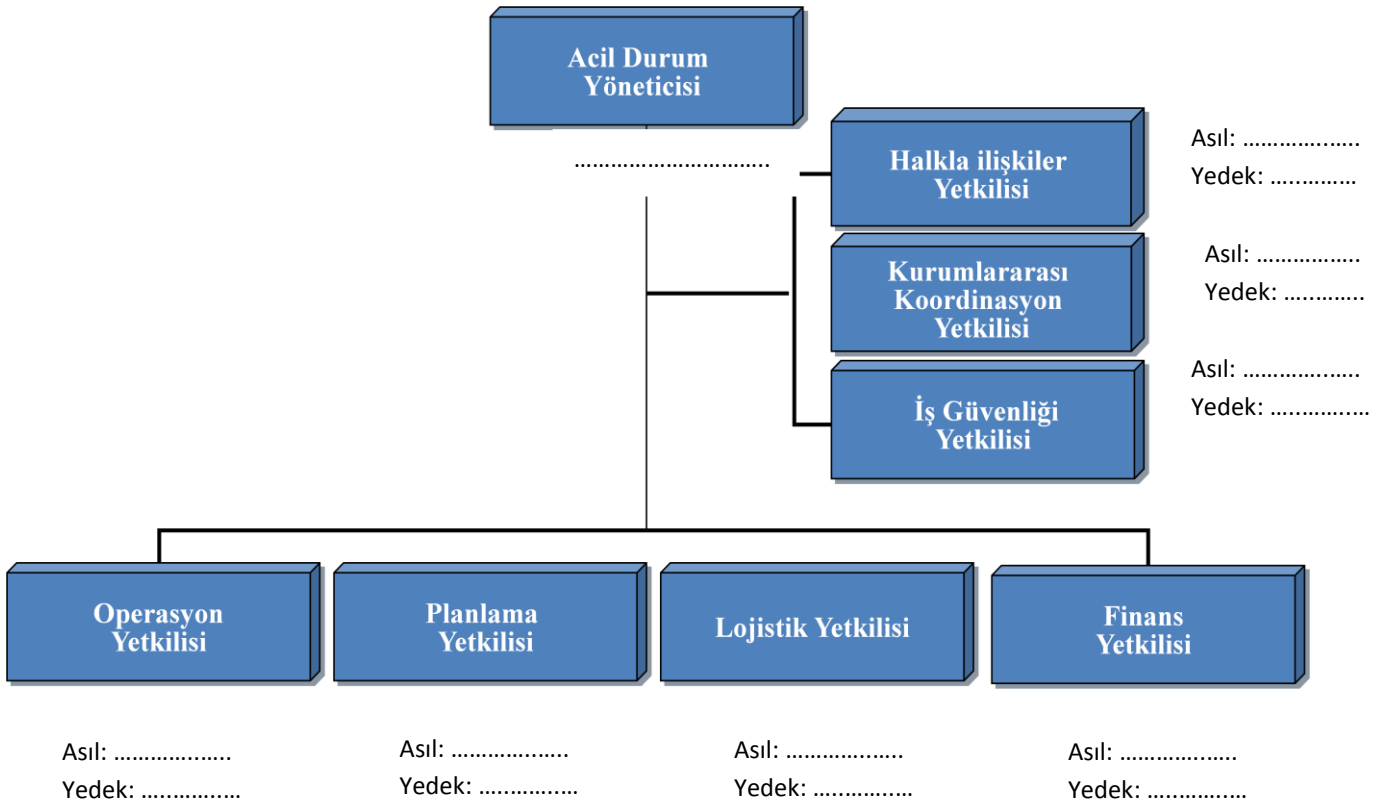
- a. Acil çıkış kapısı:
- b. Ana çıkış kapısı:
- c. Diğer çıkış kapıları:

2. Personel Durumu

..... binasında yaklaşık kişi çalışmaktadır. Çalışma saatleri kış sezonunda 08.00 - 17.00 arası olup, yaklaşık saat 'dan itibaren personel bulunmakta, akşam 'a kadar bazı personel çalışmaya devam edebilmektedir.

3. Acil Durum Yönetimi

Olağandışı bir durum meydana geldiğinde Acil Durum Yöneticisi 'dır. Kendilerinin binada olmadığı durumda yönetim görevini üstlenir. Her ikisinin de bulunmadığı durumlarda tarafından görevlendirilen olay yöneticisidir. Olay Yöneticisi tarafından atanmak üzerelerinden Kurumlar Arası Koordinasyon Yetkilisi ve Basın ve Halkla İlişkiler Yetkilisi belirlenir. Sivil Savunma uzmanı, yoksa yerine en uygun kişi İş Güvenliği Yetkilisi olarak görevlendirilir. Olayın yapısına göre teknik görevlerde çalışan personelden Teknik Danışma Kurulu oluşturulabilir. Planlama, Operasyon, Lojistik ve Finans sorumluları belirlenir (Aynı kişi birden fazla görevi yürütülebilir)

Şema 1. Acil Durum Yönetim Şeması

4. Görev Tanımları

Acil Durum Yöneticisi: Hedefleri belirler. İş güvenliği analizinin tamamlanmasını sağlar. Acil Durum Eylem Planı'nı onaylar. binası acil durum yönetimi ile ilgili; acil müdahaleden sonlandırmaya kadar tüm stratejik direktifleri verir. Gerekirse bina tahliye işleminin başlatılması ile ilgili, karar ve direktifinin verilmesinden sorumludur.

Planlama Yöneticisi: Mevcut durum raporunu sağlar. Planlama sürecini yönetir. Acil Durum Eylem Planı'nı oluşturur.

Operasyon Yöneticisi: Acil durum varlığında koordinasyondan sorumludur. Operasyon yöneticisi kurtarma ekibi, koruma ekibi, söndürme ekibi, ilkyardım ekibi ve tahliye kayıt ekibinin görev tanımları kapsamında yürüttükleri görevi koordine eder. Hedeflere ulaşmak için taktik ve stratejiler geliştirir.

Kurtarma Ekibi: Yangın sırasında kurtarılacak I. derece ve II. derecede önem taşıyan evrak ve malzemeleri kurtarmakla yükümlüdür.

Koruma Ekibi: Yangın sırasında kurtarılmış olan I. derece ve II. derecede önem taşıyan evrak ve malzemeleri korumakla yükümlüdür.

Söndürme Ekibi: Kurum ve kuruluşta meydana gelen yangını söndürmekle yükümlüdür.

İlkyardım Ekibi: Kurum veya kuruluşta meydana gelen yangın sırasında yaralanan personel ve diğer kişilere ilkyardım yapmak ve bu konu ile ilgili koordinasyonu sağlamakla yükümlüdür.

Tahliye Kayıt Ekibi: Kurum veya kuruluşta meydana gelen acil durumda ilgili personel belirtilen katlarda çalışan ve tahliye işlemi sonrasında binayı terk eden personeli kaydetmek ile yükümlüdür.

Lojistik Yöneticisi: Taktikleri desteklemek için lojistik gereksinimini belirler. Tesisler, ekipman, malzemeler ve personelden sorumludur. Kurtarma, koruma, söndürme, ilkyardım ve tahliye kayıt ekibinin oluşturulması, listenin güncellenmesi görevini yürütür.

Finans Yöneticisi: Gereksinim duyulan fiyat analizlerini yapar.

Kurumlar Arası Koordinasyon Yetkilisi: binası acil durum yönetimi merkezinde diğer kuruluşların temsilcileri ile iletişimde olay ile ilgili bilgi akışını sağlayan yetkili personel olarak görev yapar. Sivil Savunma, İtfaiye, Emniyet vb kurumlarla iletişimden sorumludur.

Basın ve Halkla İlişkiler Yetkilisi: Personel ve ailelerini bilgilendirir. Acil Durum Yöneticisi tarafından üst makamlara iletilmesi amacıyla olay hakkında bilgi toplar, rapor hazırlar.

İş Güvenliği Yetkilisi: Personel ve ziyaretçilerin güvenliğini sağlar, tehlikeli durumları giderir, takip eder. Sağlığı ve hayatı tehdit eden acil durumlarda her türlü operasyonu durdurmaya yetkilidir.

Teknik Danışma Kurulu: Olayın yapısına göre Acil Durum Yöneticisine gerekli teknik bilgi desteğini verir.

Söndürme Ekibi: Binada çıkacak yangına derhal müdahale ederek yangının genişlemesine mani olmak ve söndürmek.

Kurtarma Ekibi: Yangın ve diğer acil durumlarda can ve mal kurtarma işlerini yapmak.

Koruma Ekibi: Kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek.

İlk Yardım Ekibi: Yangın sebebiyle yaralanan veya hastalanan kişilere ilk yardım yapmak.

(Not: Bir kişi birden fazla görevi üstlenebilir)

5. Riskler ve Senaryolar

Binanın risk sıralamasında yangın ve deprem ilk sıralarda yer almaktadır.

6. Acil Durum Yönetim Merkezi

Yönetim ekibi için; yeri afet yönetim merkezidir ve yönetim ekibi herhangi bir acil durumda burada toplanmalıdır. Acil Durum Yönetim Merkezine yetkili olmayan kişilerin girmesi uygun değildir. Yönetim ekibi dışında giriş çıkışlar engellenecek şekilde güvenlik önlemleri alınmalıdır.

7. Personelin Hareket Tarzı

Yangın durumunda;

- Acil çıkış yolları ve yönlerini, merdivenlerin iniş-çıkış yönlerini, yangın alarm butonlarını, yangın söndürme tüp ve hortumlarını ve elektrik panolarını gösteren kat planları [Ek-1](#) de yer almaktadır.
- Yangın durumunda yangın alarmı çalmaya başlayacaktır. Alarm sisteminin çalışmama olasılığına karşı yangın ya da duman görürseniz santralini arayınız / haber veriniz. Santral görevlisi **110**

numaralı telefondan itfaiyeyi arayarak yardım talep etmelidir. Personel santrale ulaşamazsa itfaiyeyi direk aramalıdır.

- Yangın söndürme, kurtarma, koruma ve ilkyardım çalışmaları **Ek-2** **Birimi / Kurumu Yangın Güvenliği ve Koruma Planı Müdahale Ekipleri** tarafından ve tanımlandığı şekilde gerçekleştirilmelidir.
- Tahliye kararı Acil Durum Yöneticisi tarafından verilir.
- Tahliye kararı anons sistemi ile personele duyurulur. **“Dikkat dikkat! Yangın şüphesi nedeniyle binayı hemen terk edin, en yakın yangın çıkışına yönelin!”** anonsunu duyan personelin panik olmaksızın, sakın bir şekilde yangın merdivenine ulaşan en yakın çıkıştan binayı terk etmesi gerekir.
- Yangıda güvenlik gereği asansörler kullanılmamalıdır.
- Güvenlik personeli veya bu konuda görevlendirilen kişi kilitli olan çıkış kapılarının kilidini açmalıdır.
- Güvenlik personeli veya bu konuda görevlendirilen kişi ana kapının otomatik açılıp-kapanma özelliğini kaldırarak sürekli açık pozisyonda tutmalıdır.
- Sürücüler otopark varlığında otoparkı itfaiye aracı girecek şekilde açmaya başlamalıdır.
- Personel kişisel bilgisayarlarını kapatmalı, kişisel eşyalarını yanlarına almalıdır.
- Her katta güvenlik personeli veya bu konuda görevlendirilen kişi odaları kontrol ederek iletme ya da binayı kendi kendine terk etme özrü olan personeli tespit etmeli, tahliyesine yardım etmelidir.
- 112 aranarak yangın söndürme ve kurtarma çalışmaları süresince 112 ambulans ekibinin hazır bulunmaları ve gerektiğinde acil sağlık sorunlarına müdahale etmeleri sağlanmalıdır.
- Binayı terk eden kişilerin kimlik bilgileri her kat için ayrı olmak üzere **Ek-3a**’da belirtilen **Kayıt Tahliye Ekibince Ek-3b Acil Durum Personel Kayıt Formu**’na kaydedilir. Tüm kurum çalışanları **Ek-3a**’da belirtilen ve çalıştıkları kat personeli kaydetmekle görevli kişiyi bularak isimlerini yazdırmalıdır.
- Kayıt formları ve kalemlerdeki alternatif acil durum yönetim merkezinde bulundurulmalı, kayıt yapmakla görevli personel tahliye sırasında form ve kalemleri buradan temin etmelidir.
- Personel bahçe dışında belirlenen toplanma alanlarında toplanmalıdır. **Toplanma Alanları Ek-4**’te gösterilmiştir.

Deprem durumunda;

- Deprem durumunda acil durum yöneticisinin talimatıyla binada sivil savunma uzmanı tarafından hasar durumu değerlendirilir.
- santrali numaralı telefondan Sivil Savunma Birlik Müdürlüğü’nü arayarak yardım ister.
- Binada ağır ve orta hasar olması durumunda tahliye kararı verilir.
- Tahliye kararı anons sistemi ile personele duyurulur. **“Dikkat dikkat! Acil bir durum nedeniyle binayı hemen terk edin, en yakın çıkışa yönelin!”** anonsunu duyan personelin panik olmaksızın, sakın bir şekilde merdivenlere ulaşarak en yakın çıkıştan binayı terk etmesi gerekir.
- Çıkış yollarından her hangi biri kullanılamaz durumda ise kullanılmaması gereken yollar ile güvenli çıkış yolları İş Güvenliği Yetkilisi veya bu konuda görevlendirilen kişi tarafından anons sistemi ile personele duyurulur.
- Binada herhangi bir göçük ya da hasar olması durumunda bina içine girmek tehlikelidir. Kurtarma çalışmaları sivil savunma ekiplerince gerçekleştirilmelidir.
- Bina içerisinde kurtarılması gereken personel varsa 112 KKM aranarak çağrı yapılmalıdır.

8. Toplanma merkezleri

Toplanma merkezleri çevresinde yer almaktadır ve aşağıda belirtilmiştir (**Ek-4**);

- (Yangın durumunda)
- (Deprem durumunda)

Toplanma alanında binadan çıkan tüm çalışanlarının kayıtlarının yapılacağı kayıt merkezi oluşturulacaktır.

9. Kayıt Birimi

Kayıt merkezinde her kat için ayrı bir kayıtçı bulunur. Her kat için ayrı kayıt yapılarak sayımla içeride kimlerin kaldığı belirlenir.

10. Kayıt Birimi Görevlileri

Adı soyadı, görev yeri ve kayıt için görevlendirildiği kat [Ek-3a](#)'da belirtilmiş olan kayıt görevlileri; binayı terk edenlerin kaydını tutarlar. Kayıt için gerekli malzeme alternatif afet yönetim merkezinden temin edilecektir.

11. Binada Kalanların Kurtarılması

Binada kalanların kurtarılması gerektiğinde öncelikle kişisel güvenlik değerlendirilmeli, güvenli değilse bina içine girilmemelidir. Kurtarmanın profesyonel ekiplerce yapılması en uygun seçenektir. Yangın durumunda itfaiye, deprem durumunda sivil savunma kurtarma girişimlerini yapacaktır.

12. Yaralılara İlk Yardım

İçeriden çıkan yaralıların ilkyardım uygulanacaktır. İlk yardım uygulamaları [Ek-2](#) İzmir İl Sağlık Müdürlüğü Birimi / Kurumu Yangın Güvenliği ve Koruma Planı Müdahale Ekipleri listesinde görevlendirilen personel tarafından ve tanımlandığı şekilde uygulanacaktır. Acil Tıbbi Müdahale 112 ambulans ekibi tarafından uygulanacaktır. Hastaneye sevki gereken yaralılar 112 ambulansları ile nakledilecektir.

13. Çalışanların Yakınlarının Bilgilendirilmesi

Basın ve Halkla İlişkiler biriminde çalışanlardan oluşturulan bir ekip numaralı telefona yanıt vererek çalışan yakınlarını bilgilendirmelidir.

14. Basın Açıklaması

Basın ve Halkla İlişkiler yetkilisi; personel ve ailelerini bilgilendirir, Acil Durum Yöneticisi tarafından üst makamlara iletilmesi amacıyla olay hakkında bilgi toplar, rapor hazırlar.

16. Normale Dönüş

Yangın durumunda itfaiye, deprem durumunda sivil savunma ekiplerince bina durumu değerlendirilir. Binaya tekrar dönme kararı itfaiye, sivil savunma vb. profesyonel birimlerden alınan “binanın yeniden kullanılabilir durumda olduğu” bilgisi doğrultusunda Acil Durum Yöneticisi tarafından verilir ve personele bildirilir. Bu durumda sıra ile ve paniğe izin verilmeksizin personel binaya dönmelidir. En son acil durum yönetim merkezi de görevini sonlandırır ve burada görev alan yöneticiler rutin görevlerine döner.

..... / / 20.....
Kurum / Birim Sorumlusu

Ekler

Ek 2.1. Kat planı

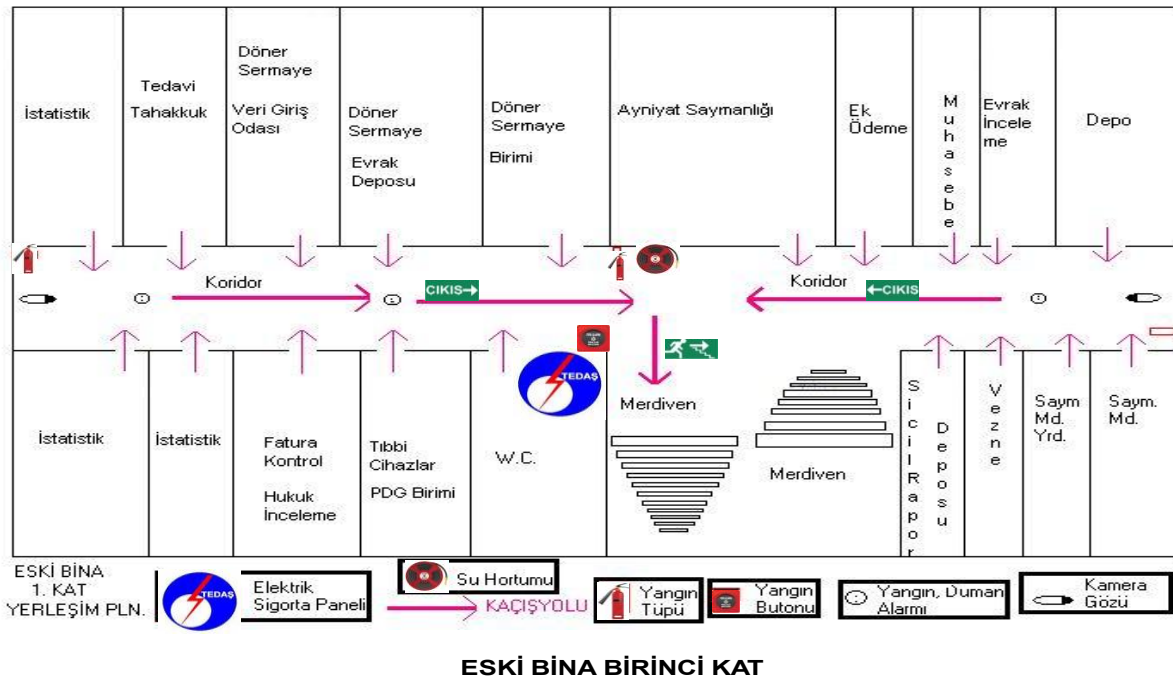
Ek 2.2 Yangın Güvenliği ve Koruma Planı Müdahale Ekip Listesi

Ek 2.3a. Tahliye Kayıt Ekip Listesi

Ek 2.3b. Acil Durum Personel Kayıt Formu

Ek 2.4. Toplanma Alanları

Ek 2.1. Kat planı örneği

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
..... İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ / ACİL YARDIM İSTASYONU
YANGIN GÜVENLİĞİ VE KORUMA PLANI MÜDAHALE EKİP
LİSTESİ

KURUM / BİRİM ADI :

KURTARMA EKİBİ

Kurum veya kuruluşta meydana gelen yangın ve diğer acil durumlarda can, I. derece ve II. derecede önem taşıyan evrak ve malzemeleri kurtarma işlemlerini yapmak.

SIRA NO	ADI SOYADI	GÖREVİ
1		Ekip Amiri
2		Ekip Amir Yrd.
3		Personel
4		Personel
5		Personel
6		Personel
7		Personel
8		Personel

KORUMA EKİBİ

Kurtarma ekibince kurtarılan eşya ve evrakı korumak, yangın nedeniyle ortaya çıkması muhtemel panik ve kargaşayı önlemek.

SIRA NO	ADI SOYADI	GÖREVİ
1		Ekip Amiri
2		Ekip Amir Yrd.
3		Personel
4		Personel
5		Personel
6		Personel

SÖNDÜRME EKİBİ

Binada çıkacak yangına derhal müdahale ederek yangının genişlemesine mani olmak ve söndürmek.

SIRA NO	ADI SOYADI	GÖREVİ
1		Ekip Amiri
2		Ekip Amir Yrd.
3		Personel
4		Personel
5		Personel
6		Personel
7		Personel
8		Personel
9		Personel
10		Personel
11		Personel
12		Personel

İLK YARDIM EKİBİ

Kurum veya kuruluşta meydana gelen acil durum sırasında yaralanan personel ve diğerk kişilere ilkyardım yapmak ve bu konu ile ilgili koordinasyonu sağlamakla yükümlüdür.

SIRA NO	ADI SOYADI	GÖREVİ
1		Ekip Amiri
2		Ekip Amir Yrd.
3		Personel
4		Personel
5		Personel
6		Personel
7		Personel
8		Personel
9		Personel
10		Personel
11		Personel
12		Personel
13		Personel
14		Personel
15		Personel
16		Personel
17		Personel
18		Personel
19		Personel

Kurum / Birim Sorumlusu

..... / / 20.....

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
..... İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ / ACİL YARDIM İSTASYONU
TAHLİYE KAYIT EKİP LİSTESİ

TAHLİYE KAYIT EKİBİ

Kurum veya kuruluştaki meydana gelen acil durumda, ilgili personel belirtilen katlarda çalışan ve tahliye işlemi sonrasında binayı terk eden personeli kaydetmekle yükümlüdür.

SIRA NO	ADI SOYADI	GÖREV ALANI
1		Ekip Amiri
2		Ekip Amir Yrd.
3		Personel
4		Personel

..... / / 20.....

Kurum / Birim Sorumlusu

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
..... İLÇE SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ / ACİL YARDIM İSTASYONU
ACİL DURUM PERSONEL KAYIT FORMU

TARİH. / / 20.....

SAAT. :

KAYIT ALTINA ALAN PERSONELİN ADI SOYADI.

No	Adı Soyadı	Çalıştığı Bina (Eski/Yeni)	Kat	Yaralanma Durumu
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				

Ek 3. Eğitim Öncesi / Sonu Değerlendirme Formu

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİMİ EĞİTİM ÖNCESİ / SONU DEĞERLENDİRME FORMU

Adı Soyadı.

Aşağıdaki sorulara; doğru ifadelerin yanına (D); yanlış ifadelerin yanına (Y) yazarak yanıt veriniz.

İş Sağlığı ve Güvenliği	1	6331 Sayılı Kanun'da "çalışan" tanımı ile kamu ve özel tüm çalışanlar kastedilmektedir. Kapsam dışında kalan "çalışan" mevcut değildir.	(.....)
	2	4857 Sayılı Kanun tamamen yürürlükten kalkmıştır.	(.....)
	3	İl Sağlık Müdürlüğü'nün çalışan sağlığı ile ilgili herhangi bir sorumluluğu yoktur. Çünkü Halk Sağlığı Müdürlüğü'nde bu konu ile ilgili bir Şube Müdürlüğü mevcuttur.	(.....)
	4	İş sağlığı ve güvenliğini sağlamak hem kurum hem de çalışanların sorumluluğundadır.	(.....)
	5	Destek Elemanı, asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişidir.	(.....)
	6	Çalışanlar işe girerken, iş değişikliğinde, iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle verilen aradan sonra işe yeniden başladığında ve iş kollarına göre belirli periyotlarda sağlık gözetiminden geçerler.	(.....)
Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi	7	Tehlikeli sınıftaki işyerlerinde risk değerlendirme analizi 2 yılda bir yapılır.	(.....)
	8	Risk değerlendirmesinin, işveren tarafından işyerinde istihdam edilen ve yeterlik belgesi bulunan iş güvenliği ile görevli mühendisler ile işyeri hekimliği sertifikasına sahip olan iş sağlığı ile görevli işyeri hekimlerine, bunların bulunmaması durumunda ise; dışarıdan hizmet veren uzman kişi veya kuruluşlara yaptırılması esastır.	(.....)
	9	İşyerinde meslek hastalığı ortaya çıktığında risk değerlendirme analizi tekrarlanır.	(.....)
	10	Risk değerlendirme süreci tehlikenin tanımlanması ile başlar.	(.....)
	11	İş organizasyonunda veya iş akışında değişiklikler yapılmasında risk değerlendirme analizi yenilenir.	(.....)
	12	Risk değerlendirmesi sonrasında, işyerinde herhangi bir değişiklik kararının alınması durumunda, bu durumun kayıt altına alınıp deftere işlenmesi yeterlidir.	(.....)
	13	Kusurlu durumların ortadan kaldırılmasında kişisel koruyucu donanım kullanımı ilk tercihtir.	(.....)
	14	Titreşim – işitme kaybı tehlike; risk eşleştirmesine örnek olarak verilebilir.	(.....)

Acil Durum Planlaması	15	İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi işyerinde kaza, yangın ve doğal afet ile ilgili önlemleri almakla görevlidirler.	(.....)
	16	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'ne göre köpüklü tip yangın söndürme cihazları en az 9 ayda bir yeniden doldurulmalıdır.	(.....)
	17	Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği'ne göre kırmızı renk; yasak işareti, zorunluluk işareti, tehlike alarmı ve yangın ile mücadele ekipmanı anlamı taşımaktadır.	(.....)
	18	Acil çıkış yolları ve kapıları, güvenli bir alana veya toplanma noktasına veya tahliye noktasına açılacak ve çıkışı önleyecek hiçbir engel bulunmayacaktır.	(.....)
	19	Acil çıkış kapıları içeriye doğru açılacak, bunun mümkün olmadığı durumlarda raylı kapılar kullanılabilir.	(.....)
	20	Acil durum müdahale ekipleri ile kriz masası yönetim kadrosu yanı sıra tüm çalışanların acil durum eğitimi alması gereklidir.	(.....)

Ek 4. Eğitim Değerlendirme Formu Soru Anahtarı

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİMİ SORU ANAHTARI

Aşağıdaki sorulara; doğru ifadelerin yanına (D); yanlış ifadelerin yanına (Y) yazarak yanıt veriniz.

İş Sağlığı ve Güvenliği	1	6331 Sayılı Kanun'da "çalışan" tanımı ile kamu ve özel tüm çalışanlar kastedilmektedir. Kapsam dışında kalan "çalışan" mevcut değildir.	(Y)
	2	4857 Sayılı Kanun tamamen yürürlükten kalkmıştır.	(Y)
	3	İl Sağlık Müdürlüğü'nün çalışan sağlığı ile ilgili herhangi bir sorumluluğu yoktur. Çünkü Halk Sağlığı Müdürlüğü'nde bu konu ile ilgili bir Şube Müdürlüğü mevcuttur.	(Y)
	4	İş sağlığı ve güvenliğini sağlamak hem kurum hem de çalışanların sorumluluğundadır.	(D)
	5	Destek Elemanı, asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişidir.	(D)
	6	Çalışanlar işe girerken, iş değişikliğinde, iş kazası veya meslek hastalığı nedeniyle verilen aradan sonra işe yeniden başladığında ve iş kollarına göre belirli periyotlarda sağlık gözetiminden geçerler.	(D)
Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi	7	Tehlikeli sınıftaki işyerlerinde risk değerlendirme analizi 2 yılda bir yapılır.	(Y)
	8	Risk değerlendirmesinin, işveren tarafından işyerinde istihdam edilen ve yeterlik belgesi bulunan iş güvenliği ile görevli mühendisler ile işyeri hekimliği sertifikasına sahip olan iş sağlığı ile görevli işyeri hekimlerine, bunların bulunmaması durumunda ise; dışarıdan hizmet veren uzman kişi veya kuruluşlara yaptırılması esastır.	(D)
	9	İşyerinde meslek hastalığı ortaya çıktığında risk değerlendirme analizi tekrarlanır.	(D)
	10	Risk değerlendirme süreci tehlikenin tanımlanması ile başlar.	(Y)
	11	İş organizasyonunda veya iş akışında değişiklikler yapılmasında risk değerlendirme analizi yenilenir.	(D)
	12	Risk değerlendirmesi sonrasında, işyerinde herhangi bir değişiklik kararının alınması durumunda, bu durumun kayıt altına alınıp deftere işlenmesi yeterlidir.	(Y)
	13	Kusurlu durumların ortadan kaldırılmasında kişisel koruyucu donanım kullanımı ilk tercihtir.	(Y)
	14	Titreşim – işitme kaybı tehlike; risk eşleştirmesine örnek olarak verilebilir.	(Y)

Acil Durum Planlaması	15	İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi işyerinde kaza, yangın ve doğal afet ile ilgili önlemleri almakla görevlidirler.	(D)
	16	İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü'ne göre köpüklü tip yangın söndürme cihazları en az 9 ayda bir yeniden doldurulmalıdır.	(Y)
	17	Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği'ne göre kırmızı renk; yasak işareti, zorunluluk işareti, tehlike alarmı ve yangın ile mücadele ekipmanı anlamı taşımaktadır.	(Y)
	18	Acil çıkış yolları ve kapıları, güvenli bir alana veya toplanma noktasına veya tahliye noktasına açılacak ve çıkışı önleyecek hiçbir engel bulunmayacaktır.	(D)
	19	Acil çıkış kapıları içeriye doğru açılacak, bunun mümkün olmadığı durumlarda raylı kapılar kullanılabilir.	(Y)
	20	Acil durum müdahale ekipleri ile kriz masası yönetim kadrosu yanı sıra tüm çalışanların acil durum eğitimi alması gereklidir.	(D)

Ek. 5. Oturum Değerlendirme Formu

	TC İZMİR VALİLİĞİ İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ				KOD	HSS-FR-01
					YAYIN TARİHİ.	12.04.2013
	HALK SAĞLIĞI HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ OTURUM DEĞERLENDİRME FORMU				REV.NO/TARİHİ.	00/
					SAYFA NO.	1/1
TARİH						
EĞİTİMİN YERİ	İZMİR SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ İBN-İ SİNA TOPLANTI SALONU					
EĞİTİMİN ADI	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİMİ					
EĞİTİMCİNİN ADI SOYADI						
EĞİTİMİN KONUSU	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ	RİSK YÖNETİMİ VE DEĞERLENDİRMESİ	RİSK DEĞERLENDİRMESİ GRUP ÇALIŞMASI	ACİL DURUM PLANI	ACİL DURUM PLANI GRUP ÇALIŞMASI	
Belirtilen amaç ve öğrenim hedeflerine uyuldu						
Beklentilerimi karşıladı						
İçerik açısından yararlıydı						
Kullanılan yöntem öğrenmeyi kolaylaştırıcıydı						
Eğitime katılmam sağlandı						
Eğitcinin bu eğitim için hazırlığı yeterliydi						
Eğitim iyi organize edilmişti						
Eğitim konusu için ayrılan zaman uygundu						
Eğiticiye iletmek istediklerinizi belirtiniz.						

(5 - Kesinlikle katılıyorum 4 - Katılıyorum 3 - Emin değilim 2 - Katılmıyorum 1 - Kesinlikle katılmıyorum)

Ek 6. Eğitim Programı Değerlendirme Formu

EĞİTİM PROGRAMI DEĞERLENDİRME FORMU

Eğitim Adı. İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitimi

Yeri. İzmir İl Sağlık Müdürlüğü İbn-i Sina Toplantı Salonu

Tarih. / / 2013

Açıklamalar: Lütfen eğitim hakkındaki görüşlerinizi aşağıdaki derecelendirme ölçeğini kullanarak belirtiniz. Her madde için uygun gördüğünüz rakamı daire içine alınız. Diğer konular hakkındaki görüşlerinizi de belirtiniz.

5- Mükemmel

4- İyi

3- Orta

2- Ortanın Altı

1- Kötü

A. EĞİTİMLE İLGİLİ KONULAR (Eğitim İçeriği ve Eğitim Yöntemleri)

1. Eğitim ilgili genel konular.

• Eğitim amaçlarına ulaşma	5	4	3	2	1
• Kişisel beklentilerinize ulaşma	5	4	3	2	1
• Eğitimin organizasyonu	5	4	3	2	1
• Eğitimde kullanılan eğitim gereçleri	5	4	3	2	1
• Soru sorma ve eğitmenlerle etkileşime girme olanağı	5	4	3	2	1

2. Eğitim Süresi

Çok uzun

Uygun

Çok kısa

3. Bu eğitim programında işlenen konulardan hangilerinin uygulamanızda çok işe yarayacağını düşünüyorsunuz?

4. Hangi konular üzerine daha çok bilgi almak ya da daha uzun zaman ayırmak isterdiniz?

5. Hangi konular üzerinde daha az durmak ya da daha kısa zaman ayırmak isterdiniz?

6. Başka hangi konularda ve kimlerden eğitim almak istersiniz?

B. DİĞER YORUMLAR.

.....

.....

.....

Ek 7. İletişim ve İmza Çizelgesi

 T.C. Sağlık Bakanlığı İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	T.C. İZMİR VALİLİĞİ İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ
	HALK SAĞLIĞI HİZMETLERİ ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİMİ

TARİH. ... / / 2013	BAŞLAMA SAATİ. 09.00 BİTİŞ SAATİ. 17.10
--------------------------	--

ADI SOYADI	GÖREV YERİ	ÜNVAN	İRTİBAT NO	İMZA
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
6.				
7.				
8.				
9.				
10.				
11.				
12.				
13.				

Ek 8. İsimlik Örnekleri (Yaka – Masa)

**NEHİRE TÜTEN
YÜKSEKOĞLU**

**YUSUF
ÖZDEMİR**

**İSMAİL
ARSLAN**

**AHMET
ÖZÇEVİKEL**

**HASAN
ODABAŞIOĞLU**

**AYLİN SENA
BELİNER**

NEHİRE TÜTEN YÜKSEKOĞLU

Ek.9: Katılım Belgesi Örneği

Sayı: 2013-62656201-449-001

T.C.
İZMİR VALİLİĞİ
İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

KATILIM BELGESİ

Müdürlüğümüz tarafından tarihinde yapılan “İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı” eğitimine katılmış olan bu belgeyi almaya hak kazanmıştır.

Dr. Ayhan İZZETİNOĞLU
Müdür Yardımcısı

Uzm. Dr. Bediha TÜRKYILMAZ
İl Sağlık Müdürü

Ek.10: Teşekkür Belgesi Örneği

	
T.C. İZMİR VALİLİĞİ İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ	
TEŞEKKÜR BELGESİ	
Müdürlüğümüz tarafından tarihlerinde gerçekleştirilen “İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı” eğitimlerine eğitimci olarak katılarak destek olan bu belgeyi almaya hak kazanmıştır.	
Dr. Ayhan İZZETİNOĞLU Müdür Yardımcısı	Uzm. Dr. Bediha TÜRKAYILMAZ İl Sağlık Müdürü
	

EK 11.Sunumların Dinleyici Notları

Ek 11a.Açılış

EĞİTİM PROGRAMI

- ◆ 09:00 – 09:20 Eğitim Programının Tanıtımı – EÖDF ile değerlendirme
- ◆ 09:20 – 10:00 İş Sağlığı ve Güvenliği
- ◆ 10:00 – 10:10 Ara
- ◆ 10:10 – 10:55 Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi
- ◆ 10:55 – 11:05 Ara
- ◆ 11:05 – 11:50 Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması - 1
- ◆ 11:50 – 12:50 Öğle Arası
- ◆ 12:50 – 13:50 Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması – 2
- ◆ 13:50 – 14:00 Ara
- ◆ 14:00 – 14:45 Acil Durum Planlaması
- ◆ 14:45 – 14:55 Ara
- ◆ 14:55 – 15:40 Acil Durum Planlaması Grup Çalışması - 1
- ◆ 15:40 – 15:50 Ara
- ◆ 15:50 – 16:35 Acil Durum Planlaması Grup Çalışması - 2
- ◆ 16:35 – 16:55 ESDF ile değerlendirme
- ◆ 16:55 – 17:10 Günün değerlendirme

KONTRAT

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİMİ HOŞGELDİNİZ

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Katılımcılar bu eğitim programını tamamladıklarında;

- ◆ İş sağlığı ve güvenliğini tanımlayacak, mevzuat kapsamında yükümlülükleri açıklayacak,
- ◆ İlgili mevzuat kapsamında risk değerlendirmesini tanımlayacak ve uygulayacak,
- ◆ Acil durum planı hazırlama kriterlerini tanımlayacak ve uygulayacaktır.
- ◆ Eğitim sonu değerlendirmeden en az % 85 puan alması beklenmektedir.

AMAÇ

- ◆ Bu eğitim programının sonunda, 6331 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri ve 38. maddesine hazırlık kapsamında İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde çalışan sağlık personeli, destek elemanı olarak kendi birimlerinde risk değerlendirmesi ve acil durum planlaması ile ilgili bilgi ve beceri kazanacaktır.

Amaç:

İş sağlığı ve güvenliği konusu ile ilgili mevzuatı hakkında bilgi sahibi olmak.

Öğrenim Hedefleri:

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

1. İş sağlığı ve güvenliğinin tanımını yapabilmeli,
2. Dünyada ve Türkiye'de iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevcut durumu tanımlayabilmeli,
3. İş sağlığı ve güvenliği kapsamındaki mevzuatı sıralayabilmeli,
4. 6331 sayılı Kanun'un temel özelliklerini sayabilmeli ve yükümlülüklerini tanımlayabilmeli,
5. İşyerlerinde çalışanlara yönelik iş sağlığı hizmetleri ile ilgili konuları açıklayabilmelidir.

Sunum Planı

A. İş Sağlığına Genel Bakış.....	3
B. İş Sağlığı Mevzuatı.....	17
C. İşyerlerinde Çalışanlara Yönelik İş Sağlığı Hizmetleri..... İle İlgili Konular	23
D. 6331 Sayılı Kanun.....	29
E. Hazırlıklar.....	51

(A) İş Sağlığına Genel Bakış

(A) İş Sağlığı

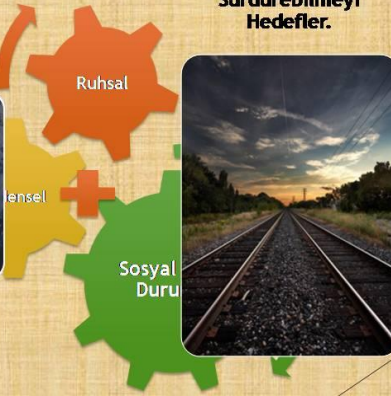

Çalışma Koşulları
sonucu ortaya çıkan iş
kazaları ve meslek
hastalıklarını önlemeyi
ifade eder.

6

(A) Tüm Mesleklerde Çalışanların

En Üst Düzeye Ulaştırmayı

Sürdürebilmeyi
Hedefler.

7

(A) İş Sağlığı

Çalışma koşullarından dolayı
çalışanların sağlıklarının
bozulmasını önlemeyi
sağlar.

8

(A) İş Sağlığı

Çalışma ortamında bulunan her tür ;
Organizasyona ait faktörlerden korunmayı sağlar

(A) İş Sağlığı

Fizyolojik ve **Psikolojik** özelliklerine uygun bir
çalışma ortamına yerleştirilmesini ve uyumlu bir
ortamda işini sürdürmesini sağlamaya çalışır.

(A) Verim

Yapılan iş ile çalışan arasında uyum sağlayarak, asgari
yorgunlukla **optimal verim** elde etmek gibi amaçları
da içerir.

(A) ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü)

Dünyada her yıl yaklaşık 250 milyon kişi iş kazaları, 160 milyon kişi meslek hastalıkları sonucu ortaya çıkan zararlara maruz kalmaktadır. Ayrıca 1 Milyon 200 Bin kişi iş kazaları ve meslek hastalıkları nedeniyle hayatını kaybetmektedir.

(A) İş Sağlığı

38 Milyar TL

2 Milyon İş Günü Kaybı

- İş kazaları ve meslek hastalıkları sonucu yaklaşık 2 Milyon iş günü kaybı
- İş kazaları ve meslek hastalıklarının toplam maliyeti yaklaşık 38 Milyar TL.

(A) ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü)

Dünya nüfusunun % 15'i iş kazası veya meslek hastalıklarına uğramaktadır .

% 15

Tüm ölümlerin % 3.9'u iş kazası veya meslek hastalığı sonucunda olmaktadır

%3,9

İşsiz olan işgücünün % 30'u önceki işleri sırasında iş kazası veya meslek hastalığı geçirmiştir.

% 30

(A) Dünya Sağlık Örgütü

Her yıl 11.000.000 yeni meslek hastalığı ortaya çıkmaktadır.

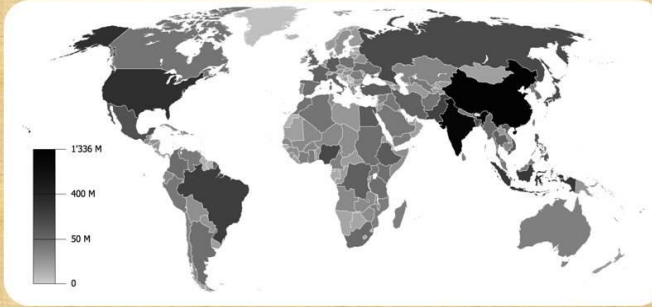

700.000'i ölümlle sonuçlanmaktadır.

95

(A) Dünya

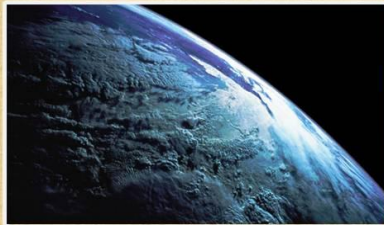

% 80

Toplam 3 milyar çalışanın % 80'den fazlası, iş sağlığı hizmetleri (İSH) olmadan çalışmaktadır.

96

(A) Her Gün

DÜNYA

1 Milyon İş Kazası

10 Binde
1,4 Kişi

4932 Çalışan İşle İlgili Hastalık
1096 Çalışan İş Kazası Nedeniyle
Ölüyor

TÜRKİYE

172 İş Kazası

10 Binde
0,02 Kişi

4 Kişi İş Kazası Nedeniyle
Hayatını Kaybediyor.

(A)

18

(B) İş Sağlığı ve İş Güvenliği Mevzuatı

19

(B)

155 ve 161 - sayılı ILO Sözleşmeleri

ILO İş Sağlığı ve Güvenliği Çerçeve Sözleşmesi

WHA 49. 12 - ve WHA 60. 12 - Sayılı Dünya Sağlık Asamblesi Kararları DSÖ/ILO İş Sağlığı Ortak Komite Kararları

AB 89/391/ECC Sayılı Konsey Direktifi

DSÖ Çalışanların Sağlığı Küresel Eylem Planı (2008-2017)

20

(B)

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu

4857 sayılı İş Kanunu

5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu

6331sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu
(30.06.2012/28339)

(B)

İşyeri Hekimlerinin Görev, Yetki, Sorumluluk ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik

İş Güvenliği Uzmanlarının Görev Yetki Sorumluluk Ve Eğitimleri Hakkında Yönetmelik

İş Sağlığı Ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği

Çalışanlar İş Sağlığı ve Güvenliği Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik

İş Sağlığı Ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği

28532 sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik

Çalışma Gücü ve Meslekte Kazanma Gücü Kaybı Oranı Tespit İşlemleri Yönetmeliği

Toplum Sağlığı Merkezleri Kurulması ve Çalıştırılmasına Dair Yönerge

Temel İş Sağlığı Hizmetlerinin Uygulama Usul ve Esasları Hakkında Yönerge

(B)

İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği

Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik.

İşyeri Bina Ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık Ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik

Yapı İşlerinde Sağlık Ve Güvenlik Yönetmeliği

İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

Asbestle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

Ekranlı Araçlarla Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

(B)

Elle Taşıma İşleri Yönetmeliği

Gürültü Yönetmeliği

Titreşim Yönetmeliği

Güvenlik Ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği

Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Çalışanların Korunması Hakkında Yönetmelik

Yeraltı Ve Yerüstü Maden İşletmelerinde Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

Sondajla Maden Çıkarılan İşletmelerde Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği

Kişisel koruyucu donanım yönetmeliği

Kişisel koruyucu donanımların kullanılması hakkında yönetmelik

24

(B)

Kanserojen ve mutajen maddeler hakkında yönetmelik

Biyolojik etkenlere maruziyet risklerinin önlenmesi hakkında yönetmelik

Geçici veya belirli süreli işlerde iş sağlığı ve güvenliği hakkında yönetmelik,

Balıkçı Gemilerinde Yapılan Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik

Gebe veya Emziren Kadınların Çalıştırılma Şartlarıyla Emzirme Odaları ve Çocuk Bakım Yurtlarına Dair Yönetmelik

İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimleri ile Ortak Sağlık ve Güvenlik Birimleri Hakkında Yönetmelik.

25

(B) 161 Sayılı İş Sağlığı Hizmetlerine ilişkin ILO Sözleşmesi

“DSÖ Herkes İçin İş Sağlığı Küresel Stratejisi ve DSÖ Çalışanların Sağlığı Küresel Eylem Planı 2008-2017”

söz konusu hizmetlerin dünyadaki tüm çalışanlar için organize edilmesini işaret etmektedir.

26

(B) DSÖ İş Sağlığı Küresel Stratejisi

İş sağlığı hizmetlerinin
güçlendirilmesini, kapsamının
genişletilmesini,
İçerik ve faaliyetlerinin geliştirilmesini
önemli bir amaç olarak
tanımlamaktadır.

(C) İşyerlerinde Çalışanlara Yönelik İş Sağlığı Hizmetleri İle İlgili Konular

(C) İşyerlerinde Çalışanlara Yönelik İş Sağlığı Hizmetleri İle İlgili Konular

- ❖ İşyerlerindeki sağlık ve güvenlik risklerinin belirlenmesi ve öncelikli risklerin önlenmesine yönelik danışmanlık
- ❖ Çalışanların İşe Giriş ve Aralıklı Kontrol Muayeneleri
- ❖ İlk Yardım ve Acil Durum Organizasyonu
- ❖ Çalışanlara ve İşverenlere Yönelik Sağlık ve Güvenlik Eğitimi
- ❖ Çalışanlara Yönelik Sağlık ve Güvenlik Kayıtlarının Düzenlenmesi ve İzlenmesi

Protokol

(C) Protokol

Öncelikli Konularda Ortak Faaliyet Yürütülmesine Karar Verilmiştir.

- a) Koruyucu iş sağlığı hizmetleri, meslek hastalıklarının önlenmesi ve erken tespiti konularında ulusal politika ve eylem planı oluşturulması,
- b) İş sağlığı hizmetleri sunumunda koruyucu hekimliğin öncelikli olması,
- c) İş Sağlığı ve Güvenliği Merkezi Müdürlüğü' nün (İSGÜM), DSÖ-CC (Dünya Sağlık Örgütü İşbirliği Merkezi) olma çalışmalarında işbirliği yapılması,
- d) Ortak proje çalışmalarının başlatılması,
- e) Tam Gün Yasası ve Aile hekimliği mevzuatı doğrultusunda işyeri hekimliği uygulamalarının mevcut durumu ve sorunların giderilmesi,

(C) Protokol

Öncelikli Konularda Ortak Faaliyet Yürütülmesine Karar Verilmiştir.

- e) Tam Gün Yasası ve Aile hekimliği mevzuatı doğrultusunda işyeri hekimliği uygulamalarının mevcut durumu ve sorunların giderilmesi,
- f) Toplum sağlığı merkezlerinde OSGB kurulmasının desteklenmesi ve kolaylaştırılması,
- g) İşyeri hekimliği ve meslek hastalıkları konusunda Sosyal Güvenlik Kurumu uygulamalarındaki mevcut sorunların giderilmesi,
- ğ) Tam Gün Yasası ve Aile hekimliği mevzuatı doğrultusunda işyeri hekimliği uygulamalarının mevcut durumu ve sorunların giderilmesi,
- h) Toplum sağlığı merkezlerinde OSGB kurulmasının desteklenmesi ve kolaylaştırılması,
- h) İş kazaları ve meslek hastalıkları istatistiklerinin güncel ve erişilebilir olmasının sağlanması,

(C) Protokol

Öncelikli Konularda Ortak Faaliyet Yürütülmesine Karar Verilmiştir.

- i) Meslek hastalıkları tanı rehberlerinin ve tedavi protokollerinin hazırlanması,
- j) Sağlık çalışanlarının iş sağlığı ve meslek hastalıkları konusunda bilinç ve duyarlıklarının artırılması,
- k) İSGÜM ve Halk Sağlığı Laboratuvarları 'nın işbirliği ve eşgüdümünün sağlanması,
- l) Meslek hastalıkları tanı sürecinde yaşanan sorunların giderilmesi,
- m) Temel İş Sağlığı Hizmet Modeli'nin seçilecek illerde Pilot olarak uygulanması ve izlenmesi,
- n) TİSH Modeli' nin yaygınlaştırılması ve iş sağlığı hizmetlerinin birinci basamak sağlık hizmetlerine entegre edilmesi.

(D) 6331 Sayılı Kanun

(D) 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Çalışan Güvenliği Kanunu

- ❖ 30 Haziran 2012' de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.
- ❖ Bütçeleme ilgili sorunlar yaşanmaması için **Kamuda** 01.07.2014 tarihinde yürürlüğe girecektir.

(D) Kanuna Hızlı Bakış

Müstakil

Önleyici

Tüm
Çalışanlar

- ❖ İş sağlığı ilk kez müstakil bir kanunda ele alınmıştır.
- ❖ Kuralcılıktan çok önleyici yaklaşım esas alınmıştır.
- ❖ Kamu ve özel ayrımı gözetmeksizin tüm çalışanlar (çıraklar, stajyerler dahil) kanun kapsamına alınmıştır.

(D) Aşağıda Belirtilen Faaliyetler ve Kişiler Hakkında Bu Kanun Hükümleri Uygulanmaz

- ❖ a) Fabrika, bakım merkezi, dikimevi ve benzeri işyerlerindekiler hariç **Türk Silahlı Kuvvetleri**, genel kolluk kuvvetleri ve Milli İstihbarat Teşkilatı Müsteşarlığının faaliyetleri
- ❖ b) Afet ve Acil Durum birimlerinin müdahale faaliyetleri
- ❖ c) Ev Hizmetleri
- ❖ ç) Çalışan istihdam etmeksizin kendi nam ve hesabına mal ve hizmet üretimi yapanlar
- ❖ d) Hükümlü ve tutuklulara yönelik infaz hizmetleri sırasında, iyileştirme kapsamında yapılan iş yurdu, eğitim, güvenlik ve meslek edindirme faaliyetleri

(D)

Çalışan: Kendi özel kanunlarındaki statülerine bakılmaksızın kamu veya özel işyerlerinde istihdam edilen gerçek kişi

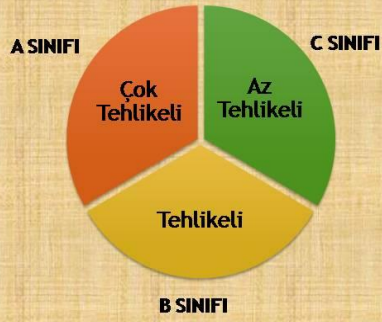

Çalışan Temsilcisi: İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalara katılma, çalışmaları izleme, tedbir alınmasını isteme, tekliflerde bulunma ve benzeri konularda çalışanları temsil etmeye yetkili çalışanı

Destek Elemanı: Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişi

(D) Tehlike Sınıfları

İş Güvenliği Uzmanlığı Belgesine Sahip Olanlar Görev Yapabilecektir.

NACE KODU

(D) İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'nün Mevcut Faaliyeti ve NACE Kodu

N	İDARİ VE DESTEK HİZMET FAALİYETLERİ	
77	Kiralama ve leasing faaliyetleri	
77.1	Motorlu kara taşıtlarının kiralanması ve leasingi	
77.11	Motorlu hafif kara taşıtlarının ve arabaların kiralanması ve leasingi	
77.11.01	Motorlu hafif kara taşıtlarının ve arabaların sürücüsüz olarak kiralanması ve leasingi (3.5 tondan daha az olan otomobil, kamyonet, vb. dahil, motosiklet hariç)	Az Tehlikeli

(D) İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'nün Mevcut Faaliyeti ve NACE Kodu

86.9	İnsan sağlığı ile ilgili diğer hizmetler	
86.90	İnsan sağlığı ile ilgili diğer hizmetler	
86.90.01	Hemşirelik hizmetleri (evdeki hastalar için bakım, koruma, anne bakımı, çocuk sağlığı ve hemşirelik bakımı alanındaki benzeri hizmetler dahil, hemşireli yatılı bakım tesislerinin faaliyetleri ile tıp doktorlarının hizmetleri hariç) (hastane dışı)	Tehlikeli
86.90.03	Tıp doktorları dışında yetkili kişilerce sağlanan akupunkturla tedavi faaliyeti (hastane dışı)	Tehlikeli
86.90.04	Ambulansla hasta taşıma faaliyeti (hastane dışı)	Tehlikeli
86.90.05	Ebe, sağlık memuru, sunnetçi, iğneci, pansumancı vb.leri tarafından verilen hizmetler (tıp doktorları dışında yetkili kişilerce sağlanan gebelik süresince ve doğum sonrası izleme ve tıbbi işlemleri kapsayan aile planlaması hizmetleri dahil) (hastane dışı)	Tehlikeli
86.90.06	Fizyoterapi hizmetleri (tıp doktorları dışında yetkili kişilerce sağlanan fizyoterapi, ergoterapi vb. alanlardaki hizmetler) (hastane dışı)	Tehlikeli
86.90.07	Analiz veya raporlama olmaksızın teşhis amaçlı görüntüleme hizmetleri (tıp doktorları dışında yetkili kişilerce sağlanan röntgen, ultrason, manyetik rezonans (MR) vb. görüntüleme hizmetleri) (hastane dışı)	Çok Tehlikeli
86.90.09	Kan, sperm ve organ bankalarının faaliyetleri (hastane dışı)	Çok Tehlikeli
86.90.10	Tıbbi laboratuvarların hizmetleri (adli tıp ve dış laboratuvarlarının faaliyetleri hariç) (hastane dışı)	Çok Tehlikeli
86.90.14	Tıp doktorları dışında yetkili kişilerce sağlanan akıl sağlığı hizmetleri (psikoanalistler, psikologlar ve psikoterapistler tarafından sağlanan hizmetler) (hastane dışı)	Az Tehlikeli
86.90.16	Adli tıp laboratuvarlarının faaliyetleri	Çok Tehlikeli
86.90.90	Bys. diğer paramedikal insan sağlığı hizmetleri (tıp doktorları dışında yetkili kişilerce sağlanan mesleki terapi, aroma terapi, konuşma terapisi, homeopati, besin tedavisi, avak bakımı, diş hijyeni vb. hizmetler) (hastane dışı)	Az Tehlikeli

(D) İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'nün Mevcut Faaliyeti ve NACE Kodu

84.12	Sağlık, eğitim, kültürel hizmetler ve diğer sosyal hizmetleri sağlayan kuruluşların faaliyetlerinin düzenlenmesi (Sosyal güvenlik hariç)	
84.12.11	Eğitime ilişkin kamu yönetimi hizmetleri	Az Tehlikeli
84.12.12	İskan ve toplum refahına ilişkin kamu yönetimi hizmetleri (su temini ve çevre koruma programları dahil)	Az Tehlikeli
84.12.13	Sağlığa ve sosyal hizmetlere ilişkin kamu yönetimi hizmetleri	Az Tehlikeli
84.12.14	Spor, dinlence, kültür ve dine ilişkin kamu yönetimi hizmetleri	Az Tehlikeli
Q	İNSAN SAĞLIĞI VE SOSYAL HİZMET FAALİYETLERİ	
86	İnsan sağlığı hizmetleri	
86.1	Hastane hizmetleri	
86.10	Hastane hizmetleri	
86.10.04	Kamu kurumları tarafından verilen insan sağlığına yönelik özel ihtisas gerektiren yataklı hastane hizmetleri (kadın doğum, onkoloji, kemik, ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri, vb.)	Çok Tehlikeli
86.10.05	Kamu kurumları tarafından verilen insan sağlığına yönelik yataklı hastane hizmetleri (devlet üniversite hastaneleri dahil, özel ihtisas hastaneleri ile dişçilik, ambulansla taşıma, tıbbi laboratuvar test faaliyetleri hariç)	Çok Tehlikeli
86.10.12	Özel sağlık kurumları tarafından verilen insan sağlığına yönelik özel ihtisas gerektiren yataklı hastane hizmetleri (kadın doğum, onkoloji, kemik, ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri, vb.)	Çok Tehlikeli
86.10.13	Özel sağlık kurumları tarafından verilen insan sağlığına yönelik yataklı hastane hizmetleri (özel veya vakıf üniversite hastaneleri dahil, dişçilik, ambulansla taşıma, tıbbi laboratuvar testleri faaliyetleri hariç)	Çok Tehlikeli

(D) Sağlık Bakanlığı Taşra Teşkilatı Görevleri

- ❖ Geçici görevlendirme (Hastane, TSM, 112, Aile Hekimliği, ...)
- ❖ Araç İçi Ulaşım
- ❖ Organ Nakilleri
- ❖ Gerektiğinde Sağlık Hizmet Sunucusu Olmak

(D) OHSAS 18001

OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği
Yönetim Sistemi Uygunluk Sistemi
Belgesi ile İlgili İL Performans Kalite
Koordinatörlüğünde İşbirliği
yürütülecektir

45

(D)

- Bütün işyerlerinde iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi gibi uzman personel görev yapacaktır.
- İşverenler ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alabilecektir.
- İş kazaları ve meslek hastalıklarını önleme adına önceden risk değerlendirmesi yapılacaktır.

46

(D) Çalışanlar

Sağlık Gözetiminden Gececektir.

İşe Girerken

İş Değişikliği Yaparken

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Nedeniyle Verilen Aradan Sonra

İşkollarına Göre Belli Periyotlarda

47

(D) Çalışanlar

İş kazaları ve meslek hastalıklarının kayıtları daha etkin ve güncel hale getirilecektir.

Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu tüm işyerlerinde, iş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulacaktır.

İşyerlerinde acil durum planları hazırlanacaktır.

İşveren tüm çalışanlarını, iş sağlığı ve güvenliği ile çalışma hayatına dair hak ve sorumlulukları hakkında bilgilendirecektir.

45

(D)

- ◆ Kanunun bazı hükümleri aşamalı olarak hayata geçirilerek, yeni durumlara uyum kolaylaşacaktır.
- ◆ **Büyük endüstriyel kaza riski taşıyan işyerleri, güvenlik raporu ve kaza önleme politika belgesi olmadan işe başlayamayacaktır.**
- ◆ Kanunun uygulamasını kolaylaştırmak için **etkin idari yaptırım uygulanacaktır.**

50

(D) Çalışanlar

Çalışanlar işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerine aktif katılım sağlayacaktır.

Çalışan, ciddi ve yakın tehlikeyle karşı karşıya kaldığında çalışmaktan kaçınma hakkını kullanabilecektir.

Birden fazla işverenin olduğu yerlerde, iş sağlığı ve güvenliği konusunda koordinasyon sağlanacaktır.

Hayati tehlike durumunda işyerlerinin tamamında veya bir bölümünde iş durdurulabilecektir.

51

(D) İdari Cezalar ve Ücretleri

Kanun Maddesi	Ceza Maddesi	Kanun Maddesinde Sözü Edilen Fül	2012 Miktar	2013 YILINDA UYGULANACAK CEZA MİKTARI (TL) (Yeniden Değerleme Oranı % 7,8)	Açıklamalar
MADDE 4 - İşverenin genel yükümlülüğü	26/1-a	4/1-a İş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili tedbir almamak, organizasyonu yaptırmamak, gerekli araç ve gereçleri sağlamamak, sağlık ve güvenlik tedbirlerini değişen şartlara uygun hale getirmemek ve mevcut durumun iyileştirilmesi için çalışmalar yaptırmamak.	2.000	2.156	Türk Lirası / her yükümlülük için
	26/1-b	4/1-b İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerini izlemek, denetlemek ve uygunsuzlukları gidermemek.	2.000	2.156	Türk Lirası / her yükümlülük için
MADDE 6 - İş sağlığı ve güvenliği hizmetleri	26/1-a	6/1-a İş güvenliği uzmanı çalıştırmamak.	5.000	5.390	Türk Lirası / her ay (Aykırlığın devamı halinde)
	26/1-b	6/1-b İşyeri hekimi çalıştırmamak.	5.000	5.390	Türk Lirası / her ay (Aykırlığın devamı halinde)
	26/1-c	6/1-c Diğer sağlık personeli çalıştırmamak.	2.500	2.695	Türk Lirası / her ay (Aykırlığın devamı halinde)
	26/1-d	6/1-d İSG hizmetleri için görevlendirdikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşların görevlerini yerine getirmeleri amacıyla araç-gereç-mekân sağlamamak.	1.500	1.617	Türk Lirası
	26/1-e	6/1-e İSG hizmetlerini yürütenler arasında koordinasyonu sağlamamak.	1.500	1.617	Türk Lirası
	26/1-f	6/1-f Görevlendirildikleri kişi veya hizmet aldığı kurum ve kuruluşlar tarafından iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili mevzuata uygun olan ve yazılı olarak bildirilen tedbirleri yerine getirmemek.	1.000	1.078	Türk Lirası / her tedbir için
	26/1-g	6/1-g Görevlendirilen kişileri, hizmet alınan kuruluşları, başka işyerlerinden gelen çalışanları ve bunların işverenlerini İSG riskleri konusunda bilgilendirmemek.	1.500	1.617	Türk Lirası
	26/1-h	8/1 İş güvenliği uzmanlarının ve işyeri hekimlerinin hak ve yetkilerini kısıtlamak.	1.500	1.617	Türk Lirası / uzman ve hekim için ayrı ayrı
MADDE 8 - İşyeri hekimleri ve iş güvenliği uzmanları	26/1-c	8/6 İşyeri sağlık ve güvenlik birimini kurmamak.	1.500	1.617	Türk Lirası

(D) İdari Cezalar ve Ücretleri

MADDE 10 - Risk değerlendirmesi, kontrol, ölçüm ve araştırma	26/1-ç	10/1 Risk değerlendirmesi yaptırmamak veya yaptırmamak.	3.000	3.234	Türk Lirası
	26/1-ç	10/4 Risklerin belirlenmesine yönelik gerekli kontrol, ölçüm, inceleme ve araştırmaları yaptırmamak.	4.500	4.851	Türk Lirası / her ay (Aykırlığın devamı halinde)
MADDE 11 - Acil durum planları, yangınla mücadele ve ilk yardım	26/1-d	Acil durumları belirlememek, acil durumlar için tedbir almamak, acil durum planlarını hazırlamamak, destek elemanı görevlendirmemek, araç gereç sağlamamak, acil durumlarda işyeri dışındaki kuruluşla irtibatı sağlayacak düzenlemeyi yaptırmamak.	1.000	1.078	Türk Lirası / her yükümlülük için
	26/1-d		1.000	1.078	Türk Lirası / her ay (Aykırlığın devamı halinde)

MADDE 29 - Güvenlik raporu veya büyük kaza önleme politika belgesi	26/1-m	Büyük kaza önleme politika belgesini hazırlamamak.	50.000	53.900	Türk Lirası
		Güvenlik raporunu hazırlayarak Bakanlığa sunmadan işyerini faaliyete geçirmek.	80.000	86.240	Türk Lirası
		İşletilmesine Bakanlıkça izin verilmeden işyerini faaliyete geçirmek.	80.000	86.240	Türk Lirası
		Durdurulan işyerinde faaliyete devam etmek.	80.000	86.240	Türk Lirası

(E) Hazırlıklar

İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi Kurulmasına Yönelik Hazırlıklar

- a) Çalışma Grubu oluşturuldu
- b) Üst Düzey Yöneticilere bilgilendirme eğitimi
- c) Destek Elemanı Eğitimi
 - a) Risk analizi
 - b) Acil durumu planı oluşturma
- d) Uzman ekip tarafından Risk Analizi Ve Değerlendirmesi
- e) İl Sağlık Müdürlüğünde İSGB kurulması hazırlıkları
 - a) İş güvenliği uzmanı eğitimi
 - b) İSGB fiziksel mekan ve dokümantasyon hazırlıkları
 - c) Dijital ortamda kayıt sistemi oluşturulması
- f) Çalışanlara Yönelik Eğitim Hazırlıkları

54

Teşekkürler....

55

AMAÇ

- Çalışma ortamında işyeri durum saptaması ve risk değerlendirme konularında bilgi sahibi olmak.

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

- Bu oturumun sonunda katılımcılar;
 1. Risk değerlendirmenin amacını açıklayabilmeli, yararlarını sıralayabilmeli,
 2. Risk değerlendirmesinin yenilenmesi gerektiği durumları sayabilmeli,
 3. Risk değerlendirmesinde kullanılan terimleri tanımlayabilmeli,
 4. Risk yönetimi basamaklarını sayabilmeli, açıklayabilmeli,
 5. Risk algılamasının özelliklerini tanımlayabilmeli,
 6. Risk analiz sürecini açıklayabilmelidir.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

1. İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikeleri belirlemek
2. Bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan riskleri analiz ederek derecelendirmek
3. Kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla çalışmalar yapmak

Mevzuat yönünden zorunluluk

Risk Değerlendirmesi ve Acil Durum Planlaması

6331 sayılı yasaya dayanılarak 29.12.2012 tarihli resmi gazetede yayınlanmış olan **“İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği”** göz önüne alınarak **Kamu dahil** tüm kurum ve kuruluşlarda yapılmalıdır.

NE ZAMAN YAPILMALI ?

Yasal yükümlölük başlamıştır !!!

Kurumsal kararın verildiği andan itibaren hazırlanmalıdır

- ÇOK TEHLİKELİ SINIFTA : 2 YILDA BİR
 - TEHLİKELİ SINIFTA : 4 YILDA BİR
 - AZ TEHLİKELİ SINIFTA : 6 YILDA BİR
- TEKRARLANIR

NE ZAMAN YENİLENMELİ ?

- Kurumsal organizasyon değişikliği
- İşyerinin taşınması
- Binalarda değişiklik yapılması
- İşyerinde uygulanan teknoloji, kullanılan madde ve ekipmanlarda değişiklik
- İş kazası, meslek hastalığı veya riskli olay meydana gelmesi
- Çalışma ortamı ölçümü ve sağlık gözetim sonuçlarına göre gerekli görülmesi
- İşyeri dışından kaynaklanan ve işyerini etkileyebilecek yeni bir tehlikenin ortaya çıkması

durumunda YENİLENMELİDİR.

TANIMLAR

- Tehlike
- Ramak kala olay
- Risk
- Risk analizi ve değerlendirmesi
- Risk yönetimi
- Risk iyileştirme
- Önleme
- Risk yönetim politikası

TEHLİKE

İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyeli

TEHLİKE

Tehlikeyi tanımak için işle ilgili herkesin düşüncelerini dikkate alınmalıdır.

RAMAK KALA OLAY

İşyerinde meydana gelen; çalışan, işyeri ya da iş ekipmanını zarara uğratma potansiyeli olduğu halde zarara uğratmayan olay

RİSK

Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimali

- **Risk terimi ;**

- Genellikle, olumsuz sonuçları ifade eder.
- Özellikle sağlık ve güvenlik alanlarında, risk terimi kesinlikle olumsuzluk içeren bir anlam taşır.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ EKİP İŞİDİR

Sıfır risk denen bir durum YOKTUR

[Kaza-ramak kala-lifeisforliving.flv](#)

Tehlikeleri tanımlayabilir miyiz ?

Öngörülen Risk Nedir?

TEHLİKE

RİSK

TEHLİKE	RİSK
Çalışma ortamı: Ofis	Uzun süreli oturarak bilgisayar başında çalışma: Kas İskelet Sistemi hastalıkları
Enerji: Elektrik	İzolasyonu yetersiz olan elektrikli bir aleti kullanma: Çalışan elektrik çarpması olasılığı
Elle Taşıma	Ağır yük taşıma: Kas İskelet Sistemi hastalıklarına maruz kalma olasılığı
Madde: Bulaşıcı Kan	Bulaşıcı bir hastalığı bulunan bir hastaya müdahale ederken vücut sıvıları ile temas etme: Bulaşıcı hastalık olasılığı (Ör: Acil Sağlık Hizmetleri personeli)

RİSK ALGILAMASI

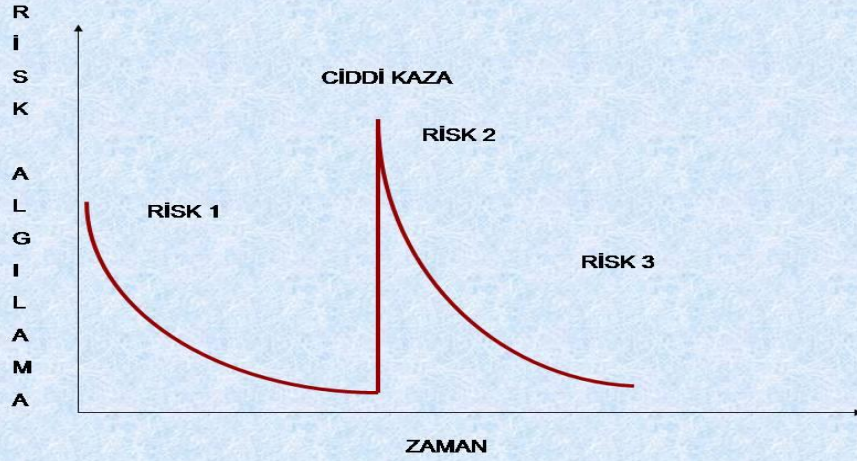
- Riskin algılaması subjektiftir. Herkes için farklı bir risk algılamasından bahsedilebilir.
- Aynı zamanda her topluluk için de risk algılaması farklılık taşır.
- Risk algılaması paydaşların ihtiyaçlarına, konu üzerindeki bilgilerine ve risk üzerindeki hakimiyetlerine bağlıdır.

RİSK ALGILAMASI

RİSK ALGILAMASI

RİSK ALGILAMASI

16	Bisiklete binme	15
17	Ticari havacılık	16
18	Elektrik enerjisi	9
19	Yüzme	10
20	Doğum kontrolü	11
21	Kayak	30
22	X- ışınları	7
23	Futbol oynama (okulda)	27
24	Demiryolları	19
25	Besin katkı maddeleri	14
26	Besin renklendiriciler	21
27	Çim biçme makinesi	28
28	Antibiyotik reçetesi	24
29	Elektrikli ev aletleri	22
30	Asi olma	25

Kaynak: Science (Paul Slovic / Decision Research), New York Times, 1 February 1994

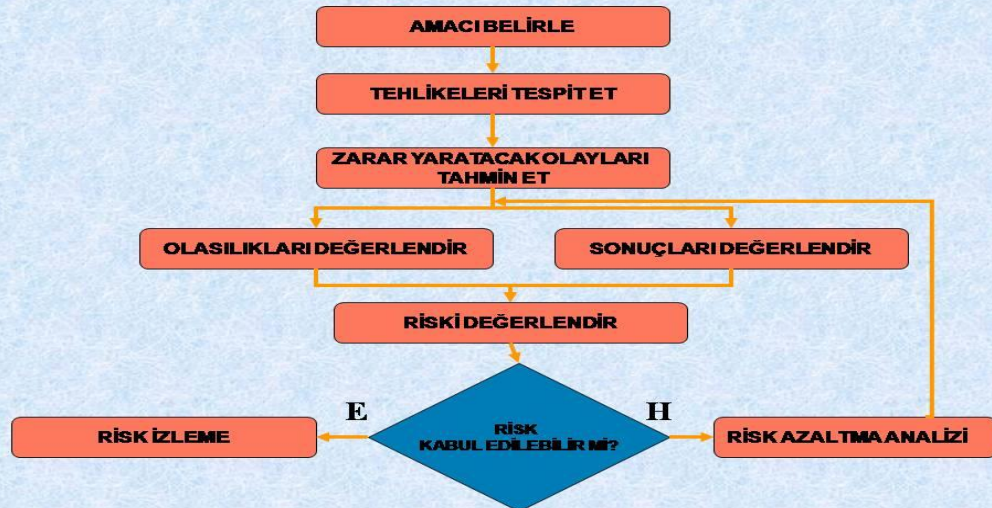
RİSK ALGILAMASI

Kadınların Risk Sıralaması	Aktivite veya Teknoloji	Uzmanların Risk Sıralaması
1	Nükleer enerji	20
2	Motorlu araçlar	1
3	Ateşli silahlar	4
4	Sigara içme	2
5	Motorsikletler	6
6	Alkollü içecekler	3
7	Genel (özel) havacılık	12
8	Polislik	17
9	Tarım ilaçları	8
10	Ameliyat	5
11	Yangın söndürme	18
12	Büyük inşaatlar	13
13	Av	23
14	Sprey kutuları	26
15	Dağcılık	29

RİSK ANALİZİ VE DEĞERLENDİRMESİ

- Çalışma ortamı veya görevle ilgili tehlike kaynaklarının tanımlanması ve risklerin kestirilebilmesi için bilginin sistematik kullanımı yoluyla gerçekleştirilen detaylı çalışmadır.
 - Geçmiş verileri, kayıtları
 - Kuramsal bilgileri ve standartları
 - Paydaşlara etkileri
 - Analiz için kullanılan kalitatif ve / veya kantitatif yöntemleri içerir

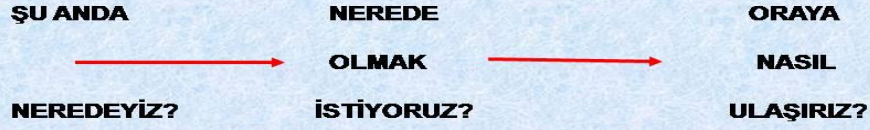
RİSK ANALİZ SÜRECİ

RİSK ANALİZ ALANLARI

PLANLAMA

KİNNEY METODU - 1

RİSK DEĞERLENDİRME		Kinney (mathematical risk evaluation)'in metodu temel alınmıştır: RİSK = ŞANS x FREKANS x ŞİDDET						
OLASILIK DEĞERİ	ŞANS zararın gerçekleşme olasılığı	1	FREKANS DEĞERİ	FREKANS tehlikeye zaman içinde maruz kalma tekrarı	2	ŞİDDET DEĞERİ	ŞİDDET insan ve/veya çevre üzerinde yaratacağı tahmini zarar	3
10	beklenir, kesin	100	10	hemen hemen sürekli (bir saatte birkaç defa)	100	100	birden fazla ölümlü kaza / çevresel felaket	100
6	yüksek / oldukça mümkün	60	6	sık (günde bir veya birkaç defa)	40	40	öldürücü kaza / ciddi çevresel zarar	60
3	olası	30	3	ara sıra (haftada bir veya birkaç defa)	15	15	kalıcı hasarı/yanarlanma, iş kaybı / çevresel engel oluşturma, yakın çevreden şikayet	30
1	mümkün fakat düşük	10	2	sık değil (ayda bir veya birkaç defa)	7	7	önemli hasarı/yanarlanma, dış ilk yardım ihtiyacı / arazi sınırları dışında çevresel zarar	10
0,5	beklenmez fakat mümkün	5	1	seyrek (yilda birkaç defa)	3	3	küçük hasarı/yanarlanma, dahili ilk yardım / arazi içinde sınırlı çevresel zarar	5
0,2	beklenmez	2	0,5	çok seyrek (yilda bir veya daha seyrek)	1	1	ucuz atılma / çevresel zarar yok	2

Kinney (Mathematical Risk Evaluation)'in metodu temel alınmıştır
RİSK = ŞANS (Olasılık) x FREKANS x ŞİDDET

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

PLANLAMA

- Kim / kimler tarafından
- Ne kadar sürede
- Hangi zaman aralığında
(Başlangıç ve bitiş tarihleri)
- Hangi yöntemlerle
- Hangi kaynaklarla
- Ne kadar kullanılacak

KİNNEY METODU 1: RİSK TANIMLAMASI

TANIMLAR						RİSK SEVİYESİ			
Konu Başlığı	Tehlike - Tehlike Kaynağı (Lütfen biriminizde tespit ettiğiniz olası başka riskleri de konu başlığına göre sınıflandırarak tablonun altında değerlendiriniz)	Tehlikeli Durum	Olası Tehlikenin Yaratacağı Durum / Olay	Olası Riskler / Zararlar	Kimler Etkilenebilir	Zararın Şiddeti (S)	Zararın Gerçekleşme Olasılığı (Şans) (O)	Tehlikeye Zaman İçinde Maruz Kalma Tekrarı (Frekans) (F)	Birimin Çözüm Önerisi
ÖRNEK	Islak veya kaygan zemin varlığı	Islak veya kaygan zeminde yürümek	Kayma Düşme	İşgücü kaybı Maluliyet Can kaybı	Çalışan Hizmet Alanlar	7	0.5	2	
ACİL DURUM	Yangın merdiveni kapıları / acil çıkışların kilitli olması, geçiş yolunda engel olması ve her an dışa açılabilir olmaması	Acil durum oluşması halinde dışarı çıkışın olanağının olmaması veya gecikmesi	Acil durumlara gerekli tahliyenin yapılamaması veya gecikmesi	Yaralanma Yanık Sakatlık Can kaybı Ekipman ve evrak kaybı					
	Acil durum ve kaçış işaretlerinin olmaması (Kapi ve kaçış yollarını gösteren acil durum levhalarının uygun yerlere yerleştirilmemesi, yangın merdiveni ve koridorlarda acil çıkılabilir yapılmaması)	Panik, kapalı veya çevrili açık alanda mahsur kalma	Çalışan ve hizmet alanın olay yerinden çıkamaması	Yaralanma Yanık Zehirlenmesi Sakatlık Can kaybı Ekipman ve evrak kaybı					
	Acil durumlarda (yangın, gaz kaçağı, deprem vb.) iletişime geçilecek telefon numaraları (ilgili kurum amiri, itfaiye, acil sağlık hizmetleri 112, kolluk kuvvetleri vb.)	Acil durumun gerçekleşmesi	Acil duruma özgü yardım istenecek kişi / kurumlara ulaşamama	Yaralanma Yanık Sakatlık Can kaybı Ekipman ve evrak kaybı					

KİNNEY METODU - 2

RİSK DEĞERİ		RİSK DEĞERLENDİRME SONUCU
400 < R	<	tolerans gösterilemez risk, hemen gerekli önlemler alınmalı / veya tesis, bina, çevrenin kapatılması düşünülmelidir
200 < R < 400		esaslı risk, kısa dönemde iyileştirilmelidir (birkaç ay içinde)
70 < R < 200		önemli risk, uzun dönemde iyileştirilmelidir (yıl içinde)
20 < R < 70		olası risk, gözetim altında uygulanmalıdır
R < 20	>	önemsiz risk, önem öncelikli değildir

ZARARIN ŞİDDETİ:	
Birden fazla olumlu kaza /çevresel felaket	100
Öldürücü kaza / Ciddi çevresel zarar	40
Kalıcı Hasar /Yaralanma, iş kaybı / Çevresel engel oluşturma, yakın çevreden şikâyet	15
Önemli hasar / Yaralanma, özel ilkyardım ihtiyacı / Arazi sınırlarından çevresel zarar	7
Küçük hasar / Yaralanma, dahili ilkyardım / Arazi içinde sınırlı çevresel zarar	3
Ucuz atlama / Çevresel zarar yok	1

KİNNEY METODU 3: RİSK DEĞERLENDİRMESİ VE İZLEMİ

KİNNEY METODU 2: RİSK SEVİYESİNİ BELİRLEME

RİSK İYİLEŞTİRME

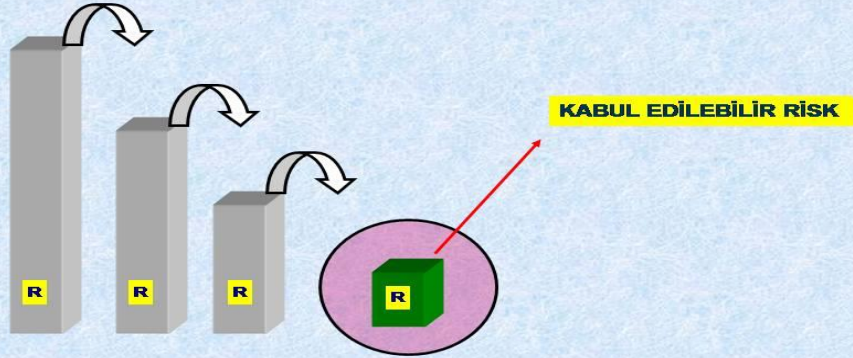
Riskli olayları kabul edilebilirlik seviyesine indirme

KABUL EDİLEBİLİR RİSK

Kurumun, kanuni zorunluluklar ve kendi iş sağlığı ve güvenliği politika ve uygulamaları dikkate alındığında;

kabul edebileceği düzeye indirilmiş risk

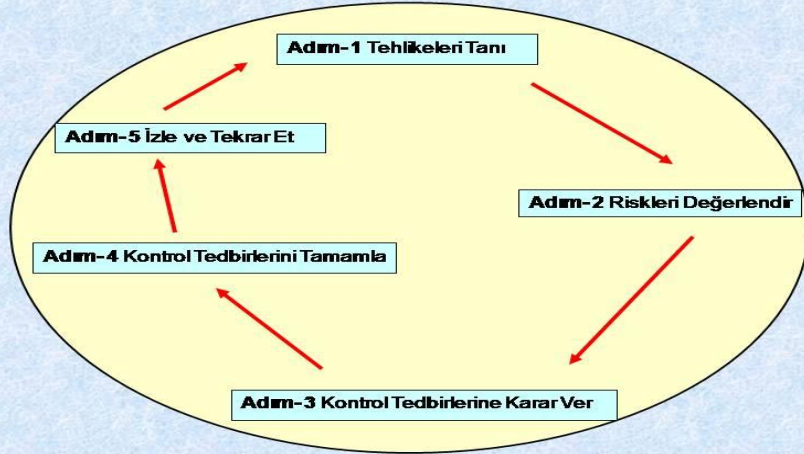
ÖNLEME

İşyerinde yürütülen işlerin bütün safhalarında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili riskleri ortadan kaldırmak veya azaltmak için planlanan ve alınan tedbirlerin tümü

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ "RİSK GÖRDÜM" FORMU				
KURUM İÇİNDE OLASI RİSKLERİ LÜTFEN BU FORMA YAZARAK İLETİŞİM KUTUSUNA ATINIZ. İSİM YAZMAK ZORUNDA DEĞİLSİNİZ. FOTOĞRAF İLE BELGELEME DURUMUNDA.....@izm.gov.tr EPOSTA ADRESİNE GÖNDERİNİZ.				Tarih:
Tarih: / / 2013	Saat: :			Rev. Tarihi Rev. No:
RİSKLİ GÖRDÜĞÜNÜZ DURUM	RİSKLİ GÖRDÜĞÜNÜZ DURUMUN KURUM İÇİNDEKİ YERİ	BU DURUMUN NEDEN OLABİLECEĞİNİ DÜŞÜNDÜĞÜNÜZ ZARAR	SİZE GÖRE KARŞILAŞTIĞINIZ DURUMUN RİSK DÜZEYİ NEDİR ? (EN DÜŞÜK 1, EN YÜKSEK 10)	RİSKLİ DURUMA ÇÖZÜM ÖNERİNİZ
DEĞERLENDİRME TARİHİ:	BİLDİRİM YAPILDI	BİLDİRİM YAPILMASINA GEREK GÖRÜLMEDİ		
DEĞERLENDİRME SONUCU:				
BİLDİRİM YAPILAN BİRİM:				

RİSK YÖNETİMİ

RİSK YÖNETİMİ

Riskle ilgili etkinliklerin yönetimi, kontrolü

RİSK YÖNETİM POLİTİKASI

Organizasyonun risk yönetimine ait amaç ve yönetim kuralları

DESTEK ELEMANI

- Asli görevinin yanında iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda özel olarak görevlendirilmiş uygun donanım ve yeterli eğitime sahip kişiyi ifade eder

PAYDAŞLAR

Riskin olumsuz sonucundan etkilenecek / etkilenme olasılığı bulunan birey, kurum..

RİSK İLETİŞİMİ

Riskler üzerinde karar vericiler ile paydaşların bilgi paylaşımı

TEŞEKKÜRLER

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Biz Sağlık Çalışanları Bir Ekibiz

Çalışanından idarecisine el ele vererek kendimize özel risk tanımlamalarımızı yapmak, bizim geleceğe Sağlık ve Güvenlik yönünden daha güvenle bakmamızı sağlayacaktır.

ACİL DURUM PLANLAMASI

Amaç

- İşyeri acil durum planı hazırlama konusunda bilgi sahibi olmak.

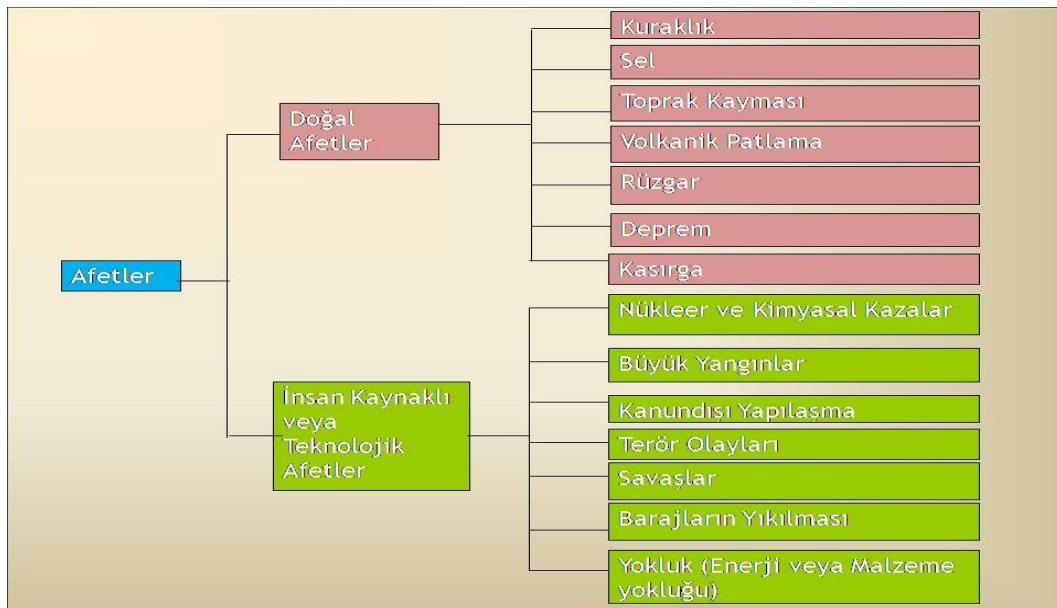
Öğrenim hedefleri

Bu oturumun sonunda katılımcılar;

- Afet ve acil durumu tanımlayabilmeli ve örnek verebilmeli,
- Afet yönetiminin bileşenlerini sayabilmeli,
- Acil durum yönetiminin evrelerini sayabilmeli ve açıklayabilmeli,
- Yönetim fonksiyonlarını sayabilmeli ve tanımlayabilmeli,
- Örnek acil durum planı eşliğinde acil durum planı hazırlama aşamalarını sıralayabilmeli ve basamakları açıklayabilmelidir.

Afet

- İnsanlar için
 - Fiziksel
 - Ekonomik
 - Sosyal
 - Çevresel kayıplar doğuran
- Normal yaşamı ve insan faaliyetlerini durdurarak veya kesintiye uğratarak toplulukları etkileyen
- Etkilenen topluluğun yerel imkan ve kaynaklarını kullanarak baş edemeyeceği
 - Doğal
 - Teknolojik
 - İnsan kökenli olayların sonuçları

Afet Yönetimi

- Afetlerin önlenmesi ve zararlarının azaltılabilmesi için
 - Afet öncesi
 - Afet sırası
 - Afet sonrasında yapılması gereken
 - İdari
 - Yasal
 - Teknik çalışmaları
 - Belirleyen ve uygulamaya aktaran,
 - Bir olay zamanında, uygulama yapabilmeyi sağlayan
 - Her olaydan çıkarılan derslerin ışığında mevcut sistemi geliştiren yönetim biçimi

Mevzuat

- Başbakanlığa bağlı “Afet ve Acil Durum Yönetim Başkanlığı”

MEVZUAT

- Afet ve Acil Durum Yönetim Merkezleri Yönetmeliği RG: 19 Şubat 2011/27851
- İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmelik RG: 10 Şubat 2004/23569
- Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği RG:23 Aralık 2003/25325
- Türkiye Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik RG: 9 Eylül 2009/27344
- Yangın Önleme ve Söndürme Yönergesi Ankara 2008 T.C. Sağlık Bakanlığı Savunma Sekreterliği

Acil Durum

Toplumun tamamının veya belli kesimlerinin normal hayat ve faaliyetlerini durduran veya kesintiye uğratan

ve

acil müdahaleyi gerektiren olayları

ve

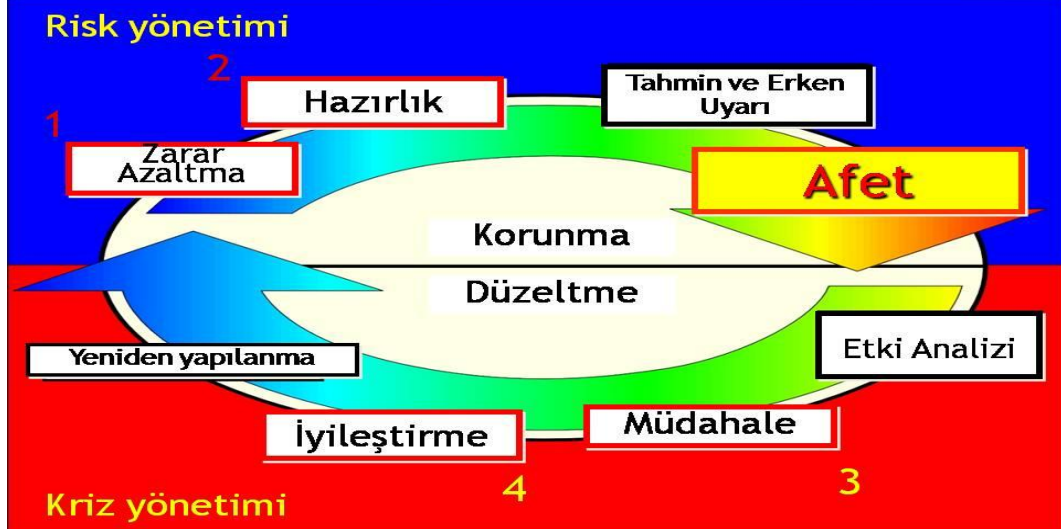
bu olayların oluşturduğu kriz hali

T.C. Sağlık Bakanlığı İl Sağlık Afet ve Acil Durum Planı Hazırlama Kılavuzu

Acil Durum

- Can kaybı
 - Yaralanma
 - Yapısal olmayan fiziksel hasarlar
 - Kurumun faaliyetlerini kısıtlayan
 - Halkla ilişkilerini bozan
 - Kurumun kapanmasına neden olabilecek
 - Yangın, patlama, doğal afet gibi
 - Acil müdahale, mücadele, ilkyardım, tahliye gerektiren
 - Beklenmedik
 - Planlanmadık
- Olay
–Tehlike kaynak

Modern Afet Yönetim Sistemi

Acil Durum Planı

- İşyerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgiler ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı plan

Afetlere hazır mısınız?

Mevzuat

İşverenin yükümlülükleri

MADDE 5 - (1) İşverenin acil durumlara ilişkin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir;

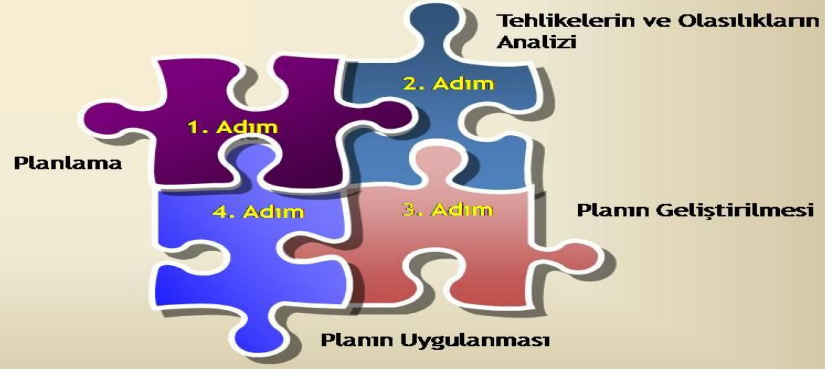
- Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek ve çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirler,
- Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır,
- Acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar,
- Acil durum planlarını hazırlar,
- Acil durumlarda mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanımına sahip ve bu konularda eğitilmiş yeterli sayıda çalışanı görevlendirir ve her zaman hazır bulunmalarını sağlar,
- Özellikle ilk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında, işyeri dışındaki kuruluşlarla irtibatı sağlayacak gerekli düzenlemeleri yapar,
- Acil durumlarda enerji kaynaklarının ve tehlike yaratabilecek sistemlerin olumsuz durumlar yaratmayacak ve koruyucu sistemleri etkilemeyecek şekilde devre dışı bırakılması ile ilgili gerekli düzenlemeleri yapar,
- Varışa alt işveren ve geçici iş ilişkisi kurulan işverenin çalışanları ile müşteri ve ziyaretçi gibi işyerinde bulunan diğer kişileri acil durumlar konusunda bilgilendirir.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik – 18 Haziran 2013

“Bugün için hazırlanmış **İYİ BİR PLAN,**
gelecek için hazırlanmış **İDEAL PLANDAN**
iyidir.”

Acil Durum Planlamasında Dört Adım

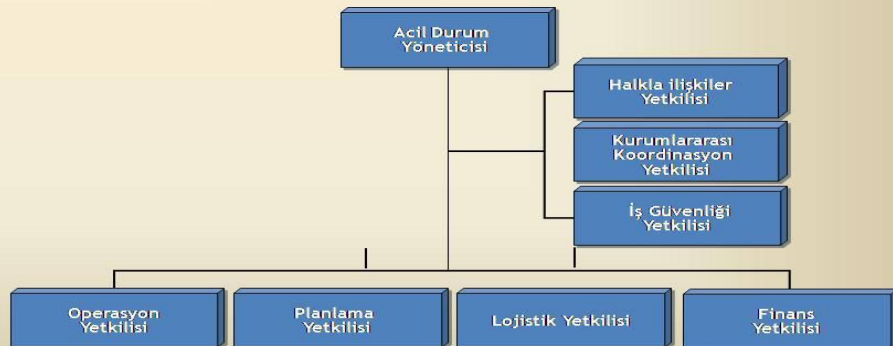

Acil Durum Yönetim Fonksiyonları

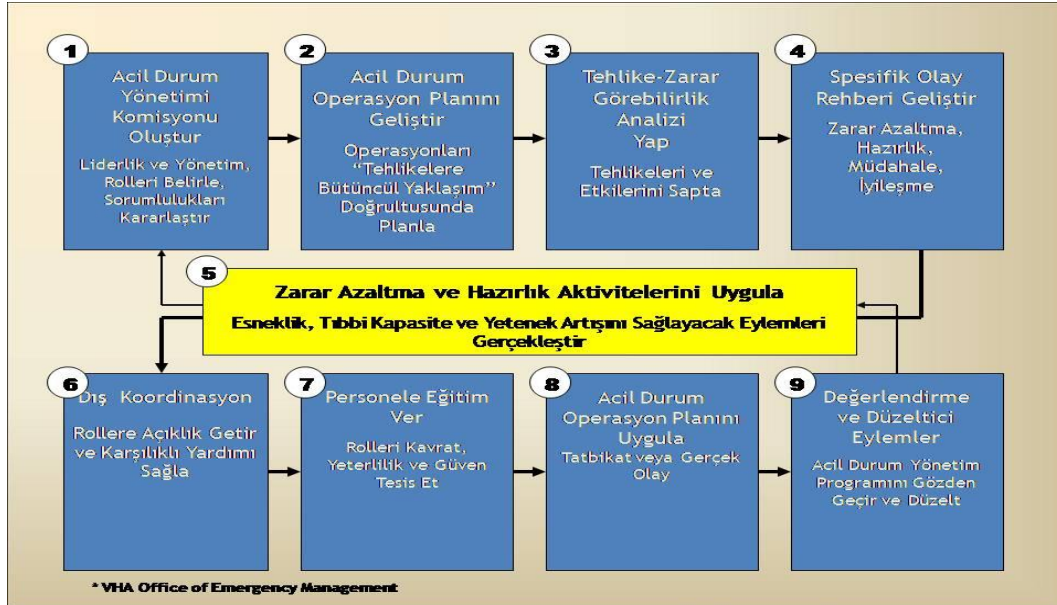
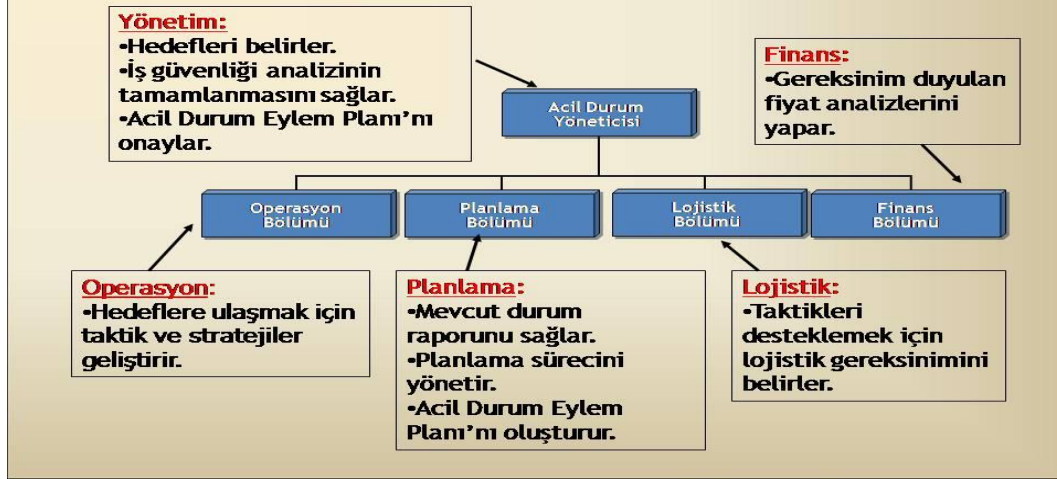
- Yönetim
- Planlama
- Lojistik
- Finans
- Operasyon

Acil Durum Yönetim Ekibi Pozisyonları

Acil Durum Yönetim Ekibi Pozisyonları

Acil Durum Planlaması Hazırlık Basamakları

1. Tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere acil durumların belirlenmesi
2. Acil durum müdahale prosedürlerinin oluşturulması
3. Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması
4. Görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi
5. Dokümantasyon
6. Tatbikat
7. Acil durum planının yenilenmesi
8. Eğitim

1. Tüm işyerleri için tasarım veya kuruluş aşamasından başlamak üzere acil durumların belirlenmesi

TEMEL ACİL DURUM RİSK ANALİZ RAPORU

İki ana yöntem:

- FEMA
- SMUG

TEHLİKE VE ETKİLENME OLASILIĞI DEĞERLENDİRME ARACI								
DOĞAL GELİŞEN OLAYLAR								
OLAY	OLASILIK	ŞİDDET = (BUYUKLUK - HAFİFLETME)						RISK
		İNSAN ETKİSİ	MAL/MÜLK ETKİSİ	İŞE ETKİSİ	HAZIRLIK	İÇ YANIT	DIŞ YANIT	
	Meydana gelme olasılığı	Ölüm veya yaralanma olasılığı	Maddi (fiziksel) kayıplar ve hasarlar	Hizmetlerin kesintisi	Ön hazırlık	Zaman, ekipman, kaynaklar	Toplum/Yardımlaşma personeli ve kaynaklar	Göreceli tehdit*
SKOR	0 = Olasılığı yok 1 = Düşük 2 = Orta 3 = Yüksek	0 = Olasılığı yok 1 = Düşük 2 = Orta 3 = Yüksek	0 = Olasılığı yok 1 = Düşük 2 = Orta 3 = Yüksek	0 = Olasılığı yok 1 = Düşük 2 = Orta 3 = Yüksek	0 = Olasılığı yok 1 = Düşük 2 = Orta 3 = Düşük veya yok	0 = Olasılığı yok 1 = Düşük 2 = Orta 3 = Düşük veya yok	0 = Olasılığı yok 1 = Düşük 2 = Orta 3 = Düşük veya yok	0 - 100%
Kasırga	0	0	0	0	0	0	0	0%
Hortum	0	0	0	0	0	0	0	0%
Şiddetli Fırtına, Sağanak	0	0	0	0	0	0	0	0%
Çığ düşmesi	0	0	0	0	0	0	0	0%
Tipi	0	0	0	0	0	0	0	0%
Buz fırtınası	0	0	0	0	0	0	0	0%
Deprem	0	0	0	0	0	0	0	0%
Tsunami	0	0	0	0	0	0	0	0%
Sıcaklık uç değerleri	0	0	0	0	0	0	0	0%
Kuraklık	0	0	0	0	0	0	0	0%
Sel-su baskını, dış	0	0	0	0	0	0	0	0%
Şiddetli yangın	0	0	0	0	0	0	0	0%
Heyelan	0	0	0	0	0	0	0	0%
Baraj taşkını	0	0	0	0	0	0	0	0%
Yanardağ	0	0	0	0	0	0	0	0%
Salgın	0	0	0	0	0	0	0	0%
ORTALAMA SKOR	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0%

* Yüzde ile artırımlı tehdit

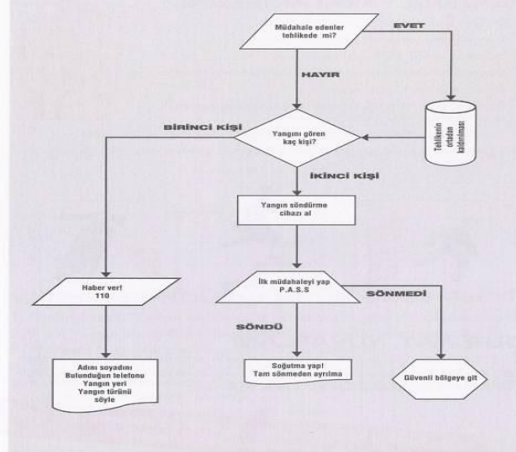
RİSK = OLASILIK X ŞİDDET

SON DERECELENDİRME

SMUG	FEMA
1. DEPREM	1. DEPREM
2. SU BASKINI	2. TERÖR
3. TERÖR	3. SU BASKINI
4. YANGIN	4. YANGIN
5. TOPRAK KAYMASI	5. TRAFİK KAZASI
6. KASIRGA	6. KASIRGA
7. ÇIĞ	7. TOPRAK KAYMASI
8. TRAFİK KAZASI	8. ÇIĞ
9. METEOR DÜŞMESİ	9. METEOR DÜŞMESİ

2. Acil durum müdahale prosedürlerinin oluşturulması

YANGIN MÜDAHALE PLANI

3. Acil durumun etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirlerin alınması

- Güvenlik ve sağlık işaretleri
 - Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliği'ne uygun olmalı
- Uygun malzeme ve ekipman sağ
- Yeterli ve yetkin insangücü

Yangın Söndürme Sistemleri

- Sulu söndürme sistemi

1. Yangın dolapları ;

Yangın pompaları tarafında gönderilen basınçlı suyun hortum vasıtasıyla yangının söndürülmesinde kullanılır. Hortum uzunlukları 20 m'dir. Dolaplarda ayrıca 6 kg'lık yangın söndürme cihazı vardır.

- Sulu Söndürme Sistemleri - 2

2. Sprinkler sistemi;

Yangın kimsenin olmadığı anda çıkarsa tüm tesiste bulunan ve yangın tesisatına bağlı nozullar vasıtasıyla yangının çıktığı bölgeye basınçlı su fışkırtarak söndürmeyi sağlar.

Yangın Merdivenlerinin Çıkış Kapısının Kilitli Olmaması

Renk	Anlamı ve amacı	Talimat ve bilgi	Temel nitelikler	Şekil
Sarı	Uyarı işareti	Dikkatli ol, önlem al, kontrol et	Üçgen şeklinde, Sarı zemin üzerine siyah piktoqram, siyah çerçeve (sarı kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır)	 Parlayıcı madde veya yüksek ısı Patlayıcı madde Toksik (Zehirli) madde Ağır zehirli madde Radyoaktif madde Aşırı yük İş makinası Elektrik tehlikesi Tehlike Lazer ışını Oksitleyici madde İyonlayıcı olmayan radyasyon
Engeller		Engellere çarpma, düşme ya da nesnelerin düşme tehlikesinin bulunduğu yerler		

Renk	Anlamı ve amacı	Talimat ve bilgi	Temel nitelikler	Şekil
Yeşil	Acil çıkış, ilk yardım işareti	Kapılar, çıkış yerleri ve yardım ekipman tesisleri	Dikdörtgen veya kare biçiminde, Yeşil zemin üzerine beyaz piktoqram (yeşil kısımlar işaret alanının en az % 50'sini kapsayacaktır)	 Acil çıkış ve kaçış yolu Yönler (Yardımcı bilgi işareti) İlk Yardım Sedye Güvenlik duşu Göz duşu Acil yardım ve ilk yardım telefonu

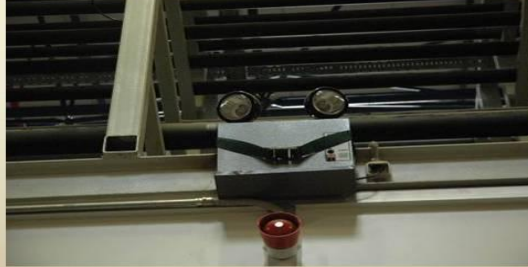
Acil Durum Kaçış Sistemleri

- Acil Durum Aydınlatma Sistemleri
- Acil Anons Sistemleri
- Acil Çıkış Kapıları

Acil Durum Aydınlatma Sistemi

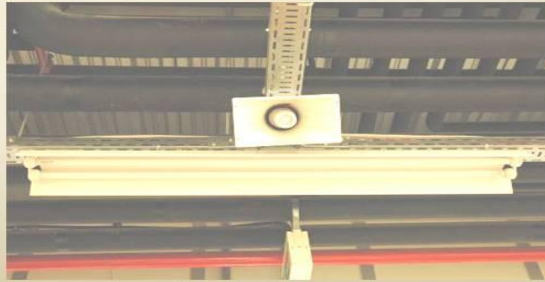
Acil Tahliyenin gece olması durumunda veya karanlık kalan bölgelerde;

1. Acil çıkış kapı yollarını
2. Genel mekanları aydınlatan iki tür sistemden oluşur.

Acil Anons Sistemi

Acil durumda çalışanların doğru yönlendirilmesini sağlamak amacıyla çalışma alanının tüm noktalarından duyulabilecek anonsun yapılmasını sağlar.

Acil Çıkış Kapıları

- Acil çıkışlarda kullanılmalı
- Dışarıya veya güvenli bir alana doğru açılmalı
- Raylı veya döner kapı kullanılmamalı
- Acil durumda hemen ve kolay açılabilir olmalı

Acil Çıkış Yönlendirme Tabelaları

Acil durumlarda çıkış yönlerini gösteren ışıklı tabelalar

Kimyasal Malzemelerle Çalışma

!!! TEHLİKE İŞARETLERİ !!!

Kimyasal malzemenin tehlikesini ve alınması gereken önlemleri açıklar.

AŞINDIRICI
(C)

TAHRİŞ EDİCİ
(Xi)

ZARARLI
(Xn)

KOLAY
ALEVLENEBİLİR
(F+)

OKSİTLEYİCİ
(O)

TAHRİŞ EDİCİ
(T)

TAHRİŞ EDİCİ ÇEVREYE ZARARLI
(T+)

GENEL İLK YARDIM KURALLARI:

SOLUNMA: Temiz havaya çıkın. Şikayetlerin devam etmesi halinde işyeri hekimine başvurun.

DERİ İLE TEMASTA: Kirlenen giysiyi çıkarın, bol su ve sabunla deriyi yıkayın. Tahriş geçmiyorsa işyeri hekimine başvurun.

GÖZE TEMASTA: Gözünüzü bol su ile yaklaşık 15 dk yıkayın. Tahriş geçmiyorsa işyeri hekimine başvurun.

YUTULURSA: Su için, ağzınızı bol su ile çalkalayın. Kusmamaya çalışın. İşyeri hekimine başvurun.

4. Görevlendirilecek kişilerin belirlenmesi

- ❖ Yangın söndürme ekibi
- ❖ Çevresel kaza acil durum müdahale ekibi
- ❖ İlk hasar tespit ve acil müdahale ekibi
- ❖ Acil durum yönetim grubu
- ❖ Ön tespit ve kurtarma ekipleri
- ❖ İlk yardım ekibi
- ❖ Güvenlik ekibi
- ❖ Halkla ilişkiler ekibi
- ❖ Kurtarma ekibi
- ❖ Koruma ekibi
- ❖

EKİP PERSONELİ:		
Benhur SÖLA vardiyesi:	Fatih ÇELİK	Üretim Operatörü
Yıldırım KUDATMİŞ vardiyesi:		
	Seval ENGİN	Üretim Operatörü
	Emrah EFECİOĞLU	Üretim Operatörü
	Yakup ÇAKMAK	Üretim Operatörü
Eylül ERÖĞÜL vardiyesi:	Özgür KÖRÖCÜOĞLU	Üretim Operatörü
	Ergün ERGÜTEN	Üretim Operatörü
TAHLİYE EKİBİ (B):		
EKİP BAŞI:	Fatih HARTOKA	Müşteri İlişkiler Sorumlusu
EKİP BAŞI YARD.:	Enal ANDAÇ	NGW Üretim Formanı
EKİP PERSONELİ:		
Benhur SÖLA vardiyesi:	Baki ÖZGÜR	Üretim Operatörü
	Harun ESKAN	Üretim Operatörü
Yıldırım KUDATMİŞ vardiyesi:	Özgür KÖRÖCÜOĞLU	Üretim Operatörü
	Recep ŞAHİN	Üretim Operatörü
Eylül ERÖĞÜL vardiyesi:	Armut AY	Üretim Operatörü
	Fatih FORSUK	Üretim Operatörü
HABERLEŞME EKİBİ (B):		
EKİP PERSONELİ:	Gökçen personel	Gökçen
TEKNİK DESTEK EKİBİ (A):		
EKİP BAŞI:	Emrah EFECİOĞLU	Bakım Operatörü
EKİP PERSONELİ:	Ergün KÖRÖCÜOĞLU	Bakım Operatörü
	Taylan Fikret AYAR	Bakım Operatörü
	Bülent AYAR	Bakım Operatörü

İlkyardım İstasyonu

- Yaralanmalarda ilk müdahalede kullanılacak ilkyardım çantaları, ilkyardım setleri olmalıdır.

Müdahale Ekiplerinin Özellikleri

- (1) İşveren tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde her 40 çalışan için;
 a) Arama ve kurtarma ve tahliye,
 b) Yangınla mücadele,
 konularında ayrı ayrı olmak üzere uygun donanıma sahip ve özel eğitilmiş en az bir çalışanı destek elemanı olarak görevlendirir.
- (2) İlkyardım konusunda 22/05/2002 - 24762 İlkyardım Yönetmeliği esaslarına göre destek elemanı görevlendirir.
- (3) İşveren tarafından acil durumlarda ekipler arası gerekli koordinasyonu sağlamak üzere çalışanları arasından bir sorumlu görevlendirilir. Birden fazla çalışan görevlendirildiğinde ekipler koordineli olarak görev yapar. Her ekipte bir ekip başı bulunur.

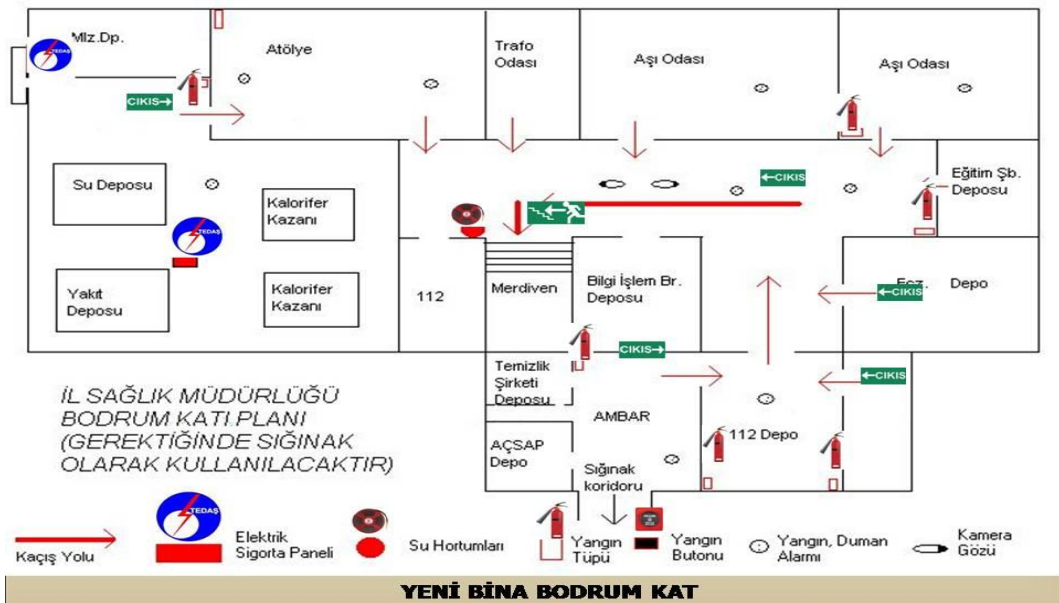
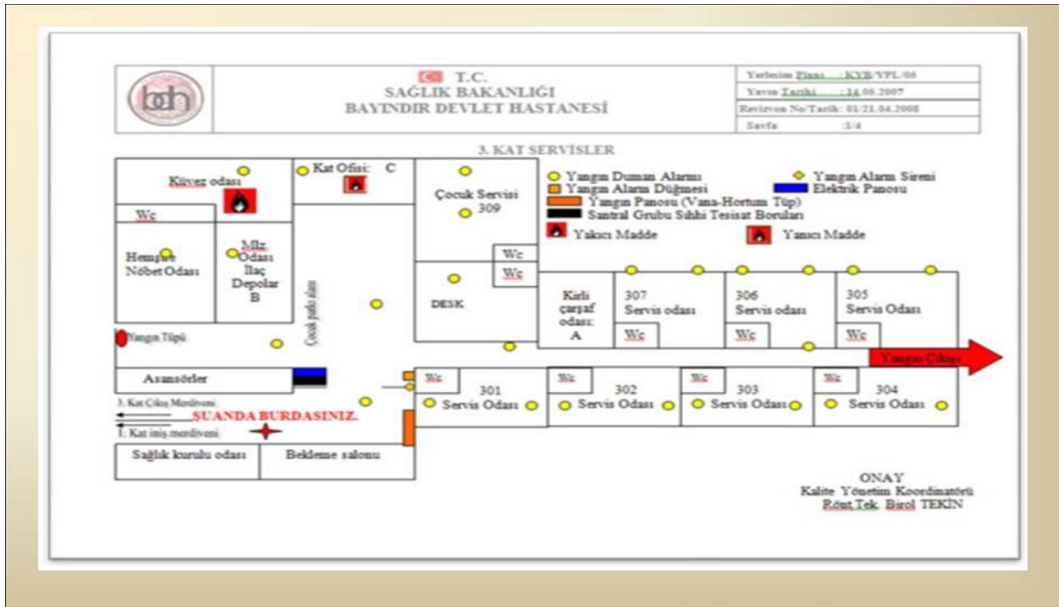
İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik – 18 Haziran 2013

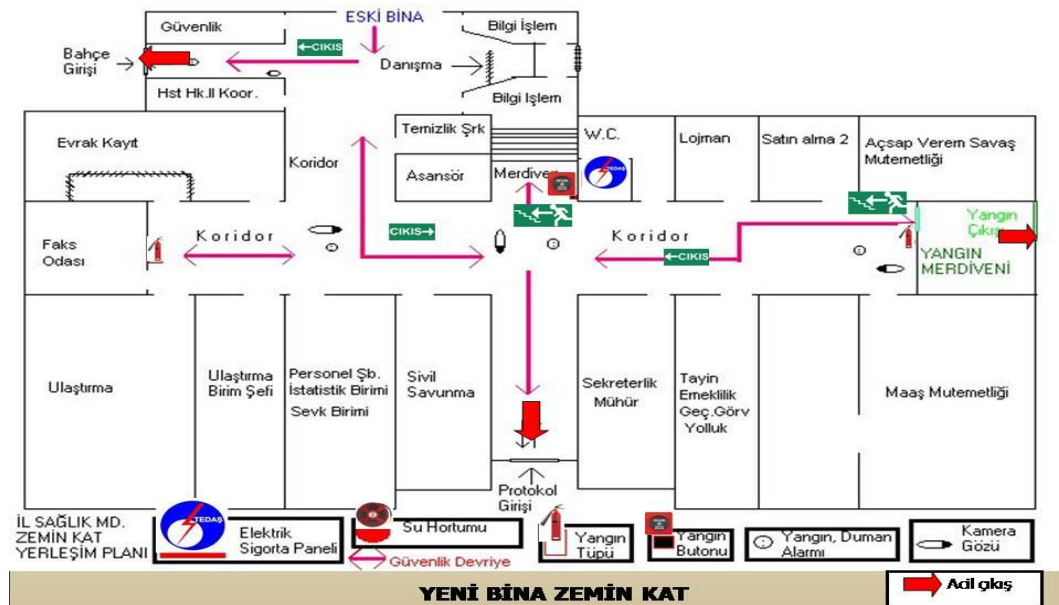
5. Dokümantasyon

(1) Acil durum planı asgari aşağıdaki hususları kapsayacak şekilde dokümente edilir:

- İşyerinin unvanı, adresi ve işverenin adı.
 - Hazırlayanların adı, soyadı ve unvanı.
 - Hazırlanıldığı tarih ve geçerlilik tarihi.
 - Belirlenen acil durumlar.
 - Alınan önleyici ve sınırlandırıcı tedbirler.
 - Acil durum müdahale ve tahliye yöntemleri.
- f) Aşağıdaki unsurları içeren işyeri veya işyeri bölümlerini gösteren kroki:
- Yangın söndürme amaçlı kullanılacaklar da dahil olmak üzere acil durum ekipmanlarının bulunduğu yerler.
 - İlk yardım malzemelerinin bulunduğu yerler.
 - Kaçış yolları, toplanma yerleri ve bulunması halinde uyarı sistemlerinin de yer aldığı tahliye planı.
 - Görevlendirilen çalışanların ve yedeklerinin adı, soyadı, unvanı, sorumluluk alanı ve iletişim bilgileri.
 - İlk yardım, acil tıbbi müdahale, kurtarma ve yangınla mücadele konularında işyeri dışındaki kuruluşların irtibat numaraları.
- (2) Acil durum planının sayfaları numaralandırılarak; hazırlayan kişiler tarafından her sayfası parafalanıp, son sayfası imzalanır ve acil durumla mücadele edecek ekiplerin kolayca ulaşabileceği şekilde işyerinde saklanır.
- (3) Acil durum planı kapsamında hazırlanan kroki bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulur.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik – 18 Haziran 2013

Acil Çıkış Toplantı Alanı

- Acil durum alarmı verildiğinde acil çıkış kapılarının kullanılarak “T” Toplanma alanında toplanılır.
 - Bina tahliye sorumluları kendi bölgelerinde kimsenin kalmadığından emin olduktan sonra binayı terk eder ve toplanma bölgesinde acil durum yöneticisine durumu bildirir.
-

Toplanma Alanı

Kurumlar Arası İletişim

ACİL TELEFON NUMARALARI

Önemli Telefonlar	Telefon No
Yangın ihbar	110
Hızır acil	112
Polis imdat	155
Jandarma imdat	156
Elektrik arıza	185
Gaz arıza	187
Sahil güvenlik	158
Orman yangın ihbar	177
Ruhsal danışma	182
Zehirlenme	0800 314 79 00
Hastane	
Taksi	

6. Tatbikat

- Hazırlanan acil durum planının uygulama adımlarının düzenli olarak takip edilebilmesi ve uygulanabilirliğinden emin olmak için
 - YILDA BİR** tatbikat yapılır,
 - Denetlenir ve gözden geçirilerek gerekli düzeltici ve önleyici faaliyetler yapılır.
- Gerçekleştirilen tatbikatın tarihi, görülen eksiklikler ve bu eksiklikler doğrultusunda yapılacak düzenlemeleri içeren tatbikat raporu hazırlanır.
- Gerçekleştirilen tatbikat neticesinde varsa aksayan yönler ve kazanılan deneyimlere göre acil durum planları gözden geçirilerek gerekli düzeltmeler yapılır.
- Birden fazla işyerinin bulunduğu işyerlerinde tatbikatlar yönetimin koordinasyonu ile yürütülür

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik — 18 Haziran 2013

Tatbikat Aşaması

- Bu planlar kapsamında senaryolu olarak hazırlanan haberli ve habersiz tatbikatların yapılması, yapılan önlem ve mücadele çalışmalarına sağlıklı bir süreklilik kazandırması açısından büyük önem taşır.

Tatbikat Aşaması

Tatbikat İzleme ve Değerlendirme Formu

TARİHİ	TAT. NO	BÖLÜM	TATBİKAT YETKİLİSİ	TOPLANMA ALANI
Turu	DEPR EM	YANGI N	KURTA RMA	TAHLİY E
Başlangıç Saati				HABERLİ HABERSİZ
Bitiş Saati				TOPALANINA VARİŞ TOPALANI BİTİŞ
Zamanlama				
Senaryo				
DEĞERLENDİRME				
1 : Çok Kötü				
2 : Kötü				
3 : Orta				
4 : İyi				
5 : Çok İyi				
YORUM				
HAZIRLAYANLAR			ONAYLAYAN	

Yangın Tatbikatı

7. Acil durum planının yenilenmesi

- MADDE 14 - (1) İşyerinde, belirlenmiş olan acil durumları etkileyebilecek veya yeni acil durumların ortaya çıkmasına neden olacak değişikliklerin meydana gelmesi halinde etkinin büyüklüğüne göre acil durum planı tamamen veya kısmen yenilenir.
- (2) Birinci fıkrada belirtilen durumlardan bağımsız olarak, hazırlanmış olan acil durum planları; tehlike sınıfında işyerlerinde **en geç dört yılda bir** yenilenir.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik – 18 Haziran 2013

8. Çalışanların bilgilendirilmesi ve eğitim

- MADDE 15 - (1) Tüm çalışanlar acil durum planları ile arama, kurtarma ve tahliye, yangınla mücadele, ilkyardım konularında görevlendirilen kişiler hakkında bilgilendirilir.
- (2) İşe yeni alınan çalışana, iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerine ilave olarak acil durum planları ile ilgili bilgilendirme yapılır.
- (3) Acil durum konularıyla ilgili özel olarak görevlendirilenler yürütecekleri faaliyetler ile ilgili özel olarak eğitilir.

İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik – 18 Haziran 2013

TEMEL ACİL DURUM EĞİTİMİ

ACİL DURUM EĞİTİMİ ALMASI GEREKEN EKİPLER:

- Acil durum müdahale ekipleri
- Kriz masası yönetim kadrosu
- Pasif kadrolar

Birden fazla işveren olması durumunda acil durum planları

Madde 17

- (1) Aynı çalışma alanını birden fazla işverenin paylaşması durumunda, yürütülen işler için diğer işverenlerin yürüttüğü işler de göz önünde bulundurularak acil durum planı işverenlerce ortaklaşa hazırlanır.
- (2) Acil durumların koordinasyonu yönetim tarafından yürütülür.

Madde 18

- (1) Bir işyerinde bir veya daha fazla alt işveren bulunması halinde acil durum planlarının hazırlanması konusunda işyerinin bütünü için asıl işveren, kendi çalışma alanı ve yaptıkları işler ile sınırlı olmak üzere alt işverenler sorumludur.

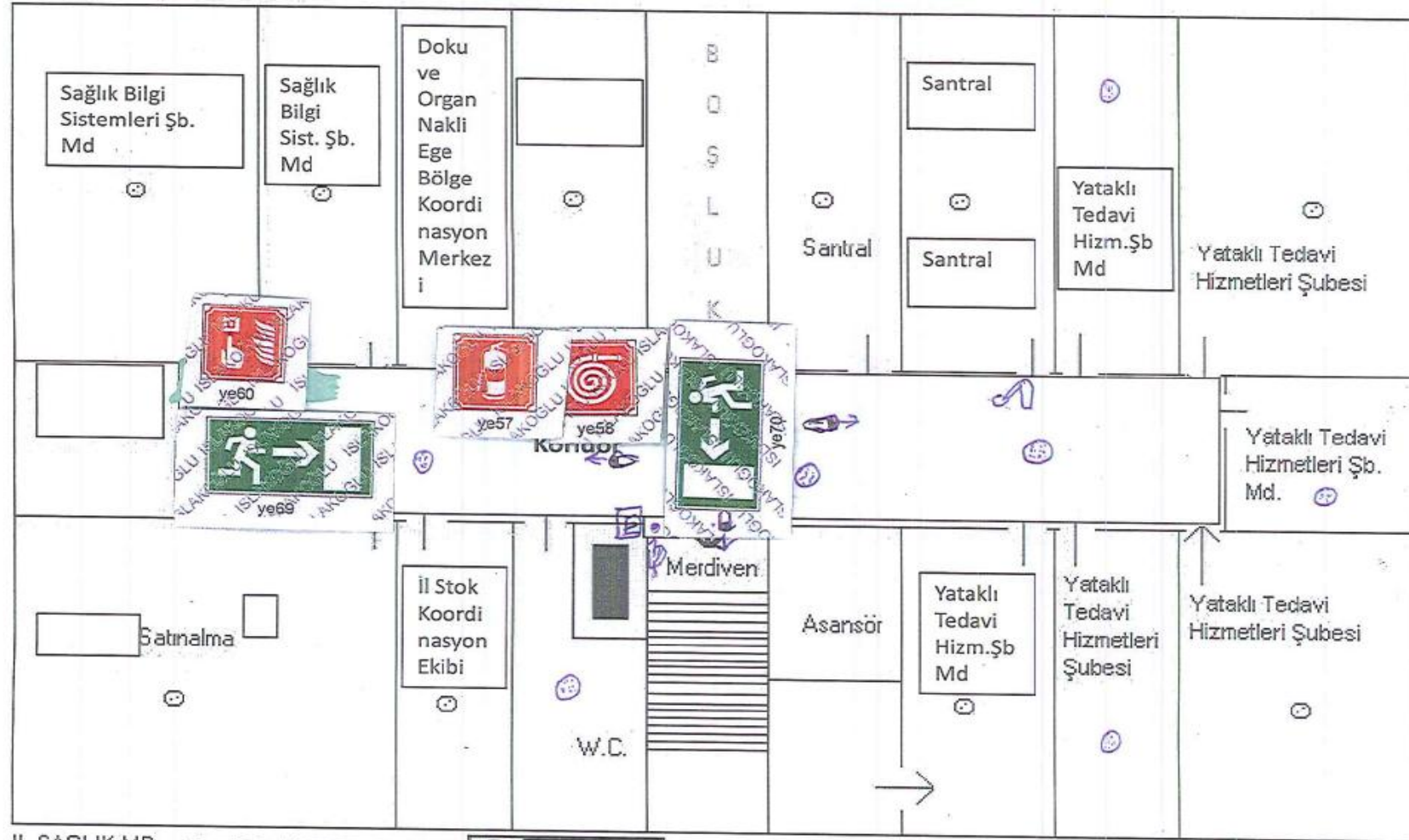
İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik – 18 Haziran 2013

Kaynaklar

- Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı. Çalışma Yaşamında Sağlık Gözetimi Rehberi. Türkiye’de İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Koşullarının İyileştirilmesi Projesi yayını.
- Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası. Acil Durum El Kitabı. Nisan 2011, Deniz Matbaacılık
- H Odabaşoğlu. Acil Durum Planlaması sunumu
- H Odabaşoğlu. Risk Analizi sunumu
- İlgili kurum ve kuruluşlara ait mevzuat
- Kocaeli AFAD yayını
- <http://www.isguvenligi-uzmani.org/wp-content/uploads/2012/04/Acil-Durum-Planlar%FD.ppt>

- Teşekkür ederim...

Ek 12. Grup Çalışması Örnekleri
Ek12a. Acil Durum Planlanması

İL SAĞLIK MD.
 1.KAT
 YERLEŞİM PLN.

Elektrik
 Sigorta Paneli

Su Hortumu

KAÇIŞ YOLU

Yangın
 Tüpü

Yangın
 Butonu

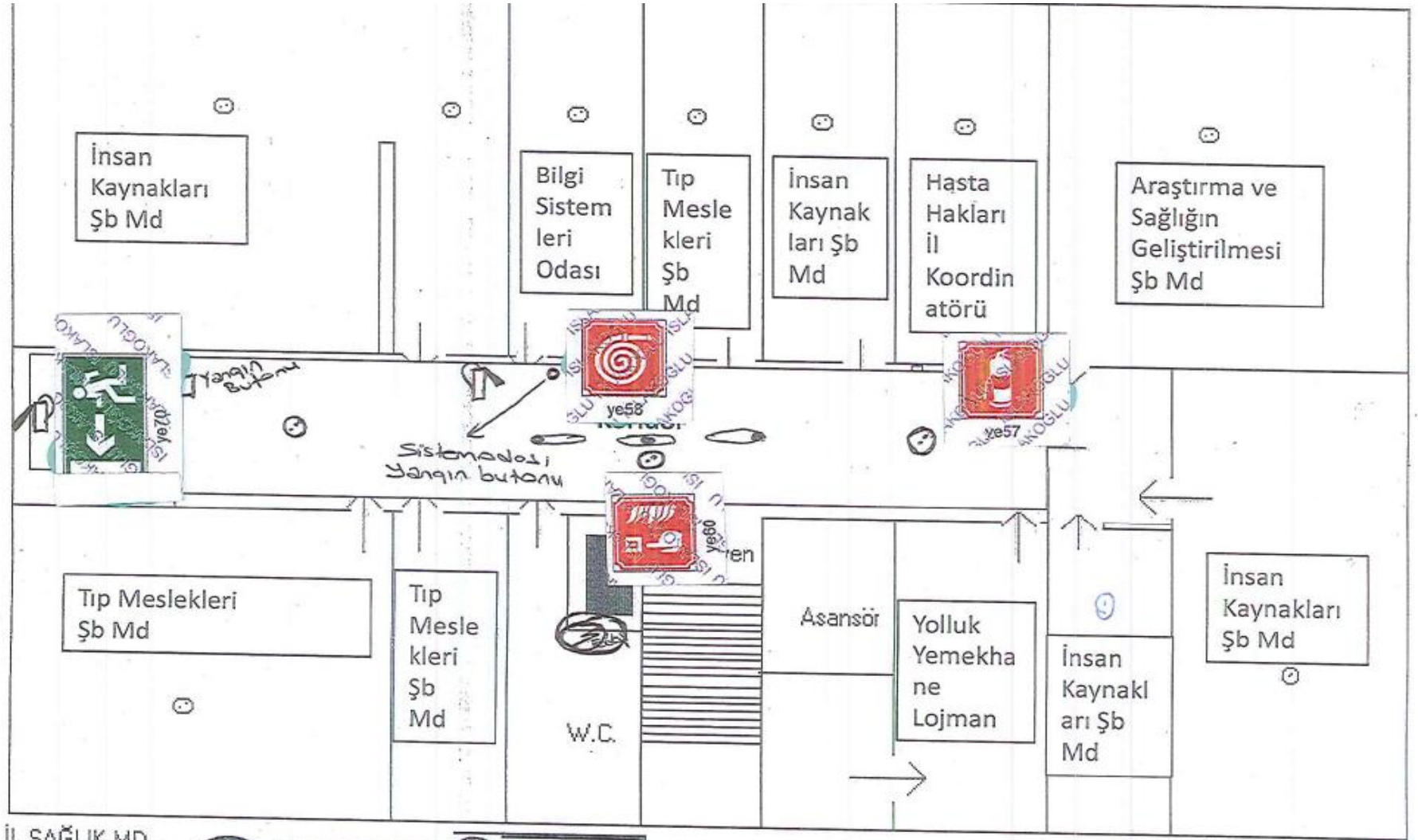
Yangın, Duman
 Alarmı

Kamera
 Gözü

Acil çıkış

Ana merdivende çıkış işaretli yer. **YENİ BİNA BİRİNCİ KAT**

1. kat ve zemin kat arasında kutular mevcut

İL SAĞLIK MD.
2. KAT
YERLEŞİM PLN.

Elektrik
Sigorta Paneli

Su Hortumu
KAÇIŞYOLU

Yangın
Tüpü

Yangın
Butonu

Yangın, Duman
Alarmı

Kamera
Gözü

Acil çıkış

YENİ BİNA İKİNCİ KAT

5) Merdiven boşluğu ten. malzemesi
koli ile dolu!

Koridorda kollar
dolu!

Ek 12b. Risk Yönetimi Değerlendirmesi

İZMİR İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ RİSK DEĞERLENDİRME FORMU

Kurum / Birim Adı:

Şube Md. / İlçe Sağlık Md. Adı Soyadı:

Destek Elemanı Adı Soyadı: / /

Tarih: 12. / 06. / 2013

YEMEKHANE

GRUBU

TANIMLAR						RİSK SEVİYESİ			
Konu Başlığı	Tehlike - Tehlike Kaynağı (Lütfen biriminizde tespit ettiğiniz olası başka riskleri de konu başlığına göre sınıflandırarak tablonun altında değerlendiriniz)	Tehlikeli Durum	Olası Tehlikenin Yaratacağı Durum / Olay	Olası Riskler / Zararlar	Kimler Etkilenebilir	Zararın Şiddeti (\$)	Zararın Gerçekleşme Olasılığı (\$ans) (O)	Tehlikeye Zaman İçinde Maruz Kalma Tekrarı (Frekans) (F)	Birimin Çözüm Önerisi
ÖRNEK	Islak veya kaygan zemin varlığı	Islak veya kaygan zeminde yürümek	Kayma Düşme	İşgücü kaybı Maluliyet Can kaybı	Çalışan Hizmet Alanlar	7	0.5	2	
ACİL DURUM	Yangın merdiveni kapıları / acil çıkışların kilitli olması, geçiş yolunda engel olması ve her an dışa açılabilir olmaması	Acil durum oluşması halinde dışarı çıkışın olanağının olmaması veya gecikmesi	Acil durumlara gerekli tahliyenin yapılamaması veya gecikmesi	Yaralanma Yanık Sakatlık Can kaybı Ekipman ve evrak kaybı	Çalışanlar Hizmet Alanlar	100	6	0,5	Bina Yangın Ysn. Buğ. Harek. Götürülme!
					6				
BAKIM VE ONARIM	Tüm iş ekipmanlarının günlük bakımları ve periyodik kontrollerinin yapılmaması	Hasarlı / bozuk iş ekipmanı	Hasarlı / bozuk iş ekipmanı ile çalışma	Hastalık, Yaralanma, Can kaybı	Çalışanlar	40	3	1	

TANIMLAR						RİSK SEVİYESİ			
Konu Başlığı	Tehlike - Tehlike Kaynağı (Lütfen biriminizde tespit ettiğiniz olası başka riskleri de konu başlığına göre sınıflandırarak tablonun altında değerlendiriniz)	Tehlikeli Durum	Olası Tehlikenin Yaratacağı Durum / Olay	Olası Riskler / Zararlar	Kimler Etkilenebilir	Zararın Şiddeti (\$)	Zararın Gerçekleşme Olasılığı (Şans) (O)	Tehlikeye Zaman İçinde Maruz Kalma Tekrarı (Frekans) (F)	Birimin Çözüm Önerisi
EKRANLI ARAÇLARLA ÇALIŞMA	Ekranlı araçlarda görüntüde titreme, parlama olması	Görüş netliğinin azalması ve dikkat dağınıklığı	Görme netliği olmadan çalışma	Görme bozukluğu Stres Epileptik atak Depresyon Dikkat dağınıklığı, ...	Çalışanlar	7	1	1	Rutin bakım
	Ekranlı araçlar kullanıcının rahat çalışma pozisyonuna göre (döndürülmesi, eğilmesi vb.) ayarlanamaması	Ergonomik olarak çalışmama	Ergonomik olmadan çalışma	Kas ve iskelet sistemi hastalıkları Stres Dikkat dağınıklığı, ...	u	3	0,5	1	
ELEKTRİK	Kurumda kullanılan prizlerin bozuk / kırık olması, kablo ve tellerinin açıkta olması	Elektrik ile temas	Elektrik çarpması, yangın, düşme	Yaralanma Yanık Sakatlık Can kaybı	Çalışanlar Hrmed Alan	40	3	1	
ELLE TAŞIMA	Ağır yüklerin çalışanlar tarafından kaldırılması ve elle taşınması	İş sağlığı ve güvenliğine dikkat etmeden kendini zorlayarak çalışma	Ağır nesneleri kaldırarak elle taşıyan personelin ergonomik zorlanması	Kas İskelet sistemi hastalıkları Düşürme ve çarpmaya bağlı yaralanmalar Hastalık Yaralanma Sakatlık Can kaybı	Çalışanlar	15 40	3 0,5	0,5 0,5	
ENFEKSİYON KONTROLÜ	Çöplerin, atıkların düzenli ve uygun şekilde toplanmaması	Dağınık kontamine ve enfekte ortamda çalışma	Çalışanlara ve hastalara enfeksiyon bulaşma Düşme riski	Enfeksiyon hastalıkları Can kaybı	Çalışanlar Hrmed Alan	3			

TANIMLAR						RİSK SEVİYESİ			
Konu Başlığı	Tehlike - Tehlike Kaynağı (Lütfen biriminizde tespit ettiğiniz olası başka riskleri de konu başlığına göre sınıflandırarak tablonun altında değerlendiriniz)	Tehlikeli Durum	Olası Tehlikenin Yaratacağı Durum / Olay	Olası Riskler / Zararlar	Kimler Etkilenebilir	Zararın Şiddeti (S)	Zararın Gerçekleşme Olasılığı (Şans) (O)	Tehlikeye Zaman İçinde Maruz Kalma Tekrarı (Frekans) (F)	Birimin Çözüm Önerisi
ERGONOMİ	Masanın yüksekliği bacakların ve kalçanın rahatça hareket etmesini engellemesi	Ergonomik olarak çalışmama	Ergonomik olmadan çalışma	Sırt ,bel, eklem ağrıları Kas ve iskelet sistemi Çabuk yorulma Stres					
	Uzun süre ayakta kalma	Ergonomik olmayan çalışma	Kas İskelet Sistemi ve Dolaşım Sistemi Rahatsızlıkları Psikosomatik Rahatsızlıklar	Akut ve Kronik Hastalıklar Yaralanma Sakatlık Can kaybı					
	Çalışma zemininin düz olmaması, basamaklı olması	Basamaklı takılmak	Kas iskelet sistemi rahatsızlığı	Yaralanma Akut hastalıklar Sakatlık Can kaybı	Çalışanlar Hrzed Alanlar	40	0,5	0,5	Renkli baskınak uyarı işaretleri monte
GÜRÜLTÜ	Kurum içinde; insanlardan, makine veya donanımlardan kaynaklanabilecek veya dış ortam kaynaklı gürültünün rahatsız edici düzeyde olması	Gürültü varlığı Dikkat dağınıklığı	Gürültü nedeniyle işitme sorunları Baş ağrısı Dikkat dağınıklığı	Hastalık, Duyu kaybı Sakatlık Yaralanma Can kaybı					
	açık ofis olarak kullululuk çalışmaları	Gürültü varlığı, dikkat dağınıklığı	İşitme sorunları Dikkat dağınıklığı	Duyu kaybı Sakatlık, uyuşukluk, can kaybı	Çalışanlar İşletkenler				
İKLİMLENDİRME	Kurumda uygun iklimlendirme (örneğin, sıcaklık, güneşten kaynaklanan radyasyon, nem) olmaması	Sıcak / nemli ortamda çalışma	Solunum yolu hastalıkları Psikososyal sorunlar Dikkat dağınıklığı	Hastalık Sakatlık					
İŞ EKİPMANLARI	Ağır malzemelerin dolapların üst raflarına yerleştirilmesi	Düzensiz ortamda çalışma	Dolapların devrilmesi, malzemenin düşmesi	Yaralanma Can kaybı Uzuv kaybı					

TANIMLAR						RİSK SEVİYESİ			
Konu Başlığı	Tehlike - Tehlike Kaynağı (Lütfen biriminizde tespit ettiğiniz olası başka riskleri de konu başlığına göre sınıflandırarak tablonun altında değerlendiriniz)	Tehlikeli Durum	Olası Tehlikenin Yaratacağı Durum / Olay	Olası Riskler / Zararlar	Kimler Etkilenebilir	Zararın Şiddeti (\$)	Zararın Gerçekleşme Olasılığı (Şans) (O)	Tehlikeye Zaman İçinde Maruz Kalma Tekrarı (Frekans) (F)	Birimin Çözüm Önerisi
İŞYERİ ORTAMI	Çalışılan ortamda duvara monte edilmemiş dolap / raf / TV ünitesi veya diğer sabit ve hareketli malzemelerin varlığı	Deprem veya diğer durumlarda devrilme sonucu duvara monte edilmemiş malzeme ile temas	Doku bütünlüğünün bozulması, ezilmesi, kopması	Yaralanma, Hastalık Sakatlık Can kaybı					
	Akıl ve baskı bir ortamda kalabalık çalışma ortamı								
PSİKOSOSYAL ETKENLER	Çalışanların maruz kalabilecekleri olumsuz davranışlar (tehdit, hakaret vs.) karşısında nasıl davranacağını bilmemeleri	Stresli iş alanında çalışma	Psikososyal sorunlar İletişim çatışmaları Mobbing	Strese bağlı fizyolojik ve psikolojik hastalıklar Şiddete bağlı yaralanma Can kaybı					
	Kurumda yürütülen işler ile ilgili çalışanların da görüşlerinin alınmaması ve kurumda iş sağlığı ve güvenliğinin sağlanması hususunda katılımın desteklenmemesi	Stresli iş alanında çalışma	Psikososyal sorunlar İletişim çatışmaları Mobbing	Strese bağlı fizyolojik ve psikolojik hastalıklar Şiddete bağlı yaralanma Can kaybı					
TERTİP DÜZEN	Kurum içinde çalışma alanı yetersizliği	Küçük ve dar ortamda çalışma	Takılma çarpma Düşme	Yaralanma Sakatlık Can kaybı					

RİSK DEĞERLENDİRMESİ GRUP ÇALIŞMASI - 1

Grup No: Yemekhane

(Grup 1: Ambulans, Grup 2: Yemekhane, Grup 3: Atölye, Grup 4: Depo)

TEHLİKE	OLASI RİSK
Kızak Tüp	CO2 kaçağı, zehirlenme, patlama, ölüm
Islak Zemin	Düşme, yaralanma, sakatlanma, ölüm
Kirik zemin	hıçkırma, yaralanma, hastalık,
Besin besin saklama koşulları	Zehirlenme, bulaşıcı hastalık, enfeksiyon
Yemek pişiren araç-gereç	Yanık, enfeksiyon, bulaşıcı hastalık, kesik,
Elektrikle çalılan araç-gereç	elektrik çarpması, yanık ölüm
Mutfak ekipmanı (döşeme)	düşme, çarpma, yaralanma, sakatlanma,
Cihaz ve mutfak malzemelerinin taşınması	Kas ve iskelet sistemi sakatlanması,
Sıcak yemek taşıma	Yanık, sakatlanma, iskelet sistemi hastalıkları
(iklimlendirme) Havalandırma Sistemi	Enfeksiyon, solunum hastalıkları
Yemekhane çalışanların Zonak dağıtım hizmeti	Hizmet sırasında bulaşıcı hastalık riski,
Ortama haşere sinek bulunması,	Bulaşıcı hastalıklar, enfeksiyon riski,
Eğitimsiz personel	Cihaz basılmaları, yaralanma, enfeksiyon,

**İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİM PROGRAMININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Aylin Sena Beliner*, Bediha Türkyılmaz**, Ayhan İzzettinoğlu***, Nehire Tüten Yükseköğlü****, Yusuf Özdemir*****, İsmail Arslan*****, Hasan Odabaşıoğlu*****, Ahmet Özçevikel*****

* Dr, MSc Halk Sağlığı Hizmetleri Şubesi, İzmir

** Uzm Dr, İl Sağlık Müdürü, İzmir

*** Dr, İl Sağlık Müdür Yardımcısı, İzmir

**** Dr, Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürü, İzmir

***** Dr, Menemen İlçe Sağlık Müdürü, İzmir

***** Dr, Bayraklı İlçe Sağlık Müdürü, İzmir

***** Dr, Afetlerde Sağlık Hizmetleri Şube Müdürü, İzmir

***** Dr, PhD, Acil Sağlık Hizmetleri Şubesi, İzmir

GİRİŞ VE AMAÇ. 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği 01.07.2014 tarihine kadar İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi oluşturulması gerekmektedir. İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesi amaçlı 25.04.2013 tarihinden itibaren Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü'nde gerekli hazırlık çalışmalarını gerçekleştirmek üzere **“İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubu”** oluşturulmuştur.

Bu kapsamda; “İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitimi”nde İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde çalışan sağlık personelinin, destek elemanı olarak kendi birimlerinde bu konuda İl Sağlık Müdürlüğünde çalışan yetkin kişilerce gerçekleştirilecek risk analiz, raporlandırmasına esas teşkil etmek üzere risk değerlendirme ve acil durum eylem planı hazırlama ile ilgili bilgi ve beceri kazanmaları amaçlanmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM. Bir müdahale araştırması olan çalışma kapsamında ilgili mevzuat maddeleri ve literatür eşliğinde 6 eğitici tarafından bir günlük, tam zamanlı, karşılıklı etkileşim yöntemleriyle 20 – 25 kişilik gruplar için kurgulanan eğitim programı geliştirilmiştir. Eğitim, İl Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki Şube Müdürlükleri, İlçe Sağlık Müdürlükleri ve Eğitim ve Dinlenme Merkezi'nden destek elemanı olarak belirlenen sağlık çalışanları ile gerçekleştirilmiştir. Değerlendirmede, doğru yanlış sorulardan oluşan Eğitim Öncesi Değerlendirme Formu, Eğitim Sonu Değerlendirme Formu ile Likert ölçeği ve açık uçlu sorulardan oluşan Oturum Değerlendirme Formu, Eğitim Programı Değerlendirme Formu kullanılmış ve eğitim sonunda katılımcılardan sözlü geribildirim alınmıştır. Veri analizi frekans ve yüzde dağılım ile SPSS 16.0 istatistik programında gerçekleştirilmiştir. Etik açıdan gerekli izinler alınmıştır.

BULGULAR. Eğitimde 5 eğitici görev almıştır. İl Sağlık Müdürlüğü Toplantı Salonu'nda toplam 98 katılımcı ile 12-17-19-24-26 Haziran 2013 tarihlerinde 5 ayrı seansta gerçekleştirilmiştir. Eğitim, her biri için belirlenen amaç ve öğrenim hedefleri kapsamında; 1- İş Sağlığı ve Güvenliği, 2- Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi, 3- Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması, 4- Acil Durum Planlaması 5- Acil Durum Planlaması Grup Çalışması olmak üzere beş oturumdan oluşmaktadır. Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışmasında katılımcılar, fotoğraflar üzerinden tehlike, risk tanımlaması yapmışlar ve kurumda kullanılmak üzere geliştirilen Risk Değerlendirme Formu eşliğinde risk değerlendirme çalışmasını gerçekleştirmişlerdir. Acil Durum Planlaması Grup Çalışmasında da; eğitimin gerçekleştiği kuruma ait acil durum eylem planı üzerinden yerinde gözlem ile acil durum eylem planı oluşturma becerisi kazanmaları hedeflenmiştir. Ön test ortalaması % 69.8 iken; son test % 93.1 olarak bulunmuştur. Katılımcıların, % 97.8'i eğitim amaçlarına ulaşmayı, % 89.1'ini kişisel beklentilere ulaşmayı, % 98.1'i soru sorma ve eğitimcilerle etkileşime girmeyi, % 96.7'si eğitimde kullanılan araç ve gereci, % 97.8'i eğitim organizasyonunu mükemmel ve iyi olarak tanımlamıştır. Eğitim süresini % 77.2'si uygun, % 14.1'i çok kısa ve % 8.7'si çok uzun bulmuştur. Eğitim sonunda her bir eğitim raporlandırılmıştır.

SONUÇ VE ÖNERİLER. İl bazında ilgili mevzuat gereği İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi kurulum hazırlıklarının bir parçası olan özgün Destek Elemanı eğitimleri tamamlanarak, ilk adım atılmıştır. “İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubu” tarafından alanda risk değerlendirme kriterleri ve prosedürlerin oluşturulması çalışmaları devam etmektedir. Risk yönetimi çalışmalarının bir ekip tarafından yürütülmesi gerekmektedir. Kurumsal kimliğin oluşturulması ve çalışanların etkin katılımı ile iş sağlığı ve güvenliği çalışmaları kapsamında işyerinde olası riskleri öngörmeleri açısından eğitimlerin yaygınlaştırılması önerilmektedir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER. İş sağlığı ve güvenliği, hizmet içi eğitim, destek elemanı, risk değerlendirme, acil durum eylem planı

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ DESTEK ELEMANI EĞİTİM PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Aylin Sena Beliner*, Bediha Türkyılmaz**, Ayhan İzzettinoğlu***, Nehire Tüten Yükseköğlü****, Yusuf Özdemir*****
İsmail Arslan*****, Hasan Odabaşıoğlu*****, Ahmet Özgevikel*****

* Dr, MSc Halk Sağlığı Hizmetleri Şubesi, İzmir
** Uzm Dr, İl Sağlık Müdürü, İzmir
*** Dr, İl Sağlık Müdür Yardımcısı, İzmir

**** Dr, Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürü, İzmir
***** Dr, Menemen İlçe Sağlık Müdürü, İzmir
***** Dr, Bayraklı İlçe Sağlık Müdürü, İzmir

***** Dr, Afetlerde Sağlık Hizmetleri Şube Müdürü, İzmir
***** Dr, PhD, Acil Sağlık Hizmetleri Şubesi, İzmir

GİRİŞ VE AMAÇ : İzmir İl Sağlık Müdürlüğü bünyesinde 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu gereği iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin yürütülmesi amaçlı 25.04.2013 tarihinden itibaren Halk Sağlığı Hizmetleri Şube Müdürlüğü'nde gerekli hazırlık çalışmalarını gerçekleştirmek üzere "İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubu" oluşturulmuştur.

Bu kapsamda; "İş Sağlığı ve Güvenliği Destek Elemanı Eğitimi"nde İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde çalışan sağlık personelinin, destek elemanı olarak kendi birimlerinde bu konuda İl Sağlık Müdürlüğü'nde çalışan yetkin kişilerce gerçekleştirilecek risk analiz, raporlandırmasına esas teşkil etmek üzere risk değerlendirme ve acil durum eylem planı hazırlama ile ilgili bilgi ve beceri kazanmaları amaçlanmıştır.

GEREK VE YÖNTEM : Bir müdahale araştırması olan çalışma kapsamında ilgili mevzuat maddeleri ve literatür eşliğinde 6 eğitici tarafından bir günlük, tam zamanlı, karşılıklı etkileşim yöntemleriyle 20 – 25 kişilik gruplar için kurgulanan eğitim programı geliştirilmiştir. Eğitim, İl Sağlık Müdürlüğü bünyesindeki Şube Müdürlükleri, İlçe Sağlık Müdürlükleri ve Eğitim ve Dinlenme Merkezi'nden destek elemanı olarak belirlenen sağlık çalışanları ile gerçekleştirilmiştir. Değerlendirmede, doğru yanlış sorulardan oluşan Eğitim Öncesi Değerlendirme Formu, Eğitim Sonu Değerlendirme Formu ile; Likert ölçeği ve açık uçlu sorulardan oluşan Oturum Değerlendirme Formu, Eğitim Programı Değerlendirme Formu kullanılmış ve eğitim sonunda katılımcılardan sözlü geribildirim alınmıştır. Veri analizi frekans ve yüzde dağılım ile SPSS 16.0 istatistik programında gerçekleştirilmiştir. Etik açıdan gerekli izinler alınmıştır.

BULGULAR :

5 Eğitici

98 Katılımcı

12/17/19/24/26 Haziran 2013
Tarihlerinde 5 Eğitim

EĞİTİM PROGRAMININ AMACI :

Bu eğitim programının sonunda, 6331 sayılı Kanun'un ilgili maddeleri ve 38. maddesine hazırlık kapsamında İzmir İl Sağlık Müdürlüğü'ne bağlı birimlerde çalışan sağlık personeli, destek elemanı olarak kendi birimlerinde risk değerlendirme ve acil durum planı hazırlama ile ilgili bilgi ve beceri kazanacaktır.

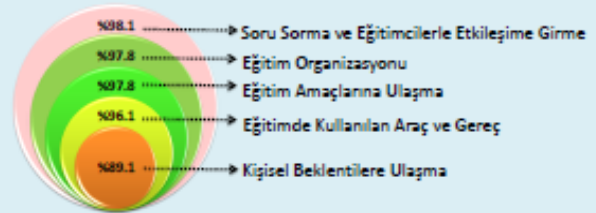
ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Katılımcılar bu eğitim programını tamamladıklarında;

- İş sağlığı ve güvenliğini tanımlayacak, mevzuat kapsamında yükümlülükleri açıklayacak,
- İlgili mevzuat kapsamında risk yönetimini ve değerlendirmesini tanımlayacak ve uygulayacak,
- Acil durum planı hazırlama kriterlerini tanımlayacak ve uygulayacaktır.
- Eğitim sonu değerlendirilmeden en az % 85 puan alması beklenmektedir.

Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışmasında katılımcılar, fotoğraflar üzerinden tehlike, risk tanımlaması yapmışlar ve kurumda kullanılmak üzere geliştirilen Risk Değerlendirme Formu eşliğinde risk değerlendirme çalışmasını gerçekleştirmişlerdir. Acil Durum Planlaması Grup Çalışmasında da; eğitimin gerçekleştiği kuruma ait acil durum eylem planı üzerinden yerinde gözlem ile acil durum eylem planı oluşturma becerisi kazanmaları hedeflenmiştir.

İyi ve Mükemmel

EĞİTİM PROGRAMI

09:00 – 09:20	Eğitim programının tanıtımı – EÖDF ile değerlendirme
09:20 – 10:00	İş Sağlığı ve Güvenliği
10:00 – 10:10	Ara
10:10 – 10:35	Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi
10:35 – 11:05	Ara
11:05 – 11:30	Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması - 1
11:30 – 12:30	Öğle arası
12:30 – 13:30	Risk Yönetimi ve Değerlendirmesi Grup Çalışması - 2
13:30 – 14:00	Ara
14:00 – 14:45	Acil Durum Planlaması
14:45 – 14:55	Ara
14:55 – 15:40	Acil Durum Planlaması Grup Çalışması - 1
15:40 – 15:50	Ara
15:50 – 16:35	Acil Durum Planlaması Grup Çalışması - 2
16:35 – 16:55	ESDF ile Değerlendirme
16:55 – 17:10	Eğitimin değerlendirilmesi

Ön ve Son Test Sonucu

Eğitim Süresi

SONUÇ VE ÖNERİLER : İl bazında ilgili mevzuat gereği İşyeri Sağlık ve Güvenlik Birimi kurulum hazırlıklarının bir parçası olan özgün Destek Elemanı eğitimleri tamamlanarak, ilk adım atılmıştır. "İş Sağlığı ve Güvenliği Çalışma Grubu" tarafından alanda risk değerlendirme kriterleri ve prosedürlerin oluşturulması çalışmaları devam etmektedir. Risk yönetimi çalışmalarının bir ekip tarafından yürütülmesi gerekmektedir. Kurumsal kimliğin oluşturulması ve çalışanların etkin katılımı ile iş sağlığı ve güvenliği çalışmaları kapsamında işyerinde olası riskleri öngörmeleri açısından eğitimlerin yaygınlaştırılması önerilmektedir.

ANAHTAR SÖZCÜKLER : İş sağlığı ve güvenliği, hizmet içi eğitim, destek elemanı, risk değerlendirme, acil durum eylem planı